דבר

יום ראשון, כ"ג בשבט תשמ"ז, 22 בפברואר 1987 ● גליון 19049

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- המשפט בנקודת מעבר / שלמה גינוסר
- ב"ג והגבולות – הירהורים וזכרונות / ח"כ אבא אבן
- מהשמצת טרומפלדור להוקעת בר־כוכבא / מאיר בראלי
- צרותיו של פליפה / שלמה שפיר
- תסיסה מתחת לרוגע / אריה ארד
- כל העולמות (4); ספורט (9־10); רפואה ומדע (11); בידור (12)

מזג האויר

בהיר וחם יותר.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 8־19, רמת־הגולן: 10־20, צפת: 9־16, חיפה 9־21, טבריה: 10־26, נצרת: 9־22, עפולה: 6־27, שומרון: 10־22, תל־אביב: 10־22, לוד: 8־23, יריחו: 10־28, עזה: 10־21, באר־שבע: 8־25, אילת: 15־29.

חטיבה סורית מתוגברת – למערב־ביירות
צה"ל מגבש הערכתו על שינוי המדיניות

מאת רן אבירן ומלי ולינגר, סופרי "דבר"

החטיבה הממוכנת של הצבא הסורי מתוגברת ביחידות קומאנדו עמדה להיערך אמש בחוצות במערב ביירות. כוח החלוץ של חטיבה זו הגיע אתמול בשעות הערב לאיזור חאלדה במבואותיה הדרומיים של מערב ביירות.

ההחלטה על הצבת החטיבה הסורית במערב ביירות התקבלה בסוף השבוע, בפגישה שנערכה בדמשק בין הנשיא אסד לבין ראש ממשלת לבנון רשיד כראמה, יו"ר הפרלמנט הלבנוני חוסיין חוסייני, השר סלים אל־חוס, מנהיג הדרוזים ואליד ג'ונבלאט וראש תנועת "אמל" נביה ברי. מנהיגים אלה ביקשו מהנשיא אסד לשגר כוח סורי גדול למערב ביירות כדי לשים קץ לתוהו ובוהו ששורר בעיר המערבית, מזה שבוע ימים בגלל הקרבות המרים שהתנהלו שם בין השיעים לבין קואליציה של קבוצות שמאל לבנוניות. בתום פגישתם עם אסד פירסמו חמשת המנהיגים הלבנונים המוסלמים הודעה בת תשעה סעיפים, שבה נאמר, בין השאר, שהנשיא הסורי נענה לבקשתם. כן נאמר בהודעה שהמנהיגים המוסלמים והלבנונים התחייבו לפנות את המיליציות החמושות

(המשך בעמ' 2)

שני חיילים סוריים מ"הכוחות המיוחדים" משקיפים על רחוב ואטואט ברובע המוסלמי של ביירות, שהיה שקט אתמול ערב כניסת עיקר הכוח הסורי. כניסת הסורים אמורה לשים קץ לקרבות בין השיעים לבין קואליציית השמאל, שבהם מצאו את מותם בשבוע שעבר יותר מ־200 בני־אדם. (צילום: א.פ.)

ביגון בדרך למוסקווה
גם קוריאגין ואחמאטוב שוחררו

מוסקווה (עו"ד ועי"צ). – יוסף ביגון עשה אתמול את השבת הראשונה שלו כאדם חופשי עם אשתו ובנו במלון בצ'יסטופול הסמוך לבית־הכלא – מסרה כלתו המתגוררת במוסקווה.

יאנה ביגון, אשתו בת ה־24 של בנו בוריס, מסרה עוד, כי ביגון יגיע הערב למוסקווה, אם ישיג מקום במטוס. אם ייאלץ לנסוע ברכבת, הוא יגיע מחר בבוקר.

אינה ביגון ובנה בוריס יצאו ביום ו' לצ'יסטופול כדי לקבל את פניו של אבי המשפחה עם צאתו מבית־הסוהר. יאנה סיפרה, כי חמותה התקשרה איתה בטלפון וסיפרה על האיחוד המשפחתי המרגש עם צאתו של בעלה מן הכלא. "התברר שמצב בריאותו טוב מכפי שציפינו", היא סיפרה. "הוא לא מרגיש כל כך רע, ואנו שמחים על כך, כמובן, מאד". דובר משרד החוץ הסובייטי גנאדי גראסימוב הודיע, כזכור, ביום ה' כי ביגון קיבל חנינה ביחד עם 150 מתנגדי משטר אחרים. הוא לא נכלל קודם לכן ברשימת החנינה של הקרמלין משום שסירב להתחייב כי יפסיק כל פעילות נגד המשטר.

אתמול נמסר גם כי אנאטולי קוריאגין,

(המשך בעמ' 2)

צפויה חנינה לעוד 200 יהודים

מוסקווה (עי"ד). – שלטונות ברה"מ שוקלים עתה מתן חנינה ל־200 אסירים יהודים נוספים – אמר אתמול במוסקווה ואדים זאגלאדין, חבר הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית, בפגישה שקיים עם חברי משלחת פרלמנטרית מצרפת.

מדבריו של זאגלאדין לא ניתן היה להבין אם מספרים אלה מתווספים על אלה שעליהם כבר נמסר או שמדובר בתיקים נוספים.

חבר המשלחת קלוד לדאר מארקוס אמר, כי זאגלאדין הדגיש, ש"קרוב ל־1,000 איש הורשו לצאת את ברה"מ במהלך חודש פברואר".

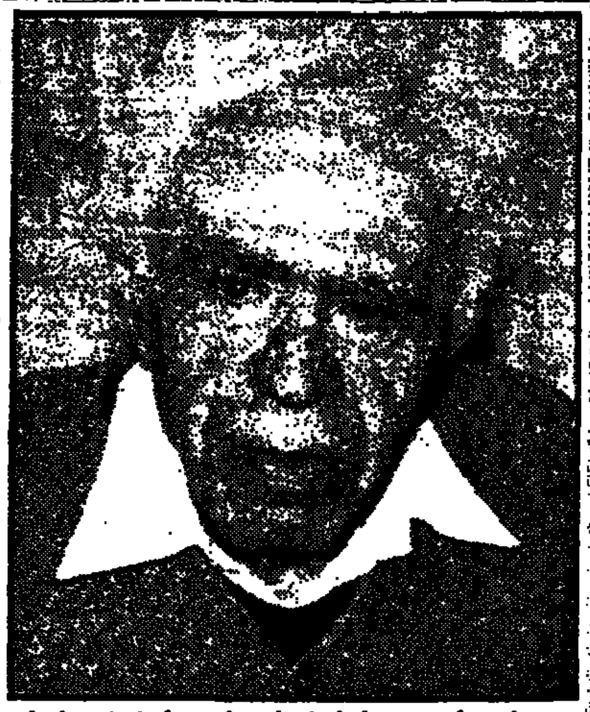

מת מאיר יערי

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

מאיר יערי, מנהיגה הישיש של מפ"ם, ממייסדי "השומר הצעיר", הסתדרות העובדים, "הקיבוץ הארצי" וקיבוץ מרחביה מת בשבת, בשעה 8.30 בבוקר בביתו בקיבוץ מרחביה, שבע ימים ומעשים, חודשיים לפני יום הולדתו ה־90.

עם שידור הידיעה על מותו של מאיר יערי, במהדורות החדשות, הדגל קיבוץ מרחביה צלצולי טלפון מראשי תנועת העבודה וההסתדרות, שביקשו להביע את השתתפותם בצער המשפחה והקיבוץ.

ידידו ושותפו של מאיר יערי לדרך האידיאולוגית והפוליטית, יעקב חזן, היה בין הראשונים שבאו אתמול למרחביה. עם בואו למרחביה פנה אל ביתו של יערי, ושם שוחח ארוכות עם הרעיה, אנדה יערי.

במזכירות הקיבוץ סוכמו אתמול סדרי הלוויה, ובהתאם לרצונו של המנוח, יוצב ארונו מחר בבוקר בבית הוועד הפועל של ההסתדרות בתל־אביב, ומוקירי זכרו יוכלו לחלוק לו כבוד אחרון. מאיר יערי יובא למנוחות בשעה 4.00 אחה"צ בבית־העלמין של מרחביה שלרגלי גבעת המורה בטקס "אזרחי", בהתאם למשאלתו המפורשת של המנוח, להימנע מכל טקס דתי בלווייתו. רבים מראשי תנועת העבודה וההסתדרות, וביניהם ממלא־מקום ראש הממשלה שמעון פרס, הודיעו עוד אתמול, שישתתפו בהלוויה.

מאיר יערי נולד באפריל 1897 בריישא שבגליציה. עם סיום לימודי התיכון, התגייס לצבא האוסטרי ושירת כקצין בחזית האיטלקית במלחמת־העולם הראשונה. ב־1914 היה ממייסדי "השומר הצעיר" בוינה. עלה לארץ ב־1920 ונמנה עם מייסדי ההסתדרות ומייסדי ביתניה־עילית וקיבוץ א' של "השומר הצעיר" – בית־אלפא. עבד בסלילת כביש חיפה־דמשק, נטל חלק בהכנות להקמת "הקיבוץ הארצי" ונמנה עם ראשי מקימיו. ב־1927 נתמנה למזכיר הראשון.

(המשך בעמ' 2)

אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, העניק שלושה תעודות הערכה לסג"ם רז, איש חיל השריון (בתמונה), שהצטיין בפעולות מבצעיות בגבול הצפון. סג"ם רז וחבריו מנעו חדירתם של מחבלים רבים לשטח ישראל ולתחום רצועת הבטחון למטרות פיגוע. היום יעניק קצין התותחנים הראשי, תא"ל יהודה רשף, תעודות הוקרה לחיילי ומפקדי סיור צה"ל, שנתקל במונית הדורסנית במחנה הפליטים אסכר ליד שכם ביום רביעי שעבר. אנשי הסיור הזה הגיבו במהירות ובמקצועיות במהלך הפיגוע, שבו נפגעו שניים מחבריהם ממונית דורסת, בכך שפעלו בהתאם לנהלים ועל־פי מיטב שיקול הדעת בירי לעבר הנהג ובפעולות הסיוע לנפגעים וסריקת האיזור. (צילום: אלונה יפת/דו"צ)

פרס ייזום ועידה ים־תיכונית לדיון בבעיות מדינות האיזור

מאת [illegible], סופר "דבר"

[illegible] ... שמעון פרס ... [illegible] ... בין השאר בעניני אקולוגיה, סכסוכי תכנות ויצירה.

שמעת פרס, שהגיב בחיוב על ההצעה, קיבל תגובות אוהדות מהשר עזר וייצמן ויו"ר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת אבא אבן.

בהצעה נאמר, כי יש לבחון למען הרעיון אנשי רוח ופוליטיקאים ממדינות הים התיכון, כשרות המרבות של יוון [illegible] ... בין ישראל למדינות ערב ויגבירו את ההבנה ביניהן, באמצעות הידברות על נושאים שאינם פוליטיים, המשותפים למדינות הים התיכון, כדוגמה לפורום שכינס כשנות החמישים ראש עירית פירנצה ג'ורג'יו לה פירה, שנועד לקדם את רוח הפיוס וההבנה בין ישראלים לערבים.

המהומות בשטחים נמשכות על־רקע הקרבות בלבנון ומרי הדרוזים בגולן

נהג מכונית, שנפגע בראשו מאבן שנזרקה לעבר מכוניתו ברמאללה, ניצב ליד המכונית ומחכה לעזרה. (צילום: אפי שריר)

מאת דני רובינשטיין ושמעון ויים, סופרי "דבר"

בכמה מקומות בשטחים נמשכו גם בסוף השבוע הפרות הסדר והתסיסות להסגר(?) על רקע מלחמת המחנות בלבנון.

ברמאללה נרגמו מכוניות בכביש הראשי, המוביל אל העיר, וכוחות הבטחון הטילו אתמול לפני הצהריים עוצר על איזור זה למשך שעתיים, כדי למנוע ביזיה להרגע. הראשי נרדש בעלי רכב ערבים לחסום את הכבישים הצדדיים עם כלי רכבם עד לסיום העצה. תקריות היו גם באיזור בית־לחם וחברון, אולם באופן כללי נראה כי באיזור הזה רגיעה.

ארגוני הצדקה של הגדה המערבית פרסמו אתמול קריאה לתושבי השטחים, לתרום למען הפלשתינים במחנות ובשכונות דרום־ביירות. את התרומות מתכוונים ארגוני הצדקה להעביד ללבנון, באמצעות הצלב האדום הבין־לאומי וארגוני סעד אחרים. מתיחות רבה השתררה בסוף השבוע בכפרי הדרוזים בגולן, לאחר שביום שישי היו בכפר מסעדה התנגשויות בין תושבים מקומיים ובין דרוזים לכוחות משטרה ומג"ב, שבאו להשליט סדר במקום.

המתיחות בכפרים חודשה בסוף השבוע בעקבות שתי תקריות. בראשונה, תקפו ביום חמישי בלילה כחמישה־עשר דרוזים את העובד הדרוזי בתחנת המשטרה במסעדה והיכו בו מכות נמרצות עד זוב דם. האיש נזקק לקבלת טיפול רפואי.

ביום שישי בבוקר התפתחה

(המשך בעמ' 2)

איינהורן מוותר על הפיצויים ויסתפק ב־10,500 ד' פנסיה
תמורת קיצור תקופת הצינון ו"מענק הסתגלות"

מאת סופרת "דבר"

המנכ"ל הפורש מבנק לאומי, מרדכי איינהורן, הסכים לוותר על פיצויי הפיטורין המגיעים לו, בסך 1.85 מיליון דולאר ולהסתפק במנסיה חודשית שתחושב על־פי שכרו האחרון ותגיע ל־10,500 דולאר לחודש.

תמורת ויתור זה תקוצר תקופת הצינון, הנדרשת ממנו, משלוש שנים לשישה חודשים וכן יינתן לו מענק הסתגלות, בגובה 12 משכורות חודשיות, דהיינו 180,000 דולאר. בסדרת פגישות שקיימו בימים האחרונים יו"ר דירקטוריון בנק לאומי, ד"ר מאיר הת וחבר הבנק צדיק בינו עם 23 הבכירים בבנק, המועסקים לפי חוזים אישיים, הסכימו רוב הבכירים ובראשם, כאמור, מרדכי איינהורן, לשינוי תנאי הפרישה שלהם.

ההסדר הבכיר שנעשה לשנת 1987, לפיו יוכלו הבכירים לפרוש, כשתנאי הפרישה יחושבו על־פי השכר ב־1986. לפני קיצוצו, ולא על־פי השכר האחרון – בוטל. תמורת הוויתור הסכים הבנק להאריך את תקופת ההודעה מראש, במקרה של הפסקת חוזה, משלושה לשישה חודשים והבכירים שירצו בכך יוכלו לחזור לתנאי העסקה רגילים, הכוללים הגנה מקצועית.

איינהורן, שההסדר החדש יחול עליו מיידית, לא יחזיר את הבונוס בסך 180 אלף דולאר שקיבל בשנים קודמות. הפנסיה, המגיעה ל־70 אחוז במשכורתו האחרונה, ניתנת לו לאחר 35 שנות עבודה.

שלושה מהבכירים לא נתנו עדיין את הסכמתם הסופית וביניהם יוסף פנחסוב, מנהל איזור ירושלים, שהתפטר לפני כמה שבועות.

בדיון על "אוצר התיישבות היהודים"
רוב נציגי קרן־היסוד ידרשו הערב התפטרותו של דולצין

מאת יקיר צור ומוכה צימקי, סופרי "דבר"

עימות חריף בין יו"ר הסוכנות אריה דולצין לבין ראשי מגבית קרן היסוד והמגבית היהודית המאוחדת צפוי הקרב בישיבת חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, שתדון בנושא "אוצר התיישבות היהודים".

במשך יום שבת התקיימו התייעצויות בין ראשי קרן היסוד באירופה, קנדה ודרום־אפריקה לבין ראשי המגבית היהודית המאוחדת מארה"ב, בנסיון לגבש עמדה אחידה לקראת ישיבת חבר הנאמנים.

הדיון ב"אוצר התיישבות היהודים" יגלוש קרוב לוודאי לדיון בתפקודו של יו"ר הסוכנות אריה דולצין. בישיבה צפויה דרישה מצד רוב נציגי קרן־היסוד בדרום־אפריקה ובאירופה, להפסקת מסקנות אישיות ולהתפטרותו של דולצין, על רקע הדירה שלה בבעקבות של הסוכנות היהודית. לדרישה זו יצטרפו גם אחרים מראשי המגבית היהודית המאוחדת בארה"ב.

לאריה דולצין מובטחת בישיבה תמיכתם של נציגי "חירות" ו"המזרחי". נציגי שאר המפלגות, תנועת העבודה הציונית, מפ"ם, הקונפדרציה והרפורמים, ייבנעו, קרוב לוודאי, ממתן תמיכה ישירה לדולצין.

ח"כ ודי צוקר מר"צ פנה לאריה דולצין יו"ר ההנהלה הציונית לקראת כינוס חבר הנאמנים היום. הוא דורש ממנו לקבל את הדו"ח של מבקרת הסוכנות על "אוצר התיישבות היהודים". צוקר אומר, שאחרי בירור הכתבי לו כי לפני שלושה שבועות הגיש לדולצין דו"ח ביקורת על הבנק־האם של בל"ל.

צוקר ביקש מכמה גורמים בסוכנות להמציא לו את הדו"ח, אך היועץ המשפטי של הסוכנות אלוי להוכחש, הודיע לו, כי על־פי תקנות שנקבעו לפני כ־60 שנה לא יוכל דו"ח זה לעמוד לרשותו. צוקר מבקש להבהיר לו. בדו"ח לא יוכל דו"ח ביקורת על הבנק ציבורית, השייכת לתנועה הציונית, לעבוד לרשותו של כל אחד.

"סירובך להעמיד לרשותי את הדו"ח מביא אותי למסקנה, כי יש להסתדרות הציונית סיבה טובה להסתיר כבמאי הדו"ח". צוקר תמה כיצד לא לכוה הסוכנות את חלקה מפרסת בל"ל והיא עוברה דבקה בנורמות התנהגות הנאות לאנשי מתנות ולא לאנשי ציבור.

"לה נובל אובסרוואטר" טוען:
ישראלים מאמנים את לוחמי איראן

מאת גדעון קיץ, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר"). – מדריכים צבאיים מישראל בתחום הלוגיסטיקה ובתפעול חומרי מלחמה עוסקים זה חודשים אחדים באימונם של "שומרי המהפכה", ה"פסדראן", באיראן – כך טוען השבועון הצרפתי "לה נובל אובסרוואטר".

השבועון טוען עוד, כי מומחים צבאיים באירופה מייחסים לאימון זה את הצלחות ה"פסדראן" בחזית הדרומית במלחמה נגד עיראק.

הסטייט דיפרטמנט סיכל תוכנית להתקפה מצרית־אמריקאית בלוב

מאת אברהם רבינוביץ, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – אנשי המועצה לבטחון לאומי בבית הלבן הגו וקידמו בקיץ 1985 תוכנית, שלפיה הותקף מצרים את לוב, בסיוע צבאי פעיל של ארה"ב. התוכנית בוטלה, במאמר של "דבר", על־ידי מחלקת המדינה של ארה"ב, שהעמידה את שגרירי ארה"ב במצרים ג'ורג' שולץ ואליוטס, לשכנע את ראשי הממשלה לנטות את התוכנה. נאליוטס הוזעק בקיץ 1985 לבוקר ושוחח בוואשינגטון לעתו בבליסת מי שהוגדרו על־ידי מחלקת המדינה "מטורפים מהבית הלבן".

בספטמבר 1985 נשלח מי שהיה אז סגנו של מקפרליין, האדמירל ג'ון פוינדקסטר, למצרים כדי לשוחח על היוזמה עם נשיא מצרים ושר ההגנה שלו. אולם פוינדקסטר הוגבל על־ידי שולחיו במסרים שלו ובעקבות מאמצי מחלקת המדינה לא גילו גם בני שיחו במצרים התלהבות יתרה לרעיון של מבצע צבאי משותף נגד לוב.

עם זאת נודע, כי הנשיא רייגן הוציא צו נשיאותי בתחילת השנה שעברה, ועל־פיו יש להכין תכניות מבצע, לקראת מאמץ צבאי משותף עם מצרים נגד לוב.

יצחק בן־אהרן
אב קנאי

אב קנאי היה מאיר יערי לעדתו, לקהילייתו, לביתו ולתנועתו. אחד הוא בשומר הצעיר וחרט בידו, מחוקק לוחות הברית. והאי, היתה גם וארשה הגאה והיפה, והיא אשר הכפילה את מושג האב לאבות, והיתה אהבה וקנאה – קינא האב ליופי הנוי, לגמישות האם השותף, המהלך קלות בטרקליני הבריות. אבל הלב השותף והמוח הקודח שייך ליהודי הגליצאי, נמוך הקומה, שוחר הבלורית ועבה השפתיים, בעל העיניים היוקדות. עם לבו של מאיר פעמה תנועת השומר הצעיר. זו השגיאה והמפלסת דרך לכל שילכו בעקבותיה, אפילו לאלה שיסטו מדרכה ואף ימרדו באהבתה. מאיר יערי בער, נכווה ונחלש בכל הלהבות והמדורות של זמנו. לא נותר באש ובכל סנה בוער הדליק את אבוקותיו. תאווה ארוטית מהפנטת מזה ולהטוטי אינטלקט בלתי־נדלים מזה, מציינים את נעוריו.

הוא שתה מכל מעיינות הישועה ולא נרתע מלהרטיב את שפתיו הבשרניות גם בבוסר וברעלים. מן הבעש"ט ובובר וגורדון החל את צעדתו הנועזת ולא דילג על לנדאו ומארקס. לא בחל בווינאים פרויד ואדלר, סובב את ראשו אל לנין וטרוצקי, שרה עם בוכרין וקרב עד כדי סיכון נפש לסטאלין. יערי והשומר הצעיר איתו בערו ונתרכו אך לא הופלו. לא היה עוד כמוהו יהודי בכל רמ"ח אבריו ותחושותיו, רווי מורשת אבותיו, יהודי חסיד עד ציצית ראשו. בלשון ימינו היינו אומרים: פונדמנטאליסט. כמשה רבנו, מכה באבן, קוסם בנחשים ואף בצפרדעים. הלשון נבעתת עד גמגום ברוחו כושרו הרוחני היוצר ובלהט רגשת לבו.

כל מי ששתה מבארות השומר הצעיר, והם אלפים ורבבות, הערה לדמו מרקחת הליכותיו של יערי.

לא שפר עליו גורלו במכורה ולא זכה לרווחי הון ולמגנוני כח. בכל אשר יפנה מוזמן לו רק מקום שני ושלישי – רומאנים עם המנהיגות של העלייה השנייה הם תמיד על ספי המיצרי, ובסוף פיצוץ. מאיר יערי לא היה

(המשך בעמ' 2)

פועלי ישראל אבלים

על מות

מאיר יערי

ממייסדי ההסתדרות ונאמניה, ציר בועידת היסוד, מנהיג דגול ומתווה דרך לערכי עבודה, הגשמה, חלוציות וציונות סוציאליסטית.

תנחומינו למפ"ם, לקיבוץ הארצי, לבית קיבוץ מרחביה ולמשפחת יערי.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הועד הפועל

هكذا في الأصل

[illegible]

חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ●

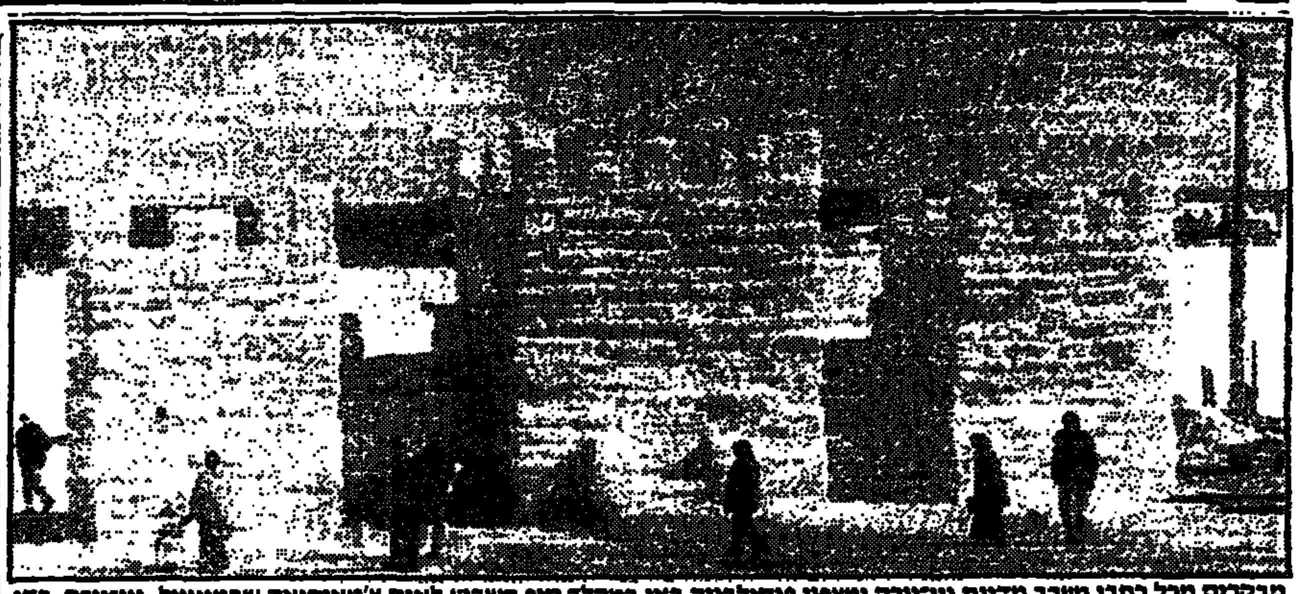

מבקרים מכל רחבי מערב מדינת ניו־יורק ומצפון פנסילבניה באו במהלך סוף השבוע לאגם צ'טאוקואה שבמייוויל, ניו־יורק, כדי לחזות בארמון הקרח, שבנייתו ארכה חודש ימים. רחבו של הארמון הוא 20 מטרים וגובהו כ־8 מטרים. 1,000 לבני הקרח שמהן נבנה נחצבו מהקרח המכסה את האגם. (צילום: א.פ.)

בסיוני לקאהיר להכנת פגישת פרס־מובארק

מאת דן אבידן,
סופר „דבר" לענייני ערבים

מוחמד בסיוני שגריר מצרים בישראל אמור לצאת היום לקאהיר כדי להשתתף שם בהכנות לביקורו הקרוב של שר החוץ שמעון פרס בבירה המצרית.

על פי מקורות מצריים צפוי פרס להגיע לקאהיר לקראת סוף השבוע הנוכחי. פרס אמור להיפגש עם הנשיא מובארק ועם השר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד ולדון עימם ביוזמה לכינוס ועידה בין־לאומית.

שר ההגנה של דנמרק מגיע היום

(עס"ת). — שר ההגנה של דנמרק, האנס אנגל, יהיה היום אורחו של שר הבטחון יצחק רבין. אל שר ההגנה הדני יתלוו גם הרמטכ"ל של צבא דנמרק, אדמיראל תורה, ועוזריהם.

שר ההגנה של דנמרק יתקבל ברחבת משרד הבטחון בנגינת המנונים וסקירת משמר כבוד. ביקורו של מר אנגל הוא פרטי והוא נערך במסגרת סיור כוחות האו"ם במזרח־התיכון.

בן 17 נפצע במרדף בידי אנשי מג"ב

(ע). — צעיר בן 17 נפצע בידו וברגלו מיריות שוטר, לאחר שלא ציית לאזהרות לעצור. התקרית היתה בשבת אחר־הצהריים, כאשר שני אנשי משמר הגבול סיירו ליד מושב חדיד שבקרבת לוד. הם הבחינו בשני צעירים הדוחפים מכונית פרטית לתוך פרדס. לאחר שעקבו אחריהם ראו שהצעירים מתחילים לפרק חלקים ממנה.

אנשי מג"ב קראו לשני הצעירים לעצור והזדהו כאנשי משטרה, אך שני החשודים החלו להימלט מהמקום. אחד השוטרים שלף אקדח וירה לעברם. הוא פצע אחד מהם וזה הועבר לבית־החולים „אסף הרופא", שם אושפז תחת שמירה.

דבר
DAVAR
מאוחד עם לַמֶרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
ממלא מקום מערכת מרדכי ברקאי
עורך „דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב, רח' שינקין 45, ת"ד 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים: חיפה, בית „דבר" רח' שינקין 65, טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת רח' הלל 16, בית מאוזה קומה ג', טלפון 242203 מ' 94229
חיפה: רח' הנביאים 27, טלפונים 642111־3 ת.ד. 33104

מודעי כינס את ראשי מחנהו להיערך לקראת ועידה חדשה

מאת עליזה ולך,
סופרת „דבר" לענייני מפלגות

בסוף השבוע שעבר כינס יצחק מודעי את ראשי מחנהו, כ־60 איש, כדי לדון עמם באפשרויות ההתארגנות שלהם לקראת המהלכים הצפויים במפלגה הליבראלית. מודעי אינו מוציא מכלל אפשרות שעד לאיחוד עם „חירות", אם ייצא אל הפועל בסופו של דבר, תכנס המפלגה הליבראלית ועידה חדשה, והוא מבקש להיערך לקראתה, כדי שתבחר על מנהיגותו ללא עוררין.

בינתיים מחרימים מודעי ואנשיו את ישיבות הנהלת המפלגה, שיושב־ראש שלה הוא אברהם שריר. בשבוע שעבר נעדרו רוב חברי ההנהלה מהישיבה שזימן שריר וכיוון שעד אמצע מארס מתכוון שריר לכנס את ההנהלה בכל שבוע, הוא פנה אל אב בית־הדין בקובלנה על היעדרותם ההפגנתית של אנשי מודעי ואיגוד העובדים.

יצויין, שבגלל השיתוק שנכפה על ההנהלה, כיוון שאין בה „קוורום", מתבקש שריר להקדיש את הישיבות, עד לצאתו לחו"ל באמצע החודש הבא, לסקירות בעניינים שברומו של עולם, שאינם מעניינה של ההנהלה. כך, למשל, ירצה בתחילת מארס פרופ' אהרן ידיב על מלחמת איראן־עיראק, ושבוע לאחר מכן ירצה השר משה ארנס בפני חברי ההנהלה על המיעוטים.

בסוף השבוע תידון העתירה שהגיש באי־כוח מתנגדי שריר, נסים, פת לבית־המשפט המחוזי לפני שבועיים וחצי. כזכור, פסל בית־המשפט בצו זמני את סדר־היום שנקבע לישיבת המועצה אז, ובעקבותיו התחוללה בה המהומה. עתה יהיה עליו להכריע לגבי סדר־היום התקני לכינוס חדש של המועצה הארצית.

שריר עשוי למנות עו"ד בריר למנכ"ל של משרד המשפטים

מאת טובה צימוקי,
סופרת „דבר" בירושלים

שר המשפטים אברהם שריר עשוי למנות את עו"ד אברהם בריר למנכ"ל משרדו. כזכור, הודיע מנכ"ל המשרד מאיר גבאי על רצונו לעזוב את תפקידו, בעקבות מינויו ליו"ר הרשות לניירות ערך.

בריר הוא בעל משרד עורכי־דין בתל־אביב, שעיקר התמחותו במשפט מסחרי. הוא חבר מרכז מפלגת העבודה וחבר ועדת החוקה של המפלגה. עד כה עסק בתפקידי ניהול ציבוריים מגוונים.

מינויו של בריר מותנה למעשה באפשרות ששר המשפטים אברהם שריר ימשיך בתפקידו. מיד עם שובו של ראש הממשלה יצחק שמיר מחו"ל הוא ייפגש עם שריר, כדי לדון באפשרות מסירת תיק המשפטים, שהשניים הגדירו אותו כ„פקדון". בינתיים נודע, כי מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס ומזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם מתנגדים להתניה של מינוי גד יעקובי כשגריר ישראל בוואשינגטון, בשובו של יצחק מודעי לתפקיד שר המשפטים. בצמרת מפלגת העבודה סבורים, כי החלטת שמיר, להחזיר את מודעי למשרד המשפטים, תוליד משבר קואליציוני.

עובדי המינהל והמשק בבתה"ח עומדים לפתוח בשביתה ממחר

מאת דנקה הריגיס,
סופרת „דבר"

המועצה הארצית של עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים מתכנסת הבוקר ועומדת להחליט על פתיחת שביתה כללית החל ממחר.

ראשי האחיות והאחים בבתי־החולים שלחו מברק מחאה לישיבת הממשלה שתיערך היום, על שההסכם שנחתם עמם לפני ארבעה חדשים אינו מיושם. הממשלה תדון היום במצב בתחום הבריאות.

גם הסתדרות הרופאים עומדת להתכנס השבוע, כדי לדון במצב במוסדות הבריאות וצפויות החלטות על נקיטת צעדי מחאה.

מוסדות שתי החטיבות של אחיות בתי־החולים ואחיות הקהילה, הרפואות ובריאות־הציבור, במסגרת הסתדרות האחיות והאחים, ייכנסו – בהתאם לתקנת ההסתדרות – במרכז הסתדרות האחיות והאחים, שיתכנס בסביבות לכינוס מושב מיוחד של ועידת האחיות והאחים. על כך סוכם ביום ו' בדיון, שקיימו מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד וסגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי אפרים זילוני עם נציגי האחיות והאחים בבתי־החולים.

נמסר שהוועידה הכללית של הסתדרות האחיות והאחים תכונס לדיון כללי במעמד מערכת הסיעוד הנתונה במשבר. תוך כדי הוועידה יכונס גם המרכז, כאמור, לבחירת מוסדות הסיעוד, כמסתבר מהמלצות ועדה מיוחדת, בראשותו של אפרים זילוני, שנתבקשה לגבש המלצות לגבי דרך פעולות ומבנה הסתדרות האחיות והאחים בוועד־הפועל של ההסתדרות הכללית.

נודע כי המלצות ועדת זילוני, שיוגשו בימים הקרובים ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי מקובלות באופן כללי על נציגי האחיות בהסתדרות האחיות והאחים.

שערים יציגים ליום 20.2.87	
סל	1.6746
דולר ארה"ב	1.6163
מרק גרמני	0.8826
לירה שטרלינג	2.4681
פרנק צרפתי	0.2651
100 ינים יפניים	1.0506
פלורין הולנדי	0.7813
פרנק שוויצרי	1.0448
כתר שבדי	0.2484
כתר נורבגי	0.2310
כתר דני	0.2338
מרק פינלנדי	0.3552
דולר קנדי	0.2152
דולר אוסטרלי	1.0741
רנד דרום אפריקאי	0.7772
10 פרנקים בלגיים	0.4263
10 שילינגים אוסטריים	1.2549
1000 לירטות איטלקיות	1.2406
לירה אירית	2.3475
100 פזטות ספרדיות	1.2535
יחידת מטבע אירופית	1.8217
דינר ירדני	4.6711
10 לירות לבנוניות	0.1600
לירה מצרית	0.8647

ביגון בדרך למוסקווה

(המשך מעמ' 1)

פסיכיאטר ומי שהיה מועמד לפרס נובל לשלום, התקשר טלפונית לאמסטרדאם מן העיר חארקוב שבאוקראינה, לשם הגיע ביום ה' לאחר ששוחרר בלילה שלפני כן.

אתמול נודע גם על שחרורו של המשורר מתנגד המשטר, ניזאבכין אחמאטוב. חבר הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית וארים זאגלאדין, השוהה בגרמניה הודיע, כי אחמאטוב, אשר נעצר לראשונה ב־1969 והוכרז כחולה נפש, שוהה במחנה עבודת כפיה שבו היה מוחזק. עתה עובר אחמאטוב בדיקות רפואיות בבית־חולים.

חטיבה

(המשך מעמ' 1)

ממערב ביירות ולסייע בידי כוח משותף של הצבא הסורי והלבנוני להשליט סדר בעיר ולפקח על הדרכים המובילות אליה מהדרום ומאיזור הר הדרוזי. יצויין שבמערב ביירות עוקבים כבר מזה קרוב לשנה כמה מאות חיילי קומנדו סורים, שלא הצליחו לאכוף סדר בעיר.

בצה"ל מגיבים באיפוק על ידיעות בדבר כניסת כוחות סוריים לביירות. מובעת פליאה, על כי הסורים פועלים בניגוד להגיון שהנחה אותם בשנים האחרונות להימנע מהסתבכות בלבנון. אף כי לא נשללת האפשרות, כי כוחות סוריים ירדו דרומה מביירות גם לאיזור צידון, מעריכים גורמים צבאיים, כי לא תהיה לכך השלכה מעשית חמורה כלפי ישראל או כוחות צה"ל וצד"ל. לא מן הנמנע, כי נוכחות סורית בהיקף כלשהו בלבנון תחסום ותגביל את פעילות המחבלים נגד איזור הבטחון.

נראה כי בשלב זה ישמור צה"ל על עירנות לגבי המהלכים הסוריים ורק משיתברר מה ההיקף הממשי של כוחות המשלוח הסוריים אפשר יהיה להעריך את ההשלכות המלאות של צעד זה.

היוזמה בדבר עיבוי הנוכחות הצבאית הסורית במערב ביירות נתקלה מיד בהתנגדותו של הנשיא ג'ומייל. הנשיא פרסם אמש הודעה הטוענת, שהזמנת הצבא הסורי למערב ביירות על־ידי חמשת המנהיגים המוסלמים הלבנונים נעשתה בצורה לא חוקית, תוך עקיפת מוסד הנשיאות והפורום הממשלתי הרחב. גם המיליציה הצבאית של הפלנגות, הידועה בשם „הכוחות הלבנונים" ובן המנהיגים הפוליטיים של העדה הנוצרית הלבנונית הביעו כמצופה את התנגדותה לכניסת הצבא הסורי למערב ביירות. המנהיגים הפוליטיים של העדה הלבנונית הנוצרית התכנסו אמש לישיבת חירום במזרח ביירות, כדי לגבש עמדה משותפת ביחס להתפתחויות החדשות. לעומת זאת הביעו כל ראשי המימסד המוסלמי במערב ביירות את תמיכתם ביוזמה הסורית החדשה. גם דוברים סוניים תמכו ביוזמה זו. דובר מטעם תנועת „אמל" טען אמש שהחטיבה הסורית החדשה תיערך במערב ביירות רק מגד כאשר המיליציות המוסלמיות יפנו את רחובות העיר. עד אז יוצב הכוח הסורי, לדברי אותו מקור, במחנות של צבא לבנון, תוך המתנה להתרחשויות בביירות המערבית.

המהומות

(המשך מעמ' 1)

תקרית אלימה בבית־הספר התיכון במסעדה בין תלמידים ממג'דל שמס לבין תלמידים מבוקעתה. אחד התלמידים נפצע. כוחות משטרה הגיעו למקום וביקשו לערוך חקירה ומעצרים בקרב המתפרעים ובקרב תוקפים [illegible] התלמידים הצעירים מנעו מהשוטרים לבצע את משימתם ובמקום התפתחו עימות [illegible] בכוח. בתוך שעה קלה התקבצו במקום כאלף תושבים מכפרי הדרוזים בסביבה ופתחו בהפגנה, תהלוכה וקריאת סיסמאות גנאי נגד מדינת ישראל והשוטרים.

בשעות הצהריים המאוחרות של יום שישי נרגעו הרוחות, לאחר שמפקד משטרת מחוז הגליל, סנ"צ יעקב גנות, נפגש עם ראשי ארבעת הכפרים והזהיר מפני חידוש המהומות. נודע כי המשטרה עצרה שני צעירים חשודים בהתפרעויות, אך אלה ברחו מהמעצר תוך כדי המהומות.

אתמול סיירו ראשי הדרוזים בצפון הגולן מבקרים לאו"ם, לאונטסו ולשייך אמין טריף, מנהיג העדה הדרוזית בישראל ובו הם בוחים על יחס המשטרה וכוחות הבטחון הישראלים לתושבים הדרוזים. גם ועד ההורים של בית־הספר התיכון הדרוזי בצפון הגולן הביע מחאה על התערבות המשטרה במריבה בחצר ביה"ס וכניסת השוטרים למקום.

קולק ירוץ בשישית לראשות העיריה

מאת יעל ארמוני, סופרת „דבר" בירושלים

ראש עיריית ירושלים טדי קולק הודיע למזכיר מחוז ירושלים של מפלגת העבודה עמנואל זיסמן, כי הוא ירוץ לקדנציה שישית בראשות עיריית ירושלים.

בפגישה שהתקיימה בין קולק לזיסמן בשבוע שעבר הודיע קולק, כי ירוץ לבחירות העירוניות הבאות, אם יתקיימו כמה תנאים. הידיעה בדבר כוונתו של קולק נודעה מפיו של מזכיר מחוז ירושלים של מפלגת העבודה וראש העירייה אמר אמש ל„דבר", כי „מאד לא נוח לי עם ההודעה הזאת".

„אני מעריך מאד את הידידות של זיסמן ומחמיא לי שהמפלגה בירושלים רוצה לראות אותי שוב במועמד", אמר קולק. „אמשיך כל עוד אני יכול ואאמין שאני יכול לשרת. אבל אני צריך לבדוק עוד דברים רבים לפני שאציג את מועמדותי. צריך לבדוק איך חוגים אחרים מתייחסים לזה. אני גם מאוכזב ממה שהממשלה עשתה בשביל ירושלים. ההצלחות שלנו דקות כמו נייר ובלי עזרת הממשלה לקידום העיר לא ארוץ שוב".

זיסמן אמר אמש ל„דבר", כי קולק אמר לו חד־משמעית, כי בכוונתו לרוץ לקדנציה נוספת, אם יתקיימו התנאים המתאימים. לדבריו הודיע על כוונתו של קולק לרוץ לבחירות הבאות, בין השאר, כדי למנוע תסיסה פוליטית בתוך המפלגה ולמנוע ממועמדים מבפנים „להתחיל ולהשחיז שיניים".

ביום רביעי השבוע יתקיים בבנייני האומה בירושלים ערב הצדעה לטדי קולק, במעמד נשיא המדינה. את הערב ארגנו מספר פעילים ירושלמים, שרצו להביע את הוקרתם לאיש ולפועלו, במסגרת חגיגות ה־20 לאיחוד העיר.

למורת הסתייגותו של טדי מאירוע זה החליטו המארגנים לקיימו. בערב יופיעו יהורם גאון, נעמי שמר, יוסי בנאי, רחמה רז ועוד. לערב ההוקרה הוזמנו, בין היתר, יו"ר הכנסת, ח"כים, שרים ואנשי דת.

לא ברור אם מודעי רוצה תיק המשפטים

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

האפשרות ששמיר יתנה את מינויו של גד יעקבי לשגריר בוואשינגטון בהחזרת יצחק מודעי למשרד המשפטים כבר עוררה מתיחות בין הליכוד למפלגת העבודה, המתנגדת ל„עסקה" מהסוג הזה, אך יצחק מודעי עדיין לא הביע את נכונותו לחזור למשרד המשפטים, גם מפני שלא נשאל על כך.

ל„דבר" נודע, כי הודעתו של אברהם שריר על החזרת תיק המשפטים לראש הממשלה תלויה בפסיקת הבג"צ ב„פרשת נקש", העתידה להינתן בימים הקרובים. שריר מעריך, שבג"צ יורה לו לשקול מחדש את החלטתו שלא להסגיר את נקש, ובפסיקה מעין זו לא יראה בשת־פנים ויוכל להחזיר את התיק שניתן לו כפיקדון.

נסיונות לסבב תפקידים, שנבדקו בליכוד, העלו שאין לו סיכוי, ואם מעוניין שמיר להפקיד תיק ביצועי בידי מודעי, לא נותר לו אלא להחזירו למשרד המשפטים. בשבוע שעבר נודע, ששמיר יבקש לכרוך מהלך נוסף באישור המינוי של יעקבי לשגריר בוואשינגטון. מקורבי מודעי אמרו אמש ל„דבר", שאין שום ודאות שמודעי עצמו מעוניין לחזור למשרד המשפטים, ועל כל פנים, הוא לא נשאל על כך.

אב קנאי

(המשך מעמ' 1)

שני או שלישי, גם לא לבקיבוצים, לבל [illegible] מה שנראה מלכתחילה כהצעתו [illegible] ל„הפועל הצעיר" [illegible]

מאיר יערי לא יכול היה לוותר על בכורתו. אנוכיותו כראש עדה והגמון בלתי־מעורער לא ניתנו להכנעה. לעולם לא נפרד מאמונתו המהולה בייחוד של „השומר הצעיר" כחטיבה קיבוצית הבדלנית, ומן הפרספקטיבה ההיסטורית אשר איתו. היו מערערים וגם מורדים במעורב, וגם לעת זקנתו לא הסיר בביוגראפיה שלו. הם לא הזיקו לכת, הם עצמם הרחיקו או סתם נבלו בבידוד שיצאו אליו.

הייתי בן ח"י שנים כאשר פגשתיו לראשונה. בשפת אותם נעורים בירכתיו בלשון החסידים כרבי וכראש עדה. בהמשך לא הלך לבי אחרי מטעו הארוך, הבודד והמסוגר עלי חבלים מתוחים, על פני תהומות. הוא מעד לא פעם, אך לעולם לא נפל ואנחנו, שהקרפנו את השבילים הדרוכים והחתוסים עם המוני פועלים והמוני בית ישראל, האמנם נמנענו מן המעידות, האמנם נחסכו לנו הנפילות? אני מניח גרגיר חצץ על קברו הרענן של הישיש ממרחביה, שחנן את רגבי הארץ, סלל כבישים וייבש ביצות. הוא, חבריו ותניכיו, קישטו את פני ארץ־ישראל במפעלי הקומונות המפוארים. יש שכר לפעלך, מאיר, ותקנתך לא ביישה את הלוחם העשוי לבלי חת. יקרת לי מאוד.

יצחק בן־אהרן

מת מאיר יערי

(המשך מעמ' 1)

יערי היה מראשוני קיבוץ מרחביה. ב־1942 היה ממקימי מפלגת „השומר הצעיר", וב־1947 הקים עם חבריו את מפלגת מפ"ם ונבחר למזכירה הראשון. נבחר לכנסת הראשונה, וכיהן כחבר כנסת עד 1974.

ב־1950 עמד בראש המאבק במפ"ם על שמירת הזכות לקיום עצמאותה הפוליטית והעקרונית כלפי ברית־המועצות. ב־1974 פרש מהכנסת ומתפקידו כמזכ"ל מפ"ם, אך עד יום מותו המשיך בתפקידיו במוסדות הקיבוץ הארצי, ועוד לפני שבועיים השתתף בישיבת מזכירות התנועה בגבעת־חביבה.

הניח אשה, אנדה, בת, רחל גרול, חברת קיבוץ מרחביה, ובן, אביעזר יערי, נכדים ובן אח, טוביה יערי, אף הוא חבר קיבוץ מרחביה.

הודעת הנשיא

נשיא המדינה חיים הרצוג שיגר אמש מברק תנחומים לקיבוץ מרחביה עם מותו של מנהיג מפ"ם מאיר יערי.

במברקו כתב הנשיא: „דמות דגולה נסתלקה היום. מן החלוצים המייסדים של מפעל התקומה. מחוללה של תנועה גדולה עתירת זכויות ופעלים. מנהיג ומורה דרך הוראה, איש חזון ומעשה שהוביל רבים בנתיב ההגשמה של מהפכה חברתית ולאומית".

הודעת אבל של מפ"ם

מפלגת הפועלים המאוחדת – מפ"ם מתייחדת ביגון, באהבה ובגאווה עם זכרו האהוב והמיוחד, של המורה, המחנך והמנהיג הלוחם, ממניחי יסודותיה של הציונות הסוציאליסטית וממעצבי דרכה של ההגשמה החלוצית בישראל. איש המחשבה היוצרת ואמן העט, אשר ידע לעצב ולגבש תורת־חיים לדורות רבים – נאמר בהודעת האבל של מפ"ם.

מאיר יערי היה מן הנאבקים לאחוה יהודית־ערבית ולשלום צודק ויציב בין ישראל לעמי ערב.

הקיבוץ הארצי על 86 קיבוציו, על התנועה החינוכית „השומר הצעיר", בארץ ובעולם, אבל על מותו של מאיר יערי. מנהיג, הוגה דעות, לוחם ואיש־קיבוץ, אשר יסד והנהיג את „השומר הצעיר", הקיבוץ הארצי ומפ"ם יחד עם שותפו למפעל יעקב חזן, ייבדל לחיים ארוכים.

קיסר: חלוץ ולוחם לצדק חברתי

עם היוודע דבר מותו של מאיר יערי פרסם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר את הודעת האבל הבאה:

„נעקר מבית ההסתדרות אחד מעמודי התווך, שעמד על משמר תנועת העבודה בישראל מימי ראשיתה. מאיר יערי, ממייסדי ההסתדרות הכללית וחבר בה מאז היותו ציר לועידה הראשונה לפני 66 שנים. יערי היה ממתווי הדרך של תנועת העבודה, ממניחי היסודות לחינוך לערכים ההומאניים ולציונות סוציאליסטית מגשימה חלוצית. מאיר יערי, מראשי מפ"ם, הקיבוץ הארצי והשומר הצעיר, הניח דורות של נאמני תנועת העבודה בישראל הם ממשיכי דרכו — דרך שהיתה מופת לחברה ישראלית יוצרת, המושתתת על שוויון חברתי וצדק סוציאלי. פועלי ישראל אבלים מרה על מותו של מנהיג דגול.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות תתייחד עם זכרו של מאיר יערי בפתח ישיבתה השבועית הבוקר. תנחומי ההסתדרות שוגרו למפ"ם, לקיבוץ הארצי, לבית מרחביה ולמשפחת יערי".

הודעת מפלגת העבודה

מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם אמר אתמול כי מפלגת העבודה משתתפת באבלם של מפ"ם, הקיבוץ הארצי ומשפחת יערי במות מאיר יערי, מנהיג, הוגה וסופר.

מאיר יערי היה ממתווי הדרך של הציונות הסוציאליסטית ומהמגשימים המובהקים. דמותו, כדמויות דוד בן־גוריון, ברל כצנלסון וטבנקין, תישאר חקוקה בליבה של תנועת העבודה הישראלית.

הודעת התק"ם

מזכירי התנועה הקיבוצית המאוחדת, אהרון ידלין וישעיהו פזי, מסרו לעיתונות את ההודעה הבאה לזכרו של מאיר יערי: [illegible]

להלן הודעת משרד החינוך:

„הלך לעולמו אב מייסד גדול. בלי מאיר יערי לא היה מקום הארץ, גוף תנועת העבודה אשר הנהיג יחד עם יעקב חזן ידע להפוך תנועת נוער ללהט ומשימות חלוציות גדול שהותם ייחודי לו על החברה הישראלית, על צה"ל ועל גבולות המדינה. חלוץ אמיתי, איש עדות ואמון מחשבה, מנהיג טבעי וסוציאליסט מגשים. גם כידיע הם כבעל ברית שלישי אידאולוגי למפא"י ולמפלגת העבודה, היה מאיר יערי אחד מגדולי מנהיגיה של תנועת העבודה. גם בזקנתו כמו בצעירותו, היה מאיר יערי אתגר של התמודדות רעיונית ואפילו בפגישתנו האחרונה לפני חדשים ספורים הרשים ביכולתו והגותו. ולאשי צער תנחומים למשפחה, לקיבוץ ולתנועה."

הודעת ר"צ

תנועת ר"צ פרסמה אתמול הודעה אבל על מותו של מאיר יערי. ר"צ אומרת, כי נסתלק מתוכנו איש משכמו ומעלה, שמקולו לא היה זקוק לשררה כדי לקיים מנהיגות. יערי הוכיח באישיותו כי כוח הרעיון גדול מכוח השלטון.

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז

מאיר יערי

איננו

מפלגת הפועלים המאוחדת – מפ"ם מתייחדת ביגון, באהבה ובגאווה עם זכרו האחד והמיוחד של המורה, המחנך והמנהיג הלוחם, ממנהיגי יסודותיה של הציונות הסוציאליסטית וממעצבי דרכה של ההגשמה החלוצית בישראל. איש המחשבה היוצרת ואמן העט אשר ידע לעצב ולגבש צורת חיים לדורות רבים.

מאיר יערי היה מן הנאבקים לאחוה יהודית־ערבית ולשלום צודק ויציב בין ישראל לעמי ערב.

הקיבוץ הארצי – השומר הצעיר

הקיבוץ הארצי על 87 קיבוציו על תנועתו החינוכית השומר־הצעיר – בארץ ובעולם אבל על מותו של

מאיר יערי

מנהיג, הוגה דעות, לוחם ואיש קיבוץ אשר יסד והנהיג את השומר־הצעיר, הקיבוץ הארצי ומפ"ם יחד עם שותפו למפעל יעקב חזן.

תנועת השומר־הצעיר:

אדורה	הזורע	מגן	עין־המפרץ
אדמית	המעפיל	מזרע	עין־השופט
אילון	העוגן	מסילות	עין־שמר
אליפז	הראל	מעברות	עמיר
בית־אלפא	זיקים	מענית	פלך
בית־זרע	חורשים	מצר	צבעון
בית־ניר	חצור	מרחביה	רבדים
בית־קמה	חריש	משמר־העמק	רוחמה
ברעם	יד־מרדכי	נגבה	רמות־מנשה
ברקאי	יחיעם	נחשון	רמת־השופט
גבולות	יסעור	נחשונים	רשפים
גבעת־עוז	יקום	נטור	שדה־יואב
גזית	כישור	ניר־דוד (תל־עמל)	שובל
גלאון	כפר־מנחם	ניר־יצחק	שומריה
גן־שמואל	כפר־מסריק	ניר־עוז	שיאון
געש	כרמיה	נירים	שמיר
געתון	כרמים	סאסא	שמרת
גשור	כרם־שלום	סמר	שניר
גת	להב	סער	שער־הגולן
דביר	להבות־הבשן	עברון	שער־העמקים
דליה	להבות־חביבה	עין־דור	שריד
דן	מגידו	עין־החורש	

אבלים על מותה של חברתנו

שושנה ורדי

והלוויה התקיימה ביום א' 22.2.87 כ"ג בשבט תשמ"ז בשעה 15.30 במשקנו.
כתאספים ליד המועדון לחבר

המשפחה
ובית גבעת חיים מאוחד

משתתפים באבלם של
עופר זילברברג והמשפחה
על מות האב

זאב זילברברג

קיבוץ חצרים

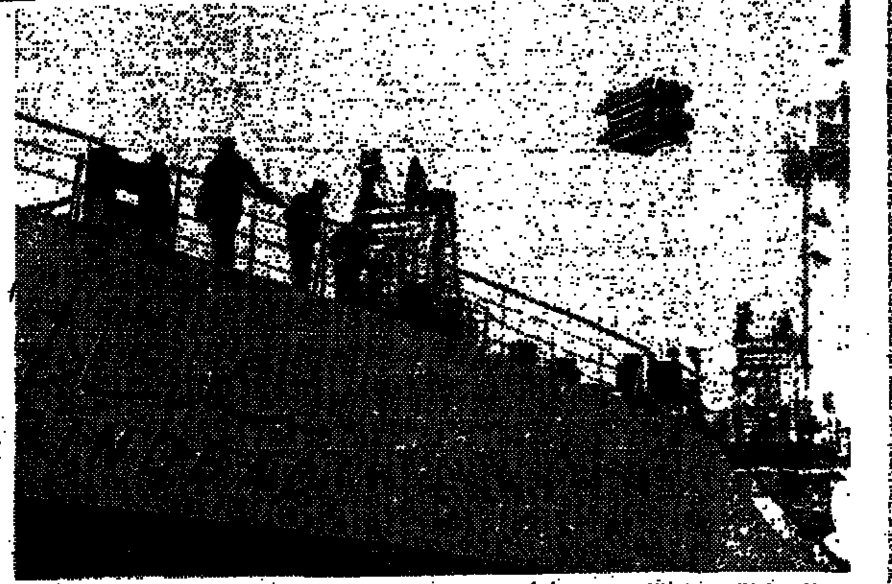

מטען התחמושת מתוצרת פורטוגל מועמס על אניית המשא העיראקית „סינבאד" בנמל סטבול שבפורטוגל. הנמל ידוע כתחנת מוצא קבועה של משק לאיראן דרוקא.
(צילום: א.פ.)

לקראת הדיון המסכם על הפרוייקט

עוד לא ברור כמה כסף יחסר כל שנה לייצורו של ה„לביא"

הדיון המסכם במערכת הבטחון על עתיד ה„לביא" ייערך בימים הקרובים, לאחר שמינהלת הפרוייקט סיימה את בדיקת החלופות שמציע הפנטאגון. לשר רבין יוגשו, שכל עוד מתקיימים הנתונים הכלולים בתוכנית העבודה הרב־שנתית הנוכחית של צה"ל, עדיף ה„לביא" בהשוואה לכל החלופות שהוצעו.

עם זאת מתקשים בהערכת השווי הריאלי של 550 מיליון הדולארים, ששר הבטחון מוכן להקצות לפרוייקט כל שנה. הקשיים נובעים מחוסר הוראות לגבי המשך מדיניות הממשלה ביחס לשער הדולאר. יש המעריכים, כי יחסר סכום של 150־200 מיליון דולאר בשנה. אולם היו"ר בפועל של התעשייה האווירית פרופ' יוסף זינגר מעריך, כי לכל היותר תידרש תוספת של 50 מיליון דולאר בשנה.

בסוף השבוע נמשכו טיסות המבחן של ה„לביא", כאשר הטבאים עוברים מידי טייס הניסוי הראשי מנחם שמול לידי הטייס ע'. שמול החל להתכונן להטסתו של ה„לביא" השני, שימריא לראשונה בעוד כחודשיים.

התעשייה האווירית הפסידה 17 מיליון דולאר

התעשייה האווירית הפסידה 17 מיליון דולאר בשנת 1985 עוד לפני תשלום מס. למעשה גדול ההפסד יותר, שכן כמנוהים שקליים מראים הספרים רווח מדומה, החייב במס־הכנסה. עתה ייקבע שיעור המס.

ההפסד נובע מהקפאת המחירים, שהונהגה על־פי עיסקת־החבילה הראשונה בשלהי 1984. כתוצאה מכך נאלצה התעשייה האווירית למכור מוצריה למערכת הבטחון בפחות מעלותם. בחודשים האחרונים התנהל מו"מ עם מערכת הבטחון, בנסיון לפצות את התעשייה האווירית על הפסדים אלה, אולם לבסוף לא הושגה פשרה, שהיתה מאפשרת להציג תוצאות עסקיות חיוביות. אלמלא ההפסדים כתוצאה ממדיניות הממשלה, היתה התעשייה האווירית מסיימת את שנת 1985 ברווח של 12 מיליון דולאר.

דיל שאהין (משמאל) ומוחמד מהאדי, שני שליחי הקהילה המוסלמית בארה"ב למשא־ומתן על שחרורם של בני־הערובה האמריקאים בביירות, הגיעו ביום ו' ללארנקה שבקפריסין לאחר שנואשו ממילוי שליחותם. בשהותם בביירות היו השניים קרבנות לשוד שבו נלקחו מהם 1,400 דולאר. מהאדי, שתיאר את החוויות שעברו עליהם כמזעזעות, הציג בפני העיתונאים קליעי רובה שאסף ברחובות ביירות.
(צילום: א.פ.)

מנהל התקשורת החדש של רייגן היה חבר בתנועת נוער נאצית

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – הנשיא רייגן מינה לתפקיד מנהל התקשורת בבית הלבן את ג'ון קוהלר, מי שהיה מנהל־בכיר בסוכנות הידיעות „אסושיאייטד פרס". אתמול שבוע דבר המינוי, התגלה כי קוהלר, יליד גרמניה, היה בילדותו חבר בתנועת הנוער הנאצית „יונגפולק".

בעוד משקיפים מאמינים בדעתם, כי אין לזקוף לחובת קוהלר את שהות ילדותו, רוחות הסביבה, כי לא היה צורך למנות לתפקיד אדם שכתם כזה על עברו, ולו מטעמים אסתטיים.

יש הרואים בו אירוני במינויו של קוהלר, שבא להחליף את פאטריק ביוקאנן, מנהל התקשורת הפורש. ביוקאנן פעל בשנתיים האחרונות נגד הסגרתם לישראל ולבריה"מ של איוואן דמיאניוק ופושע מלחמה אסטוני והדבר עורר תהיות, האם תפקיד מנהל התקשורת בבית הלבן שמור לאישיות שיש לה איזה קשר נאצי.

המינוי של קוהלר, שגרם מבוכה בבית הלבן, שימש אתמול כלי במלחמה בין נגסי רייגן לבין דון ריגן, כשמקורביו של ריגן מאשימים את רעיית הנשיא, כי דחקה בבעלה לאשר את המינוי בבהילות, ובשל כך לא היה די זמן לבדוק את עברו של קוהלר. קוהלר הוא ממקורביו של צ'ארלס ויק, מנהל רשות ההסברה של ארה"ב. ויק הוא ידידה הטוב ביותר של ננסי רייגן.

הריב בבית הלבן בין רעיית הנשיא נאנסי רייגן לבין ראש המטה של הבית הלבן ויועצו הקרוב של הנשיא, דון ריגן, הגיע בסוף השבוע לשיאים חדשים. ננסי רייגן ודון ריגן ניהלו בימים האחרונים מריבות טלפוניות, שנסבו על סדר יומו של הנשיא. בעוד ריגן מבקש להעמיס יותר ויותר על סדר היום של רונאלד רייגן, כדי שימלא את חובותיו הנשיאותיים, מנסה ננסי רייגן לשמור על בעלה מפני עומס יתר. בהוראתה ממעט הנשיא לצאת מן הבית הלבן ובכלל זה לא כינס מסיבת עתונאים זה שלושה חדשים.

במסגרת המריבות בין ריגן לננסי רייגן הוחלפו מלים חריפות ביותר. דווח כי ריגן דיבר „בסגנון גס" וכי טרק את שפופרת הטלפון באוזני רעיית הנשיא.

ארה"ב ובריטניה מנעו הטלת הסנקציות על דרום־אפריקה

סוכנות הידיעות (ע"ד וע"צ). – ארה"ב ובריטניה הטילו וטו במועצת הבטחון על הצעת החלטה שקראה להטיל סנקציות כלכליות על דרום־אפריקה במסגרת המאבק לביטול האפרטהייד במדינה זו.

ההצבעה התקיימה ביום ו' בערב, בתום ארבעה ימי דיונים על התפרעויות שהיו בדרום־אפריקה במשך השבוע שחלף ועל פעולות הממשלה כלפי השחורים בתגובה.

גם מערב־גרמניה התנגדה להצעת ההחלטה. צרפת ויפאן נמנעו.

איטליה הצביעה בעד הצעת ההחלטה, שאותה הגישו חמש מדינות מן הגוש של הבלתי מזדהות: ארגנטינה, קונגו, גאנה, הפיליפינים, הערביות ואמביה. עוד הצביעו בעד ההצעה בולגריה, סין, בריה"מ ונצואלה.

הצעת ההחלטה קראה לבנות המדיניות הגונעית של ממשלת פרטוריה ודרשה הטלת סנקציות מידיות עליה. בין היתר דובר בהצעת ההחלטה על איסור ייבוא מטבע הזהב הדרום־אפריקאי וכן ציוד צבאי, סוכר, אורניום, ועוד. מצד שני ביקשה הצעת ההחלטה לאסור יצוא לדרום־אפריקה של מחשבים ונפט ומוצריו.

צבא הפיליפינים טבח כפריים ואקינו יצאה לשכך את הזעם

הפיליפינים (א.פ.). – נשיאת הפיליפינים קוראזון אקינו נועדה אתמול במסגרת מה שכינתה „ביקור פרטי" עם תושבי כפר קטן, המרוחק כ־150 ק"מ מצפון למנילה, ואשר תושביו טוענים, כי בשבוע שעבר נערך בו טבח בידי חיילי צבא ממשלת הפיליפינים במסגרת מרדף אחר מורדים קומוניסטים.

„באתי לכאן היום כדי לבדוק באיזו דרך ניתן לי לסייע לכם וכדי לנסות למנוע הישנות של מקרים כאלה, לא רק במחוז זה שלכם אלא בכל רחבי המדינה", אמרה אקינו לכ־140 אלמנות, יתומים וקרובים אחרים של קרבנות הטבח.

הנשיאה הגיעה לכפר במסוק בלווית שר ההגנה רפאל אילטו ושלושה חברי קבינט נוספים. מגמת הביקור היא, לדבריה, לרדת לעומקן של העובדות בתקרית הדמים ולהשיג פיוס בין הצבא המוצב באיזור והעוסק ברדיפת המורדים הקומוניסטיים לבין תושביו.

גירסת הצבא היא כי „בחילופי אש בין חיילי הצבא לבין המורדים הקומוניסטים ב־10 בפברואר, יומיים לאחר שנכנסה לתוקפה הפסקת האש עם הקומוניסטים, מצא את מותם קצין צבא, ותשעה מורדים ו־12 אזרחים".

מחווה ומהומה בגולן

חיים גורי

מנהל בית־הספר יוסף גוטאני מגיש לשולמית כצנלסון תבליט ובו בית־כנסת, כנסייה ומסגד.
(צילום: יוסי אלוני)

בשעות אחר־הצהריים, ביום ה' בשבוע שעבר, הייתי עד למעמד חגיגי ומרגש מאד שנערך באולם המועצה המקומית בכפר מסעדה, שם נאספו נכבדי הגולן, דרוזים ועלאוים, בנוכחות קהל רב, לחוג את הענקת הפרס לאולפן ולשולמית כצנלסון, העומדת בראשו והממשיך למסורת בת 20 שנה, לחוג את יום הולדתו של האולפן שנוסד בט"ו בשבט, לפני 36 שנים.

חרף המתיחות הרבה ששררה בימים האחרונים בכפרי הדרוזים ברמה ועל אף מזג האוויר הגשום נאספו רבים ונציגי היישובים העבריים ביניהם למפגן הזדהות והוקרה עם האולפן ודרכו.

הטקס נערך ביוזמת ראשי המועצות המקומיות ומנהלי בתי־הספר בגולן, כולם בוגרי האולפן ודוברי עברית רהוטה. כמה מהם הכירו אישית, כאשר למדתי ערבית באולפן ובעת שהיו הם תלמידי בקריאת שירה עברית חדשה.

נשאו דברים מר מוחסין אברסאלח, ראש מועצת מסעדה, מר אהרון זברה מפקח מערכת החינוך בגולן, מר סלמאן פלח מרכז ועדת המנכ"לים לענייני דרוזים. מסכת הברכות נמשכה בפי מר ג'מאל עלי מפקיעין, מר גדם פרחאת, בשם עשרה מנהלי בתי־הספר בגולן. ועוד שמענו שם את מר חיים זאבי מתאם פעולות משרדי הממשלה בגולן, סא"ל דורית דגבי מפקדת יחידת מורות־חיילות ומר יעקב וורקר בצינ־חבר הנאמנים של האולפן, שקרא שיר שחיבר לכבוד שולמית כצנלסון.

היו שם בין החוגגים מורות־חיילות, מחזור ח', המכשירות עצמן באולפן עקיבא להוראת הערבית. השירים ששרו הצעירות בשפה הערבית עוררו התרגשות רבה וגרפו תשואות־סוערות.

שולמית כצנלסון הודתה על האירוח החם והלבבי וחזרה על המחויבות של האולפן כלפי העדה הדרוזית בגולן ועל הסמליות שבדבר, כאשר האירוע הזה חל השנה בשבוע פרשת יתרו, חותנו של משה רבנו, הוא נבי שועיב.

הוחלפו מתנות ומזכרות. לתשומת לב זכה תבליט מיוחד שהוגש לשולמית כצנלסון על־ידי מר יוסף גוטאני, מנהל בית־ספר יסודי שם, ובו תמונות בית־כנסת, כנסייה ומסגד וליד שעון. כדברי ההסבר אמר גוטאני: „בחרנו בסמל. אנו רוצים שכל הדתות יחיו בשלום זו ליד זו וישמרו על ייחודן, אך לשלום יש צורך בזמן ולכן מופיע השעון המסמל את הזמן".

שעה ארוכה זימרנו שירי־עם בעברית ובערבית בליווי להקת „ראם הגולן" מהכפר הדרוזי עין־קיניה. נשכחה המתיחות. חזרנו לימים הטובים.

נשארתי אותו לילה בגולן וביקרתי ידידים במסעדה ובמג'דל־שמס ועל הכל אפפר בנפרד ובאריכות. למחרת בשעות הבוקר ביום ו' ראיתי ממרפסת הבית שבו התארחתי במסעדה את שאירע בבית־הספר הסמוך למחנה צה"ל. בשעה תשע באו שוטרים לבית־הספר העל־יסודי, לעצור כמה תלמידים שהיכו עובד מקומי בתחנת המשטרה. מאות תלמידי בית־הספר התגודדו סביב ופרצה מהומה רבתי שמנעה מהשוטרים לבצע את תפקידם. בעיקבות האירוע יצאו התלמידים להפגנה סוערת בחוצות מסעדה, משמיעים קריאות שונות וביניהן: „הגולן הוא סורי ופלשתין ערבית!" לאחר התערבות קציני משטרה שהגיעו ונכבדים מקומיים „הושב הסדר על כנו", כמו שנאמר.

העובדים בתעשייה הצבאית מאיימים בעיצומים – אם יהיו פיטורים נוספים

מאת חיים ביאור ואריה ארד, סופרי „דבר" לענייני עבודה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות תדון היום במצב התעסוקה הקשה שנוצר בתעשייה הצבאית ובמפעלים אזרחיים הקשורים במערכת הבטחון.

שר הבטחון יצחק רבין נענה לפנייתו של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר וישתתף בישיבת הוועדה המרכזת.

[illegible] המסכם במערכת הבטחון על עתיד ה„לביא", [illegible] בוועדה המרכזת על תמיכתה הנחרצת של ההסתדרות בהמשך הפרוייקט. השר רבין הוזמן על־ידי מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר להשתתף בדיון על מצבן הקשה של התעשיות הבטחוניות.

שר הבטחון יעמוד על הקשיים הנובעים מקיצוצו המתמשך של תקציב הבטחון ויבקש את עזרת ההסתדרות להבטחת המימון השקלי הדרוש, כדי שמערכת הבטחון תוכל לרכוש בארץ את הדרוש לה. כן יבקש את עזרת ההסתדרות בהבטחת המימון ל„לביא".

[illegible] העוזרה הפוליטית שיכולים ראשי ההסתדרות להעניק, עשויה היא לשקל ויאוזן שיתוף מערכת הבטחון בכספי קרן הצמיחה.

חבר הוועדה שלום חבשוש, העומד בראש הוועד הארצי של עובדי התעשייה הצבאית, הזהיר אמש בשיחה ל„דבר" כי לאחר שבשנתיים האחרונות פוטרו מהתעשייה הצבאית קרוב ל־3,000 עובדים, „הגענו לקצה יכולת הספיגה שלנו בתחום הצמצומים. נתייצב בצורה נחרצת נגד פיטורים נוספים ואם ידחקו אותנו לפינה – ננקוט צעדים".

בנוסף למפוטרים מהתעשייה הצבאית, פוטרו בשנתיים האחרונות כ־2,000 עובדים ממפעלים אזרחיים המייצרים עבור צה"ל וכן 15 אחוז מעובדי התעשייה האווירית.

חבשוש יתריע בוועדה המרכזת מפני רמזים שהשמיעו באחרונה גורמים באוצר לפיהם יהיה צורך לקצץ בכל זאת בתקציב הבטחון לשנה הקרובה. לדבריו, „משחקים כאן בגורלם ובפרנסתם של אלפי עובדים".

הוועדה המרכזת תדון גם בתסיסה הפוקדת את הגמלאים המקבלים פנסיה מקרן „נתיב" ההסתדרותית. כמאה מגמלאי הקרן מתכוונים לקיים הבוקר משמרת מחאה בכניסה לבית הוועד הפועל של ההסתדרות, בעת שהוועדה המרכזת תדון בתביעתם להצמיד את הפנסיות למדד המחירים.

גמלאי „נתיב" כבר קיימו החודש שתי הפגנות אלימות, בטענה שהפנסיות המשולמות להם נשחקו ריאלית, עד כדי 250 שקלים.

המוזיאון פסל קריקטורה פאציפיסטית

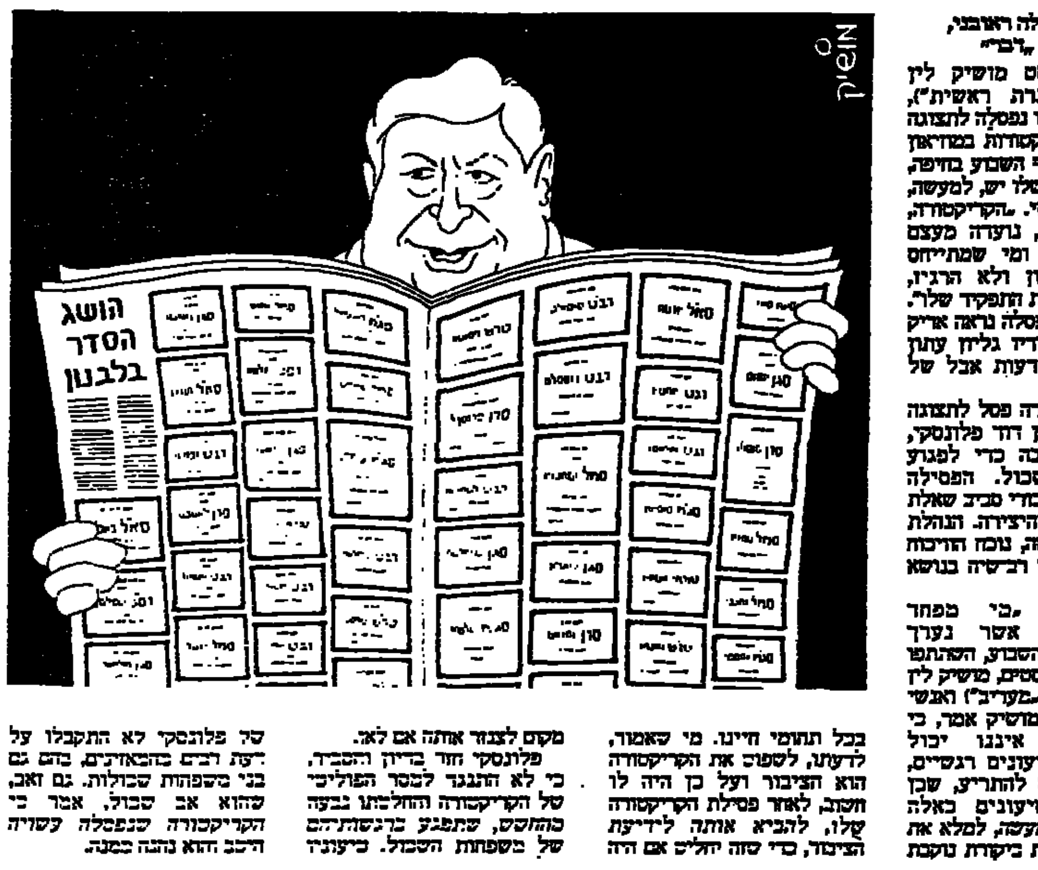

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

הקריקטוריסט מושיק לין („דבר" ו„כותרת ראשית"), שקריקטורה שלו נפסלה לתצוגה בתערוכת הקריקטורות במוזיאון חיפה, אמר בסוף השבוע בחיפה, כי לקריקטורה שלו יש, למעשה, מסר פאציפיסטי. „הקריקטורה, שהיא סאטירה, נועדה מעצם טבעה להרגיז ומי שמתייחס למלחמה לבנון ולא הרגיז, מסכם במשהו את התפקיד שלו". בקריקטורה שנפסלה נראה אריק שרון מחזיק בידיו גליון עתון ובו עשרות מודעות אבל של חיילי צה"ל.

את הקריקטורה פסל לתצוגה מנכ"ל המוזיאון דוד פלונסקי, בטענה שיש בה כדי לפגוע במשפחות השכול. הפסילה עוררה ויכוח ציבורי סביב שאלת חופש הביטוי והיצירה. הנהלת המוזיאון הוליכה, נוכח הוויכוח הציבורי, לערוך רב־שיח בנושא זה.

ברב־שיח, „כי מפחד מקריקטורה", אשר נערך במוזיאון בסוף השבוע, השתתפו שני הקריקטוריסטים, מושיק לין וזאב („הארץ", „מעריב") ואנשי ציבור וחינוך. מושיק אמר, כי קריקטוריסט איננו יכול להשתכנע מטיעונים רגשיים, כאשר הוא בא להתריע, שכן התחשבות בטיעונים כאלה תמנע ממנו, למעשה, למלא את תפקידו – הטחת ביקורת נוקבת בכל תחומי חיינו. מי שאמור, לדעתו, לשפוט את הקריקטורה הוא הציבור ועל כן היה לו חשוב, לאחר פסילת הקריקטורה שלו, להביא אותה לידיעת הציבור, כדי שזה יחליט אם היה מקום לצנזר אותה אם לאו.

פלונסקי חזר בדיון הסביר, כי לא התנגד למסר הפוליטי של הקריקטורה והחלטתו נבעה כחושש, שתפגע ברגשותיהם של משפחות השכול. כיעונו של פלונסקי לא התקבלו על ידת רבים מהבאים, בהם גם בני משפחות שכולות. גם זאב, שהוא אב שכול, אמר כי הקריקטורה שנפסלה עשויה היתה והוא נהנה ממנה.

ג'ומייל לקח מפאריס טונה תרופות והבטחה ל־92 מיליון פראנק כסיוע

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – נשיא לבנון אמין ג'ומייל עזב ביום שישי את פאריס, כשעמו מטוס טעון תרופות, מתנת ממשלת צרפת. צרפת תגדיל גם את הסיוע שלה ללבנון במסגרת הסכמי התרבות מ־62 ל־92 מיליון פראנק.

אמין ג'ומייל ביקש גם במהלך ביקורו הרשמי בצרפת נשק אישי, תחמושת, שריון קל וכמוקים לצבא לבנון, אך נענה, כי לבנון לא סילקה עדיין את חובה על נשק קודם, שסופק לה במסגרת שיקום צבא לבנון ב־1983.

לפני צאתו ביתה ג'ומייל ביקורת על המגעים בין צרפת לבין הישבי בני־הערובה שלה בלבנון ואמר, כי רק תיאום בינלאומי יוכל לשים קץ לטרור. הוא סיפר גם, שאף־על־פי שאין עוד ישיבות ממשלה בלבנון הוא עורך התייעצויות טלפוניות עם השרים הנוגעים בדבר ואחר־כך מעבירים מסמך, באצבעות רץ בכתב, בין השרים ואלה חותמים עליו.

הדרוזים: על הממשלה לקבל החלטה עקרונית להקצות משאבים לעדה

מאת יוסי ליבוביץ, כתב „דבר" בגליל המערבי

„העדה הדרוזית לא הסתפק הפעם במלל. הממשלה חייבת לקבל החלטה עקרונית להקצות משאבים לעדה בסעיף נפרד, אותה לא יסכסכו משרדי הממשלה השונים את החלטות הממשלה בעניין הדרוזים" – דברים אלה אמר ראש המועצה המקומית בגליל סאלח טריף במהלך ביקורו של שר הבינוי והשיכון דוד לוי בגליל.

הוא קרא לממשלה לייסם מיד את תוכנית שש הנקודות לשינוי מעמד הדרוזים בארץ ולחיסול הפער בין כפרי הדרוזים לבין ערי הפיתוח. התוכנית הוגשה לממשלה, אולם זו טרם דנה בה.

השר לוי תמך בקריאה והבטיח לפעול לזירוז מועד הדיון בה. „אין צורך לדחות ההחלטות עקרוניות כמו זו בנימוקי תקציב. יש לקבוע מדיניות ועל פיה יפעלו כל משרדי הממשלה", אמר שר הבינוי והשיכון.

ראשי העדה הדרוזית לא הסתפקו בדבריו של לוי. „אני שמח על ההתקניינות בנו", אמר סאלח טאריף, „אבל מדאיג אותי שהתוכניות הבונות על שולחן הממשלה הן תוכניות בלליות ולא אופרטיביות, ועדיין איננו רואים באופק את התקציבים הדרושים".

התוכנית לעזור לעדה הדרוזית מדברת בין השאר על הפשרת קרקעות לבנייה.

רייגן הורה לחטוף טרוריסטים לארה"ב

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – בחודש ינואר שעבר חתם הנשיא רייגן על צו נשיאותי, המורה לסוכנות הביון המרכזית של ארה"ב לחטוף טרוריסטים במדינות זרות ולהביא אותם למשפט בארה"ב. ההחלטה עוררה דאגה ומחלוקת בתוך הממשלה, אולם מאז קבלתה לא התבצעה שום חטיפה כזאת.

לבד מחטיפות הורה הצו על ביצוע הטרדות ומעשי תכלה של ארה"ב נגד טרוריסטים במדינות זרות. ביצוע ההחלטה הופקד בידי קבוצה חשאית, בראשותו של מי שהיה יועץ בבית הלבן – הקולונל אוליוור נורת'. נורת' ואנשיו מיקדו את תשומת ליבם לביירות, שבה קיוו לגייס קבוצות טרור שונות, אחת נגד השנייה, במגמה לספק לארה"ב טרוריסטים חטופים, אולם הדבר לא עלה בידיהם.

שמיר יופיע היום לפני היורדים בלוס־אנג'לס

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ראש הממשלה יצחק שמיר יופיע היום בפני אלפי יורדים בלוס־אנג'לס ויקרא להם לשוב ארצה. זוהי הפעם הראשונה שראש ממשלה ישראלי מופיע בפני יורדים.

בלוס־אנג'לס ובסביבתה מתגוררים, על־פי הערכה רשמית, קרוב ל־100,000 יורדים, וזהו הריכוז הישראלי השני בגודלו בארה"ב אחרי ניו־יורק. ראש הממשלה תומך בגישה שעל־פיה יש לקיים קשר רשמי של הנציגויות הישראליות עם היורדים במגמה להחזירם.

מחר יגיע שמיר לניו־יורק וייפגש שם עם מנהיגי שלושת הזרמים ביהדות – הרפורמים, הקונסרבטיביים והאורתודוקסים – כדי לדון עמם בבעיית „מיהו יהודי".

הליכוד ביטל הסכמתו על סידורי הבחירות

מאת יוסי מלמן, מסופר המדיני של „דבר"

הליכוד חזר בו מהסכמתו בקשר לסידורים החוקיים, אם יוחלט על הקדמת הבחירות.

נציגי הליכוד בוועדה הקואליציונית הדנה בנושא זה, השרים משה ארנס וחיים קורפו, הודיעו על החלטתם זו ליו"ר הוועדה גד יעקבי. בדיונים קודמים נקבע בהסכמת שתי המפלגות, כי במקרה שיוחלט על הקדמת מועד הבחירות יוגבל מסע הבחירות לשלושים יום ושידורי התעמולה בטלוויזיה יוגבלו עד ל־21 יום בלבד.

הצגת „הפלשתינאית" הופסקה ב„קאמרי"

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

הצגת המחזה „הפלשתינאית" מאת יהושע סובול, שהועלה אתמול בתיאטרון הקאמרי בתל־אביב, הופסקה בשל קריאות שהושמעו באולם. ההצגה חודשה רק לאחר שלאולם הגיעו שוטרי משטרת מחוז תל־אביב, אשר עצרו שניים מן המפריעים.

המחזה „הפלשתינאית" עוסק באהבתם של צעירה ערביה ושלושה צעירים – ערבי, יהודי ואנגלי, על רקע התנגשות אלימות בקמפוס של אוניברסיטה ישראלית.

הצנזורה מערערת על אישור „אפרים חוזר לצבא"

(ע). – המועצה לביקורת סרטים ומחזות ביקשה מנשיא בית־המשפט העליון לקיים דיון נוסף, בהרכב מורחב של חמישה שופטים, על החלטת בג"צ לאשר את הצגת המחזה „אפרים חוזר לצבא". כן מבקשת המועצה להורות לתיאטרון חיפה לא להציג את המחזה עד למתן החלטה על־ידי הרכב של חמישה שופטים.

כזכור, החליט בג"צ לפני כשבועיים לבטל את פסילת המחזה „אפרים חוזר לצבא" על־ידי המועצה לביקורת סרטים ומחזות ולאפשר את הצגתו. בעקבות זאת פנתה המועצה לביקורת סרטים ומחזות לנשיא בית־המשפט העליון בבקשה לקיים דיון נוסף בהחלטה זו בהרכב מורחב. המועצה טוענת, כי החלטת בג"צ עומדת בסתירה להלכות קודמות שנקבעו בבית־המשפט העליון.

באיכות המועצה, עו"ד צבי טרלו, טוען בבקשה, כי החלטת בית־המשפט בעניין המחזה מרוקנת למעשה מתוכן את סמכויות המועצה לביקורת סרטים ומחזות. דבר זה ישים קץ לביקורת הציבורית על סרטים ומחזות ויחליפה בביקורת של בתי־המשפט.

בבקשה נטען, כי בעצם אישור הצגת המחזה, המשווה את חיילי צה"ל עם הנאצים, יש פגיעה בהסכמה הלאומית.

הבקשה הועברה לנשיא בית־המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, והוא יקבע אם להעביר את הדיון להרכב מורחב של חמישה שופטים. נשיא בית־המשפט העליון גם יוכל לבקש את תגובתם של העותרים: המחזאי יצחק לאור, איגוד מחזאי ישראל והאגודה לזכויות האזרח, בטרם יגבש את החלטתו.

בקו הבריאות

לשכת דובר קופת חולים הכללית והמכון לחינוך לבריאות עורכים:

קו פתוח לבריאות הציבור

צוות רופאים מבית בילינסון ישיבו טלפונית לשאלות הציבור בנושא:

כולסטרול שומני הדם ומניעת מחלות לב

במבצע מיוחד שיערך ביום שני 23/2/87 בין השעות 16:00 עד 19:00

ד"ר י. בייגל
ד"ר י. אמיר
ד"ר מ. פרידמן
הדיאטן - תיאו מאינץ

03-433306, 03-433300
03-217078, 03-433500

שלך יותר בריאות!
קופת חולים ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

هكذا من الأصل

حكذا منه الأصل

כל העולמות

■ דרום־אפריקה

„עיר החלומות" של האפארטהייד

קאייליצ'ה, עיירה במרחק 20 מייל מקייפטאון, נבנתה על דיונות חול. הרוח התקיפה הנושבת מכיוון הכף מעלה ענני חול כל הזמן. לימיס טאטו, מתושביה (השחורים) של העיר, עומדת בחצר ביתה ומרטיבה את הקרקע בנסיון למנוע את מעוף החול. אך בקאייליצ'ה אין מנוס מהחול. לדברי כתב „אינדיפנדנט" הלונדוני, טוני אלן מילס, מגדירים גורמים רשמיים את הבעיה „אי־נוחות זמנית" שתיעלם במשך הבניה באתר זה השנוי במחלוקת. התושבים השחורים למדו לקבל את החול כחלק בלתי־נפרד מהחיים כמו גם את צפיפות הדיור והעוני.

למרות הכל החול צומחת העיירה בת השנתיים. פעילים שחורים של החוגים הרדיקאליים מתארים אותה „עיר החלומות של האפארטהייד", והעיר צומחת במהירות גדולה מיכולתם של הגורמים הרשמיים הלבנים להתמודד עם הגידול. קאייליצ'ה, לפי מילס, היא תוצר של מפנה דראסטי במדיניות הפיקוח על זרימת השחורים. לפני פחות משנתיים החליטה ממשלת פרטוריה לבטל חוק שמטרתו היתה לשמור על הערים „הלבנות" מפני כניסת שחורים. הדבר לא מנע מעיירות פולשים זמניות כמו קרוסרוד ליהפך למקומות קבע.

פרטוריה מכנה את המדיניות החדשה שלה „עיור מסודר". מנהיגי המתנחלים (הבלתי חוקיים) אינם רואים בקאייליצ'ה הישג אלא מקום שאליו יועברו בשלב כל שהוא אלפים ממתנחלי קרוסרוד וישכנו באהלים.

מילס מציין כי בחוגי הרדיקלים מעוררת קאייליצ'ה אסוציאציה של גדרות תיל ומשמרות בטחון – פיקוח צמוד על השחורים. אך ל־150,000 תושבי המקום קאייליצ'ה היא הבית.

המפקח האזורי אומר שאנשים רוצים לבוא לגור בעיירה ובקרוב יאוכלסו עוד 5,000 דירות על־ידי משתכנים הממתינים יחד עם אלו אשר עברו למקום מרצונם. יש כמה אלפי משפחות שהגיעו למקום מחוסר ברירה. שחורים הפעילים נגד האפארטהייד מאמינים שהמהומות בעיירות הפולשים – מלחמת שחורים בשחורים – שהיו בשנה שעברה, אורגנו על ידי גורמי מימשל. נרקם קשר כדי להכריח 70,000 שחורים, שנשארו בלי קורת גג בעקבות המהומות, לעבור לקאייליצ'ה. לדברי עובד רווחה אנגליקני, המפונים אינם יכולים להתגורר לנצח בחצרות אחוריות ולכן מתחילה קאייליצ'ה להתמלא.

האיזור המרכזי של העיר, המאוכלס במלואו, מכיל כ־5000 בתים קטנים צבועים בצבעי פסטל. לעומת זאת בשוליה המזרחיים של העיר אפשר לראות את תוצאות המצב בדמות מחנות אוהלים המוצבים שורות שורות ומאכלסים את העניים ביותר – הפליטים שאיבדו את בתיהם במהומות השנה שעברה ונשארו ללא קורת גג. להם קאייליצ'ה הוא מקום המקלט.

קצב בניית העיר מדאיג את המנהיגים השחורים של פליטי המהומות. אלפרד סיפיקה, מנהיג אחד המחנות שהוקמו, אומר שאין הם רוצים להיות רחוקים ממקום עבודתם בעיר. סיפיקה וקבוצתו התנחלו בחולות ליד שלוש עיירות שחורים הנמצאות בשולי קייפטאון. הם חוששים מפינוי בכוח, אף שנציג השלטון מכחיש כוונות כאלו.

בינתיים ממשיכה לימיס טאטו להרטיב את החול מדי יום. היא אומרת שסופות החול מונעות בעדה ובעד מאות משכניה לגדל ירקות, דבר שהם היו רגילים אליו במקום מושבם הקודם. ■ טענתה היחידה.

הרוגים ופצועים מפונים מהריסות מבנה בעיר הגבול הפקיסטנית פשאוואר, בעקבות הפצצת מפקדה של כוחות הגרילה האפגניים (צילום א.פ.)

■ סיציליה

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

המאפיה בדין

ב־10 בפברואר 1986 נאספו בפאלרמו, בירת סיציליה, עתונאים וצוותי טלוויזיה מרחבי העולם כדי לצפות בהגשת כתב־אישום נגד 350 איש שהואשמו בחברות במאפיה. המשפט, שעדיין נמשך, מתקיים במבנה מבטח מזויין, שהוקם במיוחד לצורך זה, ובו תאים חסיני כדורים. בין הנאשמים – חברי ה„קופולה", הוועדה החשאית השלטת במאפיה.

המשפט עדיין נמשך אך רוב הנאשמים כבר אינם טורחים לתפוס מקומם בתאים: מתוך 147 סנגורים שהגנו עליהם רק שניים־שלושה מופיעים באולם ואמצעי־התקשורת נעלמו מהשטח. המלחמה במאפיה נעשתה משעממת.

תושבי סיציליה אינם מרוצים מכך שהאי שלהם מזוהה תמיד עם המאפיה והיו מעוניינים שהמשפט פלרמו יישכח. השופט ג'ובאני פלקונה, שעל הדו"ח שלו התבססו כתב־האישום, אינו מסכים לכך. כמה מעמיתיו נרצחו ועליו מגינים 24 שעות ביממה ששה שוטרים חמושים. הוא רוחש רק מעט מאד אהדה לעורכי־הדין „מגיני חירויות האזרח" ברחבי איטליה, ששבתו ב־4 בפברואר למשך יום אחד, כנגד הצעת הממשל לחקיקת חירום, שתגביל את טאקטיקות ההשהיה שנוקטת ההגנה במשפט ואשר משתקות את התהליכים.

בנובמבר האחרון ניצלה ההגנה את זכותה לקרוא בקול את כל חומר־הראיות והמסמכים המשפטיים הרשמיים: קריאת 700,000 העמודים הכתובים היתה נמשכת חודשים ואפילו שנים. כיוון שהחוק האיטלקי מגביל את־זמן המעצר של נאשמים, היו רובם יוצאים ודאי לחופשי עוד לפני תום הקריאה־בקול ומתן פסק־הדין. שני חוקים חדשים למניעת מצב כזה מונחים על שולחן הסנאט ומחכים לאישורם סופי.

רוב עורכי־הדין האיטלקיים רוצים להבטיח את זכויות ההגנה. הם גם מתנגדים למשפטים המוניים: משפטים כאלה, לדעתם, מפעילים לחץ כבד על ההליכים החוקיים ומקשים את הטיפול במשפטים של יחידים. השופטים והמשטרה בסיציליה מסכימים שלמשפטים המוניים יש חסרונות, ושצריך לעשות משהו בנדון, תוך בחינה מחדש של כל החוק הפלילי. אבל הם מעוניינים קודם־כל „להציל" את שלושת המשפטים המתקיימים עכשיו נגד המאפיה בפלרמו, במסינה ובאגריג'נטו. בשנה שעברה נרצחו במסינה עורך־דין אחד וחמישה נאשמים ששוחררו. אחד הנאשמים במשפט פלרמו הוא מיקלה גרקו, שכמה משתפי־פעולה מקרב המאפיה תיארוהו כראש „הקופולה" השלטת. לכידתו במארס האחרון היתה אחת מהצלחות המשטרה; ההצלחה האחרונה היתה בדצמבר האחרון: המשטרה תפסה את גרלנדו אלברטי, שהסתתר בהרים ליד נאפולי והגנו עליו בעלי־הברית הוותיקים של המאפיה, „הקמורה".

המשטרה הלוחמת במאפיה סובלת ממחסור בכוח־אדם ובמשאבים. הדבר מורגש אפילו בטראפאני, שם הצליחו חוקרי המשטרה לגלות ב־1985 את בית־הזיקוק הגדול ביותר באירופה להרואין. הסחר בהרואין משם נמשך, אף־כי אלה שנאשמו בניהול הרשת נשפטו ונכלאו.

■ יפאן

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

מלחמת כנופיות

העייפות, ולאו דווקא הנצחון, היא ששמה קץ למלחמת הכנופיות החריפה ביפאן. ב־8 בפברואר הסכימה ה„יאקוזה", הקונפדראציה הגדולה ביותר של הפשע המאורגן, לסיים את הסכסוך הממושך על כס ה„סנדקות" של העולם התחתון היפאני.

ה„יאמאגוצ'י־גומי", שמשתייכות אליה כ־500 כנופיות, הכריזה על שביתת־נשק זמנית במלחמה בינה לבין „איצ'יווה־קאי". פעולות האיבה שהיו בין חברי הכנופיות של שני האירגונים נמשכות מאז יוני 1980. לדעת המשטרה, לפחות 25 איש נהרגו ויותר מ־700 נפצעו ב־300 קרבות ו„חיסולי חשבונות".

גם בעולם התחתון היפאני השתנו דברים. הכנופיות נהגו לחקות את אורח־החיים הפיאודלי, עם חוקי צייתנות נוקשים וגינוני אבירות־כביכול בנוסח הסאמוראים. היו להם מסורות, כמו כתובות־קעקע וקטיעת אצבעות לעצמם וכן קשרים סמויים עם קבוצות פוליטיות ימניות. כל המבנה הזה נעלם והולך ומפנה מקומו לפשע מאורגן, פשוט ורגיל, שהיפאנים הרבה פחות סובלנים כלפיו.

הסכסוך בין ה„יאמאגוצ'י־גומי" וה„איצ'יווה־קאי" החל ב־1981, לאחר מותו (בשיבה טובה) של קוזאו טאוקה, שעמד בראש „יאמאגוצ'י־גומי" במשך 35 שנה. ב־1984 בחרו ראשי הכנופיות „סנדק" חדש, מאסאהיסה טאקנאקה. יריבו העיקרי, היראשי יאמאמוטו, סירב להיות מספר 2, פרש והקים את ה„איצ'יווה־קאי". הוא לקח עמו תני כ־13,000 החברים ב„יאמאגוצ'י" ואת רוב הנשק של הארגון. ב־1985 הוא חיסל את טאקנאקה ועוד שני חברים של ארגון הפשע שלו. מאז חלה הסלמה בסכסוך.

לדעת המשטרה, לכל חבר „יאקוזה" יש כיום כלי־נשק; לפני עשר שנים לא היו כמעט כלי־נשק בעולם התחתון. הדור הקודם של „הסנדקים" עסק בהימורים, בהלוואות בריבית, בהברחות, בזנות ובגביית דמי חסות; מנהיגי־כנופיות בזמננו מעוניין בכסף יותר מאשר בכוח ולכן יבריח הרואין ונשק. כנופיות קטנות נעשו יותר עצמאיות ולכן קשה להשתלט על הפשע.

„יאקוזה" הלכה בעקבות גל התיירות היפאני ושלחה שלוחות למזרח אסיה. מעבר לאוקיאנוס השקט נקשרו קשרים עם כנופיות בהוואי ובארה"ב, תוך כדי סחר בהרואין. בהדרגה איבדה ה„יאקוזה" את צביונה ה„אצילי" ונהפכה לכנופיית פשע רגילה.

גם הפוליטיקאים החלו לשמור מרחק ממנה ונותקו קשרים בני יותר מ־40 שנה (מאז הכיבוש האמריקאי) בין חוגי הימין לבינה. בעקבות מעורבות הארגון בשערוריית־השוחד של „לוקהיד" בשנות ה־70, נחלשה השפעתו בממשלה. עם זאת, ידידים מהמאפיה עדיין יכולים לעזור הרבה בתרומות, למשל. עיתונים ביפאן דיווחו בימים אלה שחבר פארלמנט מהמפלגה הליבראלית־דמוקראטית השלטת, קאזוקי מוטומורה, שולם כשהאישור במסיבת ראש השנה של אחת מכנופיות ה„יאקוזה", שעל־פי הדיווחים תמכה בו בבחירות לפני שנה.

■ תורכיה

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

מותר להתלונן

באחרונה העניקה תורכיה לנתיניה את הזכות להתלונן על פגיעה בזכויות האזרח – ישירות לוועדה האירופית לזכויות האדם. טוב מאוחר מאשר לעולם לא. עברו כמעט 33 שנה מאז אישרה תורכיה את אמנת זכויות האדם, וממשלתו של טורגט אוזאל מתארת צעד זה כהוכחה משכנעת לנכונותה של תורכיה לאמץ צעדים דמוקרטיים. אך כמו לעיתים קרובות בתורכיה, נלוות לעניין גם מגבלות.

תורכיה הבהירה כי למרות הרשות הניתנת לעתור לוועדה, היא לא תקבל את מרותו של בית־הדין האירופי לזכויות האדם. קבלת הסמכות יכולה לערער את הריבונות התורכית ולהוביל לקונפליקט עם חוקת המדינה ועם המשפט הפלילי שלה. למעשה, רק מעט מאוד תלונות מופנות מהוועדה לבית הדין, אך תורכיה אינה לוקחת סיכונים. הממשל רגיש באופן מיוחד למה שנקרא „פשעי מדינה": הכרוזה בפומבי על קומוניזם, פאשיזם או פונדמנטליזם איסלאמי. לא המימשל ולא הגנרלים הנושפים בעורפו מעוניינים שחבר מושבעים היושב במרחק 1600 ק"מ יחליט בנושאים אלו. אך גורמים רשמיים הביעו שאם הכל „יתנהל כשורה, תעיין תורכיה מחדש בעמדותיה בעוד־כשנה־שנתיים".

התקנה בדבר תלונות נכנסה לתוקפה ב־28 בינואר אך אינה תקפה למפרע. כלומר, אזרח תורכי שנפגע שבועיים לפני כן אינו יכול להתלונן בשטרסבורג. אין רשאים להתלונן גם אנשי צבא. פעילי איגודים מקצועיים ואגודות מקצועיות אינם יכולים למחות על האיסור החוקתי החל על עיסוק בפוליטיקה.

תנאים אלה גרמו סערה מצד העיתונות התורכית (דבר זה מפריך את האמונה המקובלת שהעיתונות התורכית נתונה למרות הממשלה). במקום שבחים ספג המימשל מטר מחאות על העובדה שלא קיבל את מרות בית־הדין האירופי. שר החוץ וחיד הלפוגלו ביקש להרגיע בסבלנות: „תורכיה תצטרך במשך הזמן לקבל את החוקים של כל מוסד אירופי שאליו היא שייכת".

מה המשמעות המעשית של הזכות להגיש עצומה? רבים מהמשקיפים מגלים ספקנות. כמו בארצות מערב אירופה אחרות, על מגישי העצומה למצות קודם את כל ההליכים החוקיים בארצם לפני שיפנו לוועדה. בתורכיה זאת עלולה להיות פרשה ממושכת ויקרה.

ראוי לציין גם העיתוי של הצעד. תורכיה היא עכשיו יו"ר בוועדה המיניסטריאלית של מועצת אירופה ורוצה להרשים את חברותיה. כמו כן מתכוונת לשכנע את עמיתיה האירופיים שהם מתאימים להצטרף לשוק האירופי המשותף, לחברות מלאה בשוק המשותף הבא.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
ההסתדרות עובדי נעמן

ישיבת מרכז

תתקיים ב„גני מוריה"
בימים ב' ג' ד' – 23, 24, 25 בפברואר 1987
בהתחשבות יו"ר האגף לבטחון סוציאלי הח' דב פלג
הישיבה בסוציאלית יפתח ביום שני 23/2/87
בשעה 9.00 בבוקר מחוצר הוועד הפועל.

בא לדייק — משה כהן סבן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה להוספת לאחוזי בניה 6% בק בניה צדדי 10% ברחוב שד' 6, גוש 6638, חלקה 138, תיק בנין 006–2/6923.
בעל קרקע או בנין או הנוגע בזה שיש לו התנגדות להוצאת היתר, אשר הבל בשקם זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בתוכן הכתובת המדויקת שלו.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והמבקשה לויתור הגזם הצ"ל.
בנין ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו

בבית משפט השלום בנתניה

אל: הזמנה לדין

1. עזבון המנוחה רדשקבייץ צביה ז"ל – באמ יהודה רח' קיבוץ גלויות 152/2 ת.א. 310/87
2. ארזון אהרון – באמ יהודה כל מכבי 1005/1 ת.א. 311/87
3. חקין דניז – מנתניה רח' יוספטל 45/4 ת.א. 312/87
4. הלפרין ג'ק ובאיאטיס – מכפר־יונה רח' רבבי"ם 75/3 א. ת.א. 313/87
5. עזבון המנוח אשכנזי מלכו ז"ל – מקריה רח' מישן 748/1 ת.א. 314/87
6. עזבון המנוח שאול יהושע ז"ל – מקריה רח' יוספטל 11/7 ת.א. 315/87
7. פאינה ונבקר – בנתניה רח' דוד המלך 32/1 ת.א. 316/87
8. כהן רחל – בנתניה רח' בסל 13/1 ת.א. 317/87
9. קמנסקי בילה – בנתניה רח' שטרק אברהם 44/23 חדר 8 ת.א. 318/87
10. באסרה ביכאל ורחל – בנתניה רח' מוצקין 14/13 כ' ת.א. 319/87

כיוון בתובעיהם בלתי ידועה
הואיל ועבירד – החברה הלאומית לסיכון עלים בישראל בע"מ באמור בנגיה ע"י ב"כ עוה"ד מיכאל גנב ו/או עביד פיח ו/או ר. גנב, הגישה לבית משפט השלום בנתניה, תביעה בנגדכם כמפורט בכתב התביעה שהעתק תוכלו לקבל במזכירות בית משפט השלום בנתניה, רחוב הרצל 57, בימים א' – ה' בין השעות 8.30 – 12.00. ואכבי־ובכתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו ולהתייצב למשפט ביום 1.4.87 בשעה 8.30.
ודעו לכם שאם תגישו כתב הגנה ולא תתייצבו למשפט ביום האמור בהזמנה, יתן באותו יום פסק דין שלא בפניכם, אך אם לא תגישו כתב הגנה בזמן שנקבע בהזמנה זו, יתן פסק"ד שלא בפניכם, אף לפני היום שנקבע למשפט, והזמנה להתייצב תבוטל.

ציון לביא, מזכיר ראשי
בבית משפט השלום בנתניה

לשלמה, אלימה וסיגל איתן
ומשפחותיהם

אתכם באבלכם על

אראלה שאיננה

משפחות: ברסלר, בר־תור, גורן, דגן, דנוך, כהן, כספי, לינדנבאום, ליפשיץ, מאירוביץ, מוריס, קליין, שטרן, שיף, שיק.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי שבתחום הגליל סבריה מופקד שינוי תכנית מתאר הנקרא תכנית מס' 4927 שינוי לתכנית מתאר מס' 1229 – חלוקת מגרשים לבניה בכפר עילוט ביחד עם התשריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
חלקי גושים: 17483־17488, 17501
עיקרי מטרת שנוי התכנית: קביעת חלוקת שטחים לפי יעודים, רשת כבישים, דרכים ושטחי צבור.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
תאריך: ג' בשבט תשמ"ז
2 בפברואר 1987
עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הצפון

רשות הנמלים

במסגרת הפעולות לשיפור השירותים הניתנים ללקוחותינו והגורמים הבאים עמנו בקשרי עבודה

הותקנו מכשירי פקסימיליה במשרד הראשי ובנמלים.

מספרי הפקסימיליה הם כמפורט להלן:

נמל חיפה – 674853 – 04.
נמל אשדוד – 24956 – 055.
נמל אילת – 71870 – 059.
משרד ראשי – 330902 – 03.

הודעה
על פרסום תשקיף של
חץ – קרן נאמנות

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 של החוק לניירות־ערך התשכ"ח־1968 כי ביום 22.2.87 פורסם תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש כל יחידה, אך לא פחות מ־10 יחידות ברכישה אחת, בתעודות השתתפות רשומות על־שם במחירי יחידה משתנים כדלקמן:
הצעה במחיר מופחת
החל מ־23.2.87 משעה 8.30 ועד 23.3.87 בשעה 9.45 מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, בתוספת שיעור הוספה של 0.25.
הצעה רגילה
החל מ־23.3.87 משעה 9.45 ועד 22.2.88 בשעה 9.45 מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, בתוספת שיעור הוספה של 0.45.
מדיניות ההשקעות של הקרן:
(א) עפ"י הסכם הנאמנות, תשקיע הקרן את נכסיה כמפורט בזה:
1. אגרות חוב.
2. תעודות בפקדון סחירות, תעודות פקדון אחרות, מלווה קצר מועד ומזומנים.
3. ניירות־ערך בנקאיים שרכישתם הובטחה במחיר צמוד לדולר.
4. מניות וניירות־ערך הניתנים להמרה במניות.
(ב) עפ"י המדיניות המקובלת של מנהל הקרן יהיו מלוות קצרי מועד ותעודות פקדון סחירות עד 30% משווי נכסי הקרן. מנהל הקרן יהיה רשאי להגדיל את השיעור האמור בכפוף לאישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
עותק מהתשקיף הועתק מהיתר הרשות לניירות־ערך לפרסומו הוגש לרשם החברות.
עותק מהתשקיף זה ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.
בקשות להזמנת יחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.
הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן הנ"ל.
מנהל הקרן:
הפועלים – ניהול קרנות נאמנות בע"מ.
הנאמן:
בנק המזרחי המאוחד בע"מ.
הפועלים
ניהול קרנות נאמנות בע"מ

קבלת מודעות 24 שעות ב דחף
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 239952 248518

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
תיק עזבונות 6777/86
בענין: עזבון המנוח משה ברטוב ז"ל
והודעה לנושים
בהתאם לסעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה 1965 –
נושי המנוח משה ברטוב ז"ל מוזמנים בזה להגיש את תביעותיהם לח"מ וזאת לא יאוחר מ־3 חודשים מיום פרסום הודעה זאת.
גדעון רוזנר, עו"ד
בשם גדי ברטוב
מנהל עזבון

הלוח הכללי — ידיעות אחרונות — דבר — הארץ — הלוח הנפוץ ביותר

וילות ובתים
דירות להשכרה
דירות בשכ"מ
עסקים
אולמות
הצעות עבודה
מכוניות
רוצים לקנות
רהיטים
ריפוי והרזיה
פוליש ונקיון
נרשמו לנישואין
שיעורים
הכרויות
ירושלים
ריפוי והרזיה

הועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים כי הועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו דנה בבקשות לעסקים המפורטים להלן והמליצה לאשר להם הארכת שמוש חורג.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום הזה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו שד' בן גוריון 68 את התנגדויותיו ולציין את כתובתו המדויקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 15 יום מתאריך רשום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

של קיטן בע"מ, תכנון ותכנית מכשירי אלקטרוניקה, אבן גבירול 94.
סאגבי יחזקאל, עשיית מסגרות לתמונות, אבן גבירול 148.
גרינברג רבקה, מוסך לשטיפת רכב, אבן גבירול 59.
מזרחי יוסף, מספרה, אבן גבירול 84.
יעקב עזרא, יעקב מנחם, בית רפוש, אחד העם 8.
הוד מכבנים לבדי צלום בע"מ, תיקון מכשירי חשמל ואלקטרוניקה, אחד העם 38.
ויטל יעקב, שבזין יהלומים, אחד העם 38.
בורנשטין משה, מרפאה, אחד העם 110.
ברוך יוסף, חדר תה וקפה להלוקה, אילופטו 12.
שטיבר גבריאל, מרפאה, אילת 16.
רולהב בע"מ, בית רפוש, אליפלט 10.
פריד רפאל, שכרין אבני חן, אלנבי 31.
ויטנברסקי טל, הכשת תה וקפה, מכירת משקאות קלים משחקי קלפים, אלנבי 31.

עזר אילנה, מתופרה – ייצור מוצרי פלסטיק, אלנבי 33.
מבול אברהם, ייצור דברי הלבשה, אלנבי 35.
גורדון שמואל, מכירת כלי נגינה, אלנבי 38.
לוי סלים, ייצור תכשיטים, אלנבי 46.
לוי אליהו, מכירת תכשיטים.
שחר ש' מוש, ייצור דברי הלבשה, אלנבי 48.
קפרה אבוקשה בע"מ, מכירת מבלולות, אלנבי 57.
זר הר יצחק, מכירת ותיקון שעונים ותכשיטים, אלנבי 65.
מלאם בע"מ, ייצור דברי הלבשה, אלנבי 67.
יעקב רפי, ייצור דברי הלבשה, אלנבי 67.
ולדנשטיין לאום, ולדנשטיין מלכה, ייצור דברי הלבשה, אלנבי 85.
כוכבי אילן, ייצור ועבוד תכשיטים, אלנבי 85.
נשכן ויקטור, ייצור תכשיטים, אלנבי 87.
אופנת שושנה בע"מ, ייצור דברי הלבשה, אלנבי 97.
עמר יעקב, מעבדה לשיניים, אלנבי 119.
בלק דוד, מגוון, ארזיה 32.
ליבנשטיין אברהם, ייצור דברי הלבשה, ביאליק 1.
כשה נגר, משה קרחה, מכירת תמרי ניקוי, בית אל 43.
בר ניוה, מכירת משקאות, עטות, ממתקים וסיגריות, שד' בן גוריון 36.
חגי רוזוליק, ייצור דברי הלבשה מכל סוגים, בן יהודה 8.
ביילסוד יפה, מכירת פרחים, בן יהודה 17.
דרזום אברי, אלון מנוחה, מכון עיסוי, בן יהודה 51.
סמרואו ויראג, קלאב (82) בע"מ, מכירת מכשירי סמרואו ודיוים, בן יהודה 174.

דר מיכה, ישעיהו אליקים, מכון עיסוי, בן יהודה אליעזר 71.
אגור מרנוהר, המהלך ממנו, תקון מכשירי חשמל, בר אילן 17.
קורזין ישראל, מכירת מכשירי אלקטרוניקה, מכירת קסטות ושעונים, בודילי 7.

לימנומרי בדאג, הפנת מחמרי סקרואו בע"מ, מכירת מכשירי סקרואו, בזלה 47.

אלעזר אורן, ייצור הדפסי שלוה ובנית רהיטים, בולמוב אליהו 34.
מרדים פרים, בודרי וודין, מכירת תמרי אומנות, מכירת תכשיטים, גורדון 7.

בן צבי יעקב, תקון מכשירי חשמל, גרוזנברג 2.
גליליה פלסם (1981) בע"מ, מכירת מוצרי פלסטיק, גרוזנברג 12.
ברנר אמנון, ייצור דברי הלבשה, גרוזנברג 18.
קיסנן מיכאל, מתופרה, גרוזנברג 25.
מיקוד טקסטיל אימפ' קפ' בע"מ, מכירת אריגים, גרוזנברג 27.
באמי יעקב, מספרה לגברות, גדין 8.
הגבע מרים, מכון ליופי וקוסמטיקה, דב הוז 2.
מבקין שלום, מתופרה דיזנגוף 101, דיזנגוף 101.
קפה וקונדיטוריה דוד בע"מ – רוסמילר אורי, בית קפה, צריכת משקאות משכרים במקום, דיזנגוף 111.
א.ב. צילום ופיתוח (1983) בע"מ, פיתוח פילמים, דיזנגוף 115.
תומר יהודה, מכירת נעליים, דיזנגוף 115.
רהיטים לכל גיל בע"מ, אכסניה, דיזנגוף 201.
מבוריך שרה, מכירת ותיקון מכשירי חשמל, דיזנגוף 244.
כפיר אלי, מיימון דן, סמלטסקי יורם, מסעדה – צריכת משקאות משכרים במקום, דיזנגוף 281.
צרפתי מטילדה ובילי, מתופרה, דרך פתח תקוה 40.
בנבוי רחמים, בית רפוש, דרך שלמה 110.
גבריאלוב רחמים, הכנת ומכירת פלאפל, דרך שלמה 150.
רוזן יחזקאל, מרדון נתן, תקון מכשירי חשמל, דרך שלמה 158.
אלבוי הראל, אורן יורם, מכירה ותקון מכשירי חשמל ואלקטרוניקה, הא באייר 2.

מזרחי אשר, מכירת תמרי ניקוי, האנגרנה 15.

מינוה ישראל, מכביקה עירונית, הגדוד העברי 45.
ביטון נסים, מכון צריכת משקאות משכרים במקום מכירת מוצרי הלבשה, הגדוד 7.

ליאון משה, ניר ספר, מעבדה לשיניים, החשמונאים 17.
תכ' פלמר בע"מ, מכירת נייר ותיקון בסיטונות, מכירת אריגים ועזרות, החשמל 12.
כרון אליעזר, שאול רפאל, מסעדה וצריכת משקאות משכרים, הירקון 308.

גינבם אמנות ועזר בע"מ, ייצור מוצרי עור, הירשנברג 10.
משיח אליהו, מכירת כובעי מגן ושימורים, הכרמל 45.
דיקסיק פרג, עזרא יעקב, מוסך לתיקון רכב, הלוחמים 4.
לוי עזרא, אפיית פיתות ומכירת פיתות, הלל הזקן 16.
סלנית, סהר ברקן ורינגנים בע"מ, הכנת ותקון מכשירי חשמל, המאבק 7.

פרמר קלרה, מעבדת שיניים, המכבי 11.
ריבנרג יעקב, סנדלריה, המכבי 13.
שילון אשר, ייצור דברי הלבשה, הס 14.
אלנרים ר. ושות', הוצאת כרטיסי קולנוע, הס 15.
ברג יהודה, מכירת תכשיטים, העבודה 11.
שקלים ראובן, מכירת שטיחים, העליה 11.
בקלש יוסף, עשיית מסגרות לתמונות, הקונגרס 49.
לוי זהרי, מתופרה, הקישון 2.
ברנשר ישראל, מכירת אריגים, הקישון 4.
וולסטנרג גפנה, מכירת מוצרי פלסטיק ועריגים, הרצל 49.
רוזנר רחמים ומשה, הכנה ומכירת כריכים, משקאות גלידה, עוגות, ממתקים וסיגריות, הרצל 61.
אלכסנדרוביץ יעקב, מכירת אריגים, הרצל 68.
בן ארזית יעקב, פרנקו יצחק, גזרות דברי הלבשה, השוק 3.
ארלס לגב' נסים בע"מ ייצור דברי הלבשה, השוק 11.
יצחק אהרונוב בע"מ, ייצור מוצרי פלסטיק, השוק 26.
מיכאלי שרה, מכון אילנה ייצור תמרוקים, השוק 40.
קפה משה – תינו אלונה, ייצור דברי הלבשה, השחר 6.
קרשת תלוס מכבי, מקום להלוקת חמרים ותכשירים רפואיים, השלה 7.
גינדי עזיז, ייצור דברי הלבשה, התבור 24.
ולבר סמי, מספרה לגברות, התרסי שמבן 7.
קסנוב חיה – דוד ישראל, אפיית כעכים וממאפים, וגרון קדושים 15.
בינג זקלה, ייצור דברי הלבשה, ומבסקי 23.
חמר עליזה, מספרה לגברות, ואן לחם 6.
יעקב תכשיטים, מכירת ויקות קשאות, דגים, חיים 35.
קסיוה אמנון ושותף, מכירת מוצרי נוח, וכבי ישראל 76.
בזקן אליהו, ייצור מוצרי עור ופלסטיק, טרומפלדור 24.
ליאון דנון – צרכי צלום בע"מ, מכירת מצלמות, הוצאת כרטיסי צלום, טשרניחובסקי 21.
בזרין תעשיות כימיות בע"מ, מכירת תכשירים קוסמטיים ותמרוקים, טשרניחובסקי 37.

גלבר יוסף –, לרחום הבריך מעבדת שיניים, יבנה 7 א.
בזזי מכריה, ייצור תכשיטים, יבנה 8 א.
מנחם סקסטילים בע"מ, ייצור דברי הלבשה, יהודה הלוי 4.
יפית הנבזה מלאים בע"מ, ייצור דברי הלבשה, יהודה הלוי 8.
בן אריה פתחו, מכירת מוצרי נוח ונבזירות, יהודה הלוי 16.
מזל טוב חבדה להשקעות בע"מ, השגת כרטיסי הגרלה, יהודה הלוי 47 א.

חברה לעבודות חרושת, הלבש בנלא בע"מ, מתופרה, יהודה הלוי 92.
גלעדי אלנה, מכון ליופי וקוסמטיקה, יהודה המכבי 39.
רחמים רמי, ייצור בלוקים, יהודה מרגוזה 29.
רוזנבלנ חיים, מעבדת שיניים, יונה הנביא 10.
יחזקאל משה, קבלת דברים לצורף, יונה הנביא 10.
מתת הברה לצפנות שעונים בע"מ, מכירת שעונים ותכשיטים ותקון שעונים, יונה הנביא 21.

פמי אברהם, ייצור דברי הלבשה, יונה הנביא 33.
שבינר יוסף, עבוד תכשיטים ותכשירים, יונה הנביא 39 א.
חיים סטטק, ייצור מוצרי עור ופלסטיק, יסוד המעלה 8.
עמרם יצחק, ייצור מוצרי פלסטיק, יפת 29.
עפרי שלום, מסעדה – צריכת משקאות משכרים במקום, ישכר 11.
סלבינה שאול, ייצור דברי הלבשה, כפר גלעדי 45.
מלכה זה משה פליישר נסר, מעבדה לשיניים, לוינסקי 73.
זוהר שושנה, ייצור דברי הלבשה, לוינסקי 87.
קלמן שמשה, מכירת אריגים, לילינבלום 15.
שמש מזוזה, עיבוד מתכות, מאזה עיקים 14.
אביטל עליזה, מספרה לגברות, מאזה 27.
מנחם יצחק, ייצור דברי הלבשה, מהוליבר 22.
אופנת אבנבוג בע"מ, גזרות דברי הלבשה, מהוליבר 26.
בראבין דוד הלוי, ייצור דברי הלבשה, מהוליבר 24.
ויטלסון סלים, פרוינם, מרסל הווימם קיסר, ייצור דברי הלבשה, מונטיפיורי 17.

מרדכי גולדבי, הוצאת ותיקון מכשירי חשמל, מונטיפיורי 38.
סגינה במר, מכירת כלי נגינה ודומות עץ, מזאה 61.
מכון טוב הלל, אפיית עוגות, מוזרי 25.
בביל ישעיה, גזרות דברי הלבשה, מכבי 9.
אבולעפיה יהושע, בית רפוש, מסילת ישרים 11.
אמיש חברה ישראל אפריקה מכבים בע"מ, מכירת מוצרי נוח, מסילת ישרים 35.

בבקוף אמנון, מעבדה לשיניים, משה ישראל 4.
מינכה דוד, ייצור תכשיטים ותקון תכשיטים, מרכז בעלי מלאכה 11 א.
פזקיה אלי, ייצור דברי הלבשה, מרכולה 14.
ישראל שלמה – מבורך ישעיה, גזרות דברי הלבשה, מרכולת 14.
אבריקן פוט בע"מ, ייצור דברי הלבשה, מרכולה 12.
בוראלין בכשה, מכירת דברי הבעלה, נוה שאנן 9.
ביסני דוד, מכירת דברי הבעלה, נוה שאנן 9.
אליהו סמי, הכנה ומכירת כריכים, משקאות קלים וצריכת משקאות משכרים במקום, נוה שאנן 17.

רגבזי משה ושלמה, ייצור נעליים, נוה שאנן 37.
קספי אורי, מכירת מצרכי מזון, קפה ועוגות, קפה, מכירת קסטות, תקליטים, נחליאל 1.

פרחיה יוסף, מסגריה, מסער חיים 54.
גרינפלד אהרון, תיקון מכשירי חשמל, מרכז בעלי מלאכה 25.
יהודה סלמה, עבוד מוצרי פלסטיק, נחמני 1.
בשר מנחם, ייצור מוצרי פלסטיק, נחמני 15.
פליישמן ברוך, מכירה ותיקון מכשירי חשמל, נחמני 22.
לביא אסתר ונגליה, בית רפוש, נחמני 22.
בני מרדכי, עבוד מתכת, מוקרסט 12.
כהן דוד, נגריה, סוקרסט 13.
סופרין מיסל, מסגריה, סלולה 18.
שמר מתאלסם ע"י טל עמום, עיבוד מתכת, עזרא 4.
כר אף יעקב, ייצור שמשמות קיסמן, עלית הנוער 32.
וולסוביץ יחזקאל, שיבת צבי, עבוד מוצרי מתכת, עלית הנוער 32.
חרשביץ מרדכי, עבוד מתכת, עמק ברכה 29.
ויבל אברהם, מתקן ברזל, עמק ברכה 29.
קוק ליאון, מסגריה, עמק ברכה 29.
פולק מיכאל, מסגריה, עמק ברכה 29.
גרשל צבי, נגריה, עמק ברכה 29.
כבאי רחמים, נגריה, עמק ברכה 29.
קרליבאו לאה, מכירת דגים, עמק ברכה 46.
בנבושבסקי מרדכי, חרטות עץ, פאיארברג 23.
רסקין נחום, תוכנת ולק, פרוג 2.
לבינסון יהושע, עבוד מכשירי חשמל, פרי מגדים 1.
פרנקו אריה ואברהם, עבוד מתכת, פרי מגדים 1.
עמרן בזרוך, מבולת, קרס 17.
רינמנבר מנשה, מכולת, קרס 21.
עטולה עבה, מסעדה, צריכת משקאות משכרים במקום, קרס 23.
סרור בסים, מספרה לגברים, קרס 29.
הרמן יהושע, תקון שעונים, קרס 29.
כבאם יוסף, מכולת, קרס 34.
שתבת מוטמר, מכירת פירות וירקות, קרס 47.
זחרבה עבה, מכירת דגים, קרס 55.
אבוטבה נבזה ומישל, מספרה לגברים, קרס 64.
אשכנזי בצלאל, מכולת, קרס 137.
המשזבה ביהלד לטקיק בע"מ, ייצור נקניק, קרס 167.
ברוק שמואל, עבוד מוצרי בטון, קרית שאול.
קליין ברוך, עבוד מוצרי בטון, קרית שאול.
אפשטיין חיים, מכירת נוח עזבות וממתקים, קרית שאול.
קליוס אליהו, ייצור מוצרי בטון, קרית שאול.
גרינבלד אברהם, תעשיית מוצרי בטון, קרית שאול.
כאסר בן ציון, ייצור מוצרי בטון, קרית שאול.
פיילר יהושע, עבוד מוצרי בטון, קרית שאול.
שלטשטיין אברהם ושות', ייצור מוצרי בטון, קרית שאול.
המזל אברהם, שלר הבויך כרם צבי, עבוד מוצרי בטון, קרית שאול.
קבוצת סלע חברה בע"מ, עבוד מוצרי בטון, קרית שאול.
קסלר יהודה, ייצור מוצרי בטון, קרית שאול.
ויגר מיכאל, ייצור מבנות, קרית שאול.
כץ אברהם, ייצור מבנות, קרית שאול.
סולומון שלמה, סולומון יוסף ורינה נתן, עבוד מתכת, ראובר 14.
כרם יצחק הרב, נגריה, ראובר 15.
רוזנגרט מיכאל, צבוי מתכות, ראובר 23.
פיינה גדן, מאפיית כעכים, ראובר 38.
בביוף דוד, ליטוש יהלומים, ראשית חכמה 9.
כר סמן טוב גבריאל, עבוד מתכת, רחוב 3381 מס' 6.
בנסרי רחום ובמיטה, יציקת מתכת, רחוב 3381 מס' 6.
אליה יוסף ואמיל, נגריה, רחוב 3345 מס' 1.
עזיראן מרדכי, עבוד מתכת, רחוב 3057 מס' 30.
שמש סלמן, מסגריה, רחוב 3119 מס' 10.
אהרן חן – בתנן יהמטוב, נגריה, רלבג 28.
סקרוזר יעקב – רמפלר נרגן, נגריה, רלבג 30.
אינבגר מאיר ויוסף, מלוי רבש בקבבנות, רנק 2.
תמורה משה, חרטות עץ, רציף עליה שניה 4.
אוליף ברוך, עבוד מתכת, רציף עליה שניה 4.
ודנאלי יצחק, עבוד מתכת, רציף עליה שניה 6.
חליגת ס. ברינשטון ובנו בע"מ, עבוד מתכת ועץ, רציף עליה שניה 8.
קלינגבייל יהודה, עבוד מתכת, רש"י 21.
גריגר שלמה, עבוד מתכת, רש"י 21.
רוזנברג צבי, תיקון מכשירי חשמל, רש"י 21.
כהן גמליל, מסגריה, רש"י 21.
סולדנברג יעקב, בית רפוש, שבזי 63.
שמואלי שמואל – עדני משה ונסים, בית רפוש, שבזי 67.
ויקמר מרגל, ייצור נעליים, שבזי 67.
זוחנב משה, נגריה, שבזי 67.

סליימר אלכסנדר, ייצור דברי הלבשה, גרוזנברג 23.
מזרחי יחזקאל ויצחק, מרפאה, ראשוה 8.
מרכבה צבי – כוירן אבינדר, בית רפוש, דיזנגוף 10.
מאור אבנר, ייצור דברי הלבשה, דיזנגוף 79.
ארבוב מלכיאל, סנדלריה, דיזנגוף 110.
בגבר חלף ושושנה, ייצור דברי הלבשה, מכירת פרוות, דיזנגוף 125.
רינסבק יחזקאל, סנדלריה, דיזנגוף 179.
קגן גרישה – הלנד סכום, אולם לעריכת שמחות, מסכה להכנת תבשר ככר ויקר, צריך כשף משבי במשם, דיזנגוף 208.
סליגוף מכון להשזמת הבניות בע"מ, בית רפוש, דיזנגוף 225.
בן דהוד בינה, מכון לקוסמטיקה, דיזנגוף 271.
טל אביגדור – יונבי ביגורא, תקון מכשירי חשמל, דיזנגוף 310.
סיבסיק חנית, מוסך לתקון כלי רכב, דרך בן צבי 14.
ביקור שמואל והלל, מכירת תמרי בניין, דרך הרצליה 159.
רום מרדכי – מילר ובריה, נגריה, דרך לוד 88.
גברסורים מפקר הבסרה בע"מ, עבוד תיקון וכל מכשירי חשמל, דרך לוד 151.

שפרן חיים, מכירת צבע, דרך פתח תקוה 43.
ביטון אשר, צביעה ופחחות רכב, דרך פתח תקוה 45.
דילברשטיין מבחם, מעבדה לשיניים, הבשן 4.
צינבינבטוס חוה, מספרה לגברות, ההוד 24.
סמונצק בניבזן, סנדלריה, החשמונאים 4.
קרימוס שמואל, תקון מכ' חשמל, החשמונאים 53.
פיליפ רב, פי"ג דוד בן אריה יהודה, מכביקה עירונה, החשמונאים 57.
אלון יצחק, מכ' מכשירי חשמל, החשמונאים 80.
צמפיון רזם א קצר ויחשראל) 1969 בע"מ, השכרת כלי רכב, הירקון 124.

ומתור בע"מ, השכרת רכב, הירקון 134.
סאן סורס השכרת רכב בע"מ, השכרת רכב, הירקון 152.
כליונבן רוזל, לבוד רקודים, הירשנברג 7.
הון מרדכי, ייצור מוצרי עור ופלסטיק, הירשנברג 11.
יחל משה, עשיית מסגרות לתמונות, הירשנברג 11 א.
שבע שפרן חברה לעבודות אינסטלציה בע"מ, הזר כלי עבודה לשריב, הכרם 8.

חיים רחמים, קישקלי סאר, צבח ערה, מכירת עופות שחוטים, הכרמל 9.
מרימה ישראל, ייצור מוצרי פלסטיק, הכרמל 11.
זמיר הבחב, מכ' משק עזבות וסוכריות, הכרמל 22.
אלמוסי גרשה, מעבדה לשיניים, המכבי 7.
דיבזר דוד, ייצור ותקון תכשיטים, המלך ג'ורג' 4 א.
ארדיטי בניטין, ייצור מוצרי עור ופלסטיק, המלך ג'ורג' 7.
מרגן יורם – שליימר יצחק, ייצור ומכירת תכשיטים, המלך ג'ורג' 7.
בר כריה, הגשת תה קפה ובריכים, עוגות ומשחקי קלפים, המלך ג'ורג' 35 א.

ויס מנחם, הוסבת מוצרי עץ, המלך ג'ורג' 66.
רוזן אליעזר, עשייה מסגרות לתמונות, המלך ג'ורג' 79.
סבג אליהו, יצחק ומיכאל, נגריה, הנבור 2.
ברנר אהרון, החזר ומכירת חומרי בנין, המסגר 35.
אלסודרי יצחק, מרפאה, המסילה 3 א.
בורג צבי, מכ' הבניות רקוה מפה, ומת, סיר וחומרי בניין, הנגיד 65.
בריקוביץ צבי, מרפאה, הנביאים 20.
מסקלוביץ בע"מ, מכירת תמרוקים, אריות רפואות ותכשירים, הנציב 16.
מישטן אלכסנדר, גרבונם יעקב, תיקון מכשירי חשמל, הנציב 25.
קפב אור בע"מ, מכ' ותקון מכ' אלקטרוניקה, הנציב 41.
כנרלוביץ יוסף, בית רפוש, הס 1.
פריד יהודה, ייצור מוצרי פלסטיק, הס 1.
יעקבי יעקב – שר ישראל, ייצור מוצרי פלסטיק, הס 7.
ליבובר יצחק אופנה בע"מ, ייצור דברי הלבשה, הס 9.
קאסר משה, מכירת ותקון תכשיטים, העבודה 11.
י. את י. דילברט בע"מ, ייצור ומכירת תכשיטים, העבודה 11.
הלפרין אביגייל, תקון ומכירת תכשיטים, העבודה 13.
רינבראוס יצחק, מעבדה לשיניים, העבודה 20.
פינקלשטיין לזר, ייצור תכשיטים, העבודה 26.
אברהם רוזל, עבוד מתכת, העוגן 20.
רוזן ליאון, עבוד מוצרי עור, הקונגרס 16.
רפאל רפאל, מתופרה, הקישון 51.

חורי יחזקאל – גול שלמה, נגריה, אילת 29.
חיים סטרלינג הבנה, ביהלד למשמנת בע"מ, עבוד מתכת, אילת 33.
עמראי אברהם, מכ' בוזח עוך מבוקק כבך, אילת 37.
לוי נסים, נגריה, אילת 41.
מזרחי יהודה, מכירת רהיטים, אילת 43.
לכין יוסף, ייצור מוצרי גומי, אילת 52.
משיח יוסף, עבוד מתכת, אילת 56.
אימר חיים, מסגר, אילה 56.
גובי מסיר – מגליה יחזקאל, נגריה, אילת 56.
קסטיאל יעקב – בר עזרא נעים, נגריה, אילת 56.
סמרנו יהושע – סמרזי ונויה, מספרה לגברות, אינשטיין 71.
הרשקו שאול, מספרה לגברים, איסקוב 9.
חמיאס ברכה, מכולת, איסקוב 9.
אדירטי יוסף, מכולת, איסקוב 10.
רחזביץ אליהו, מכירת תמרוקים, איסקוב 15.
הדר משה, מכולת, איסקוב 19.
ברקת בע"מ, צינוי מתכת, אליעזר בן יוסף 1.
תכ' למוצרי פח פרוס בע"מ, עבוד מתכת, אליפלט 5.
זבוזני ציון – זבלון ראובן, נגריה, אליפלט 9.
כוכבתוך צבבאל ויחזקאל מבישה שולמית, מוסך להקון כלי רכב, אליפלט 10.

אשכנזי משה, מתגן, אליפלט 10.
ספוקטי אברהם, נגריה, אליפלט 12.
גזריה אלברט – בן דוסא נסים, עבוד מתכת, אליפלט 14.
אבגל מישלון יבוא ושווק רהיטים בע"מ, מכ' האוזר רהיטים, אליפלט 16.

ברוך מאיר בע"מ, הוסבת עצים, אליפלט פינת מבוך.
תכ' הזלק הישראלית בע"מ, עשיית שלטים ומוסך מוסך שמנים, אלישבע 2.
שאול יוסף, מסעדה בית קפה, צרי"ל משק משכרים בבקום, אלישיב 9.
קליבסקי רזה, מכירת כרטיסי עינוג, אלנבי 31.
שקף אלברט, מכירת תכשיטים, אלנבי 44.
שלג משה, מכירת תכשיטים, אלנבי 47.
זמר חיים, מכירת תמרוקים, אלנבי 53.
שפרן ברוך, מכירת שעונים, אלנבי 87.
פרי ויקטור ומבריה, תיקון שעונים, אלנבי 91.
גולדברב משה, מכ' מטבעות ובולים ותכשיטים, אלנבי 106.
בן יוסף שמואל, מכ' שעונים ותכשיטים, אלנבי 106.
לבנון ולולה, מכ' ותקון מכשירי חשמל, אלנבי 111.
עזיזר שלמה – סמא דליה, מסעדה צר' משק' משכ' במקום, אלנבי 117.
אליעזר מאיר, מכירת תכשיטים, אלנבי 128.
הדר אליהו, נגריה, אלעזר 9.
כהן אברהם, מסגרות, אלעזר בן יוסי 2.
בהן שלמה ושמעון, עשיית פוליטורה, אלעזר בן יוסי 4.
יוסף איזה, נגריה, אלעזר בן יוסי 4.
קסטי גבריאל, נגריה, אלעזר בן יוסי 4.
שוקף יעקב, מכירת רדיו וטלויזיה, אצ"ל 1.
מנה יעקב, מכירת שעונים, אצ"ל 11.
לוי ליאון, מכ' ושתיית קפה, מכ' תבלינים ותה, אצ"ל 34.
יעקב יחזקאל, מספרה, אצ"ל 47.
משרייקי שלמה, מכולת, אצ"ל 51.
תורתי יצחק, מכולת, אצ"ל 89.
ממטלן יצחק, מכולת, אצ"ל 95 א.
דן אב' שתר' להתבורה צבורית בע"מ, מוסך, ארלוזורוב 17.
רוזנטל אברהם, אפליו מכ' עופות שחוטים, ארליך 6.
זהרי שלמה, חדר תה וקפה לחלוקה, ארלינגר 3 א'.
ש. שטמלר ביהלד לנקניק ובשר מעושן בע"מ, עישון בשר ייצור נקניק, ארנון 10.

קסרי ניסים, ייצור תורטים, אשקלון.
מגל מנום, מכולת, באר שבע 11.
רחמים שלמה, מכבסה, באר שבע 16.
קודץ אברהם, מכ' צבעים וחומרי בנין באר שבע 24.
עזבריה סימן טוב, מכ' נוח וממתקים, באר שבע 67.
פוקל משה, עבוד מתכת, בגרשוב 11.
גולדשמידט רוזה, קבלת בגדים לכביסה, בגרשוב 50.
כהן שלמה, בריכיה, בסתנאי 13.
בורנשטיין יוסף, שרברבות ומסגרות, ביל"ו 3.
זינגר יעקב, מכירת תמרוקים, בית אורן 7.
מישלוביץ אהרן, מכירת בגדים משומשים, בית אשל 1.
בזקליסה מנחם, מכ' משק גלידה, עוג' ממתק וסיגריות, בית אשל 1.
רביבו רפאל, מכירת רהיטים משומשים, בית אשל 1.
לוי רחמים, מכירת מכשירי טלויזיה, בית אשל 3.
מינגד גוב, מכ' בגדים משומשים ותכשיטים, בית אשל 4.
עמר פרוזה, מכירת נעליים, בית אשל 6.
עמר פרוזה, מכ' משק עוגות ממתק וסיגריות, בית אשל 6.
כהן סבתאי, מכירת רהיטים, בית אשל 7.
לוי עזר, מכירת בגדים משומשים, בית אשל 7.
שנפר שקרולה, מכירת תכשיטים, בית אשל 8.
ציפורה אברהם, מכירת בגדים משומשים, בית אשל 8.
ברוך אליהו, תקון מכ' חשמל ומכירתם, בית אשל 10.
שטיכל לייב, מכירת בגדים משומשים, בית אשל 10.
יוסבג קרול – מוסקוביץ מורים, מכירת רהיטים משומשים, בית אשל 11.

מעודרנורא ישראל, נגריה, בית אשל 11.
חיות גרב – לוי שלמה, מכירת רהיטים, בית אשל 12.
גולדשטיין יהודה, נגריה, בית אשל 13.
פרנסס ניסים, מכירת רהיטים, בית אשל 13.
סיסלד אריה, מסגריה, בית אשל 14.
אלמבוך משה, עבוד מתכת, בית אשל 15.
מנוגה בזיל בע"מ, מסגריה, בית אשל 17.
חלובה יוסף, הוסבת רהיטים, בית אשל 18.
ברוך שלמה, מכירת רהיטים, בית אשל 22.
כתור פלסטיק בע"מ, ייצור מוצרי פלסטיק, בית אשל 27.
כהן מנום, עבוד מתכת, בית אשל 31.
אליבר פולומון, פחחות, בית אשל 31.
צינם יחזקאל, פחחות, בית אשל 31.
גרינבלד ניסים, עבוד מתכת, בית אשל 31.
אבדי מימון, מתגן, בית אשל 32.
רוטנשטיין חיים, מכירת רהיטים, בית אשל 34.
תבות יעקב, נגריה, בית אשל 36.
פרס יצחק, מכירת רהיטים, בית אשל 36.
לוי ראובן, עבוד מתכת, בית אשל 38.
מזור אברהם, סנדלריה, בית אשל 38.
אלגם סבתאי, פחחות, בית אשל 38.
רוקח רפאל, נגריה, בית אשל 38.
לוי נסים – גלר יהושע, נגריה, בית אשל 38.
תכ' הסורגים בע"מ, בית רפוש, בריכיה, בית הלל 22.
אלקלומברי יצחק, מכירת תמרוקים, בית לחם 8.
הירוביץ בני – אברהם סבוה רוזמן מאיר, מוסך לצבעות ופחחות כלי רכב, בן אביגדור 13.

באנג רבאת, מכולת, בן אחיטוב 8.
בימון שולי, מספרה לגברות, שד' בן גוריון 59.
הרמים יהודה וחיים – שרמר צבי, הוסבת נייר, בן גמליאל 5.
כתור פלסטיק בע"מ, מסגריה, בן גמליאל 5.
גרשון אליעזר, עבוד מתכת, בן גמליאל 5.
בן עזר משה, ייצור נעליים, בן גמליאל 8.
אשכנזי יצחק, מסגריה, בן גמליאל 8.
רטולד אפרים, הוסבת עצים, בן גמליאל 10.
אפרקסד מגרל, חשמלאות רכב, בן גמליאל 12.
לוי יעקב, תקון אוטובוסים, בן גמליאל 12.
פרנטס יצחק – רווכסר שלמה, ייצור סכינים, בן דוסא 15.
קריצבסקי שמואל – סלאמה גמאל, מתגן, בן דוסא 19.
קסלר דוד – פרצון יצחק, פחחות, בן דוסא 19.
רוזנבליג יחיאל, מסגרות, בן דוסא 22.
בזיל שמואל, מסגריה, בן דוסא 23.
מפעלי כביסה נקיון חיבי רוזו בע"מ, מכבסה קיטור נקוי כימי, בן דוסא 24.

هكذا من الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

אלי דיין מצטרף ל„עבודה"

לשינוי בעיירות הפיתוח יש לפעול בגוף פוליטי גדול

מאת דני צדקוני,
סופר „דבר" בדרום

ראש עיריית אשקלון אלי דיין הודיע אמש על הצטרפותו למפלגת העבודה.

במסיבת עיתונאים שכינס בעירייה אמר דיין, כי מנסיונו בן שמונה השנים כראש עירייה למד, שבעיות ערי הפיתוח וערי השדה לא ייפתרו ועתידן לא יובטח ללא שינוי ביחס אליהן במישור הלאומי.

לדבריו, נפסק תהליך פיזור האוכלוסיה, ערי־הפיתוח הופכות לפחות אינטגראטיביות, פיתוחן הוקפא והן סובלות ממאזן הגירה שלילי. לכן הגיע למסקנה, כי כדי לשנות את המצב הזה, עליו להצטרף לגוש פוליטי גדול, שאליו הוא קרוב בהשקפותיו.

דיין אמר, שהוא מתכונן לרוץ לתקופת כהונה שלישית כראש העירייה מטעם הרשימה המקומית („אשקלון בתנופה"), שבראשה הוא עומד.

ראש עיריית אשקלון מסר בסוף השבוע הודעה על כוונתו להצטרף למפלגת העבודה ליו"ר המפלגה שמעון פרס, שחזק את ידיו. דיין לא ביקש כתמורה להצטרפותו למפלגה כל התחייבות, והוא מתכונן לפעול בתוכה ככל חבר ופעיל אחר.

שיטה חדשה לשיתוף מעשי של עובדים בניהול ורווחים

האגף לדמוקרטיה תעשייתית בהסתדרות בשיתוף עם קרן „תנופה לצמיחה" מנהל בימים אלה פעולה במפעל עתיר־ידע באזור פיתוח, לשיתוף עובדים במפעל ובניהולו, הודיעה ביום ו' יו"ר האגף רעיה רטיג.

רטיג ציינה, שמדובר במפעל שקיבל סיוע מקרן „תנופה לצמיחה". בשיתוף עם בנימין יסעור, יו"ר ועדת הישום והשימושים של הקרן, פועל האגף במטרה שהחלוואה, שנתנה הקרן בתנאים נוחים תוחזר על ידי העובדים, שיהיו כתוצאה מכך שותפים כרבע מהמפעל. על ידי כך תהיה לעובדים זכות הצבעה והם ישותפו בניהולו וברווחיו.

מדובר במפעל בעל יסודות בריאים עם תחזיות טובות להמשך פעולתו. עם זאת, נמנעה רטיג לציין את שמו של המפעל, כל עוד לא הושג סיכום סופי בנושא.

לדברי יושבת ראש האגף לדמוקרטיה תעשייתית צורה זו של שותפות בניהול נותנת תוכן לשיתוף העובדים, לא כהחלטה אידיאולוגית־פוליטית בלבד, אלא כדמות שותפות מעשית.

טייסי „אל־על" שיבשו טיסות לאירופה כלחץ על ההנהלה

מאת אריה אורה,
כתב „דבר"

טייסי „אל־על" „עשו שריריי" ביום ו' בבוקר וגרמו שיבוש מתמשך בטיסות החברה. צעד זה, שנעשה בזמן שהחל הכרים בעניינם בהשתתפות ההסתדרות, עורר זעם רב, אולם אין כל אפשרות מעשית לנקוט אמצעים משפטיים נגד הטייסים. בתוך כך החלו סוכני־נסיעות מדרוחים על רתיעה גוברת והולכת של נוסעים לטוס ב„אל־על".

שלושם בבוקר עמדו להמריא שני מטוסי „בואינג 767", האחד בשעה 10 לפרנקפורט והאחר בשעה 10.20 ללונדון. הקצינים הראשונים, שהיו אמורים לאייש את שני המטוסים, הודיעו, שאינם חשים בטוב. מן החברה פנו כוח אחר זה לכל הטייסים, המוסמכים למלא תפקיד זה, אולם כולם חשו ברע. לפיכך הוחלט להחליף את שני המטוסים ב„בואינג 747" אחד ולשלב את שתי הטיסות.

צעדם של הטייסים נועד כנראה להבהיר להנהלה ולהסתדרות את הנזקים שמסוגלים הטייסים לגרום במסגרת החוק, כל זאת בשעה שבבית הוועד הפועל התכנסו נציגיהם עם נציגי „אל־על" וההסתדרות במאמץ לסכם את המו"מ על הסכם עבודה חדש עד מחרתיים, כהתאם להנחיית מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר.

אגרת־הנמל בנתב"ג תופחת ותשולם עם קניית הכרטיס

מאת אריה אורה,
סופר „דבר"

אגרת־הנמל שמשלמים נוסעים הממריאים מנמל־התעופה בן־גוריון תוקטן מ־1 באפריל מ־10 ל־5 דולאר ותיגבה עם התשלום בעד כרטיס־הטיסה. על כך הוחלט באגרה בדלפקי הבידוק. בכך נענו חברות־התעופה לבקשת שר־התחבורה חיים קורפו.

רשות שדות התעופה מבקשת זה שנים להעביר את הגביה מדלפקי הבידוק לחברות התעופה, אולם אלה סירבו עד כה. גבית האגרה בזמן התשלום בעד הכרטיס מגדילה את התכנסות המטבע־חוץ לתקופת תשלום והפחתת ההוצאות. כן מביא הסדר זה לייעול השימוש בשטח הטרמינל, בשל הקטנת זמן השהייה של הנוסע בדלפקי הבידוק בשלוש דקות.

(עש"ת). – מחירי הטיסות מישראל לאירופה לא יעלו מעבר ל־6 אחוזים שאותם אישר שר התחבורה חיים קורפו – סיכום על כך הושג אתמול בין ראשי „איאטה", התעופה האחרות, ע"י שי שהמי, [illegible].

דובר משרד התחבורה ציין, כי שר התחבורה חיים קורפו מנע את העלאת מחירי הטיסות מישראל לאירופה מאז אפריל 1984. אך חברות התעופה תבעו באחרונה העלאה של 12 אחוז, בטענה שנגרמים לה הפסדים, בעיקר בשל ירידת ערך הדולאר.

הממשלה לא מתכוונת להעלות מחירי הבנזין

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

מחירי הבנזין לא יועלו בקרוב, זאת על דעת משרדי האוצר והאנרגיה והתשתית.

השר משה שחל, שמסר על כך ביום ו' בחיפה, הסביר שהממשלה נמנעת מייקור הבנזין משום שמחירו משפיע על המדד, ומשום שישראל השכילה לרכוש כמויות גדולות של דלק במחירים נמוכים.

הוא ציין גם, כי הנסיון הראה, שייקור הבנזין גורם להפסד בקופת הממשלה, המשתתפת בהוצאות רכב של העובדים במגזר הציבורי.

השר הסביר, כי בשל אי־ייקור הבנזין מפסידה הממשלה 80 מיליון ש"ח, אולם אילו נעשה הייקור, היה ההפסד עולה ל־640 מיליון שקלים כתוצאה מעליית המדד ומהשתתפות מוגדלת שלה בהוצאות הרכב של השכירים.

יוכרו בחינות הבגרות בכל המגמות הטכנולוגיות

(עש"ת־לה"מ). – סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון הודיע בסוף השבוע, כי משרדו הגיע להסכם עם האוניברסיטאות, שלפיו כל התלמידים בכל מגמות הלימוד הקיימות בנתיב הטכנולוגי יוכלו להשיג תעודת בגרות ולהירשם לאחת האוניברסיטאות.

השר הודיע על כך בכנסת בתשובה על הצעה לסדר־היום, שעסקה במתכונת החדשה של בחינות הבגרות, שגובשה במשרד החינוך ובאוניברסיטאות.

נבון מסר, כי כיום מגמות ומקצועות לימוד שונים בחינוך הטכנולוגי אינם מוכרים לצורך המשך לימודים באוניברסיטאות ובטכניון, אף שהם נכללים במסגרת בחינות הבגרות ומופיעים בתעודה.

ההסתדרות מבקשת להעביר „המגדר" לניהול העובדים

ההסתדרות החליטה להשתתף בתהליך כינוס הנכסים למפעל „המגדר" בקרית גת, לאחר שלמפעל מונה כונס נכסים בשל החובות הגדולים הרובצים על בעלי המפעל – כך הודיעה ביום ו' יו"ר ועדת התעסוקה בהסתדרות עליזה תמיר.

חובות בעלי „המגדר" לבנק לאומי עולים על 10 מיליון דולאר. כן הם חייבים תשלומי הפרשות לקרן פנסיה בשביל 130 עובדי המפעל.

עליזה תמיר ציינה, כי מדובר במפעל שיש לו כל הנתונים להיות מפעל רווחי, אך הניהול הכושל הביא את המפעל למצבו הנוכחי. היא אמרה, שבמשך החודשים האחרונים מתנהל המפעל על־ידי העובדים, והיא תובעת המשך הפעלתו על ידם.

יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית בהסתדרות רעיה רטיג רואה במצב שנוצר ב„המגדר", אפשרות להעביר את המפעל לבעלות העובדים, שיהיו שותפים בניהול וברווחים.

נציגי העובדים הודיעו לעליזה תמיר, שהם שוקלים אפשרות להפגין נגד משרד התעשיה והמסחר, מאחר נראה להם שהנהלת המשרד מגלה אדישות לתופעה של סגירת מפעלים.

צמצום המשכנתא יפגע בצעירים ומעוטי יכולת

יו"ר ועדת השיכון והבינוי של ההסתדרות רפי בר־לביא הגיב בחומרה על כוונתו של בנק־ישראל לצמצם ב־40 אחוז את היקף המשכנתאות [illegible].

בר־לביא נפגש בנדון ברחיפות עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר והבהיר, שצמצום המשכנתאות [illegible] משמעותי עלול לפגוע קשות במעוטי יכולת, בדיירי משכנות העוני, בזוגות צעירים ובחיילים משוחררים.

לדבריו, האפשרות היחידה שיש לקבוצות אוכלוסיה אלה להיחלץ ממצוקת הדיור שלהן היא באמצעות המשכנתא בתנאים סבירים, כפי שמקובל עד כה. „לא נוכל לעמוד בגזירה זו, שהיא חרפה לחברה מתוקנת", אמר בר־לביא לקיסר.

השתלת מכשיר־שמע תאפשר לחרשים מוחלטים לחדש את הקשר עם הסביבה

מאת אריאלה הרבנר, סופרת „דבר"

בביצוע השתלת שתל כוכלרי (מכשיר שמע), שיאפשר לחרשים בעלי חרשות מוחלטת אך ערכשת, לחדש את הקשר שאבד להם עם סביבתם, יוחל בקרוב בבית החולים „הדסה" בחיפה.

השתל הוא מכשיר כולל של מערכת קטנה שמושתלת מתחת לעור מאחורי האוזן ומכבל [illegible] אל השבלול [illegible]. [illegible] האוזן [illegible], מלים ומשפטים [illegible].

שתהליך [illegible] על ידי מומחים, מחיר של מכשיר השמע הוא כ־4000 דולאר.

[illegible]

הסוכנת הסמויה תיארה בשלוות־נפש עשרות התעללויות בחוסים ב„רוחמה"

(ע). – בפתח משפטם של המטפלים והמטפלות במוסד למפגרים „רוחמה", הנאשמים בתקיפת חוסים, העידה ביום ו' ד"ר חוה עמינדב, ראש השירות הפסיכולוגי בשירות למפגר, והשוטרת הסמויה דינה רייקוס, שאספה עדויות במוסד עצמו.

המשת הסניגורים התנגדו בתחילה, כי ד"ר עמינדב תעיד בפתיחות המשפט, אך השופט יהודה פרגו קבע, כי יש להתיר את עדותה כעדות־מומחה. זאת משום שהיא אמורה להעיד על אופיה הרכבה של האוכלוסיה המיוחדת במוסד זה, ולפרטים אלה יש חשיבות להערכת התייחסותם של עובדי המוסד לאוכלוסיה זו.

ד"ר עמינדב חשפה בפני בית המשפט את הבעייתיות המיוחדת בטיפול במפגרים, בעיקר אלה השייכים לקבוצה הסובלת מהפרעות התנהגותיות קשות. יחד עם זאת ציינה, כי היא שוללת מכל וכל הפעלת כוח נגד חוסה, ואין כל הצדקה טיפולית לכך.

עם זאת הדגישה ד"ר עמינדב, כי אי־אפשר להגדיר תקנות בכל הנוגע למגע בין מטפל ומטופל. היא הביעה את צערה על שאין היום בישראל יותר כללים לגבי יחסי מטופל־מטפל במוסד למפגרים.

העדה המרכזית במשפט היתה השוטרת הסמויה שהושתלה במוסד, דינה רייקוס, ועדותה ארכה כשעתיים.

היא סיפרה בקול שקט, כי נתקבלה לעבודה במוסד בחודש אוקטובר כמטפלת, ולאחר יום עבודה אחד לצד מטפלת ותיקה, ללא כל הדרכה מוקדמת, נכנסה לתפקידה. במשך חמשת שבועות עבודתה במוסד אספה פרטים על עשרות מקרים של תקיפה ואלימות נגד חוסים, והאשמים מקרים מהם להיכנם לשירותים, ולרשום על פתקאות את מה שלמאה.

בסוף היום היתה נוהגת לרשום דו"ח מפורט, שהתבסס על הפתקאות שרשמה במהלך היום. הפתקאות הקטנות, כתובות בצפיפות רבה, הוצגו לראשונה ביום ו' לבית המשפט.

השוטרת, ויהתה במהלך עדותה כל נאשם בנפרד, הצביעה עליו בידה וסיפרה את המקרים המיוחסים לו, כפי שהם מפורטים בכתב האישום.

התוכניות לפיתוח התעשייה הפטרוכימית בחיפה יצרו אלפי מקומות עבודה חדשים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

משרד האנרגיה והתשתית הכין תכניות פיתוח באזור חיפה בהיקף של מאות מיליוני דולאר. התוכניות כוללות הרחבת התעשייה הפטרוכימית והקמת תעשייה בהספק של 1,100 מגאוואט מוסקלת בפחם. כך אמר שר האנרגיה והתשתית משה שחל, במסיבת עיתונאים שקיים ביום ו'.

השר משה שחל אמר, כי מגמת התוכניות היא להביא לתנופת צמיחה באזור המפרץ ויצירת אלפי מקומות תעסוקה. במתוכננת להקמת החברה המשותפת לבתי הזיקוק ולמפעלים הפטרוכימיים „כרמל אוליפינים" לייצור אתילן ופוליפרופילן, אמר השר כי בפתקנים החדשים הראשונים יושקעו למעלה מ־100 מיליון דולאר. ההשקעה הכוללת תגיע ל־360 מיליון דולאר.

ההשקעה הראשונית תביא לגידול של 47 מיליון דולאר בהיקף היצוא של התעשיות הפטרוכימיות ומניעת יבוא של מוצרי פטרוכימיה בהיקף של 13 מיליון דולאר.

השר הבהיר משום, מתמלכת הורה השרים לכלכלה להעניק מעמד אזור „פיתוח" לשוקעים במתקנים החדשים ומסר, כי הוחלט על מענק פיצויים מיידיים של כ־250 עובדים וניוד אישי של כלל התעשיות הפטרוכימיות.

הוא הדגיש, כי המתקנים החדשים יוקמו, לאחר שיוכן תסקיר של איכות הסביבה ויובטחו התנאים הסביבתיים להפעלתם. בהקמת המתקנים יועסקו כ־1,500 עובדים ולאחר השלמתם יפעילו אותם כ־850 עובדים מאיזור חיפה.

בהמשך דבריו אמר השר, כי עבודתו היא שיש להתאים את התעשייה הבאה בחיפה להמלצת הנהלת „חברת החשמל". לדבריו, אפשר יהיה להקים את היחידות הבאות בחיפה תוך שימוש בארובות עד גובה של 300 מטר, וזאת בהתחשב בצרכי איכות הסביבה.

השר אמר עוד כי התקלות באיכות הסביבה, שהיו לאחרונה בחיפה, מקורן בטעות אנוש. לדבריו, הפעולות שננקטו באחרונה הביאו להקטנת פליטת תחמוצת הגופרית כ־50 אחוז.

השר אמר, כי יוליך על הקמת קרן ציבורית לגיוס הון למימון מתקנים נוספים למניעת זיהום אויר, ומשרדו ישתתף בקרן זו, בתנאי שגם הגורמים האחרים, שאינם באחריות המשרד ושנוגעים לבעיות זיהום האויר – ישתתפו בקרן זו.

מזכירות מועצת פועלי אשקלון הגיבה על סכסוך עבודה במפעל „הלוחם בירנר" בעיירה, לאחר שמנהל המפעל דוד ברונר שיגר ביוזמת אלה מכתבי פיטורים ל־18 מתוך 50 העובדים המועסקים במפעל. יצויין, כי זהו כל העובדים השלישי במפעל בשלוש השנים האחרונות. בתחילת 1984 הועסקו במפעל 135 עובדים.

סכסוך עבודה בבנק „טפחות"

על הכרזת סכסוך עבודה בבנק „טפחות", בהתאם להחלטת מזכירות ההסתדרות הפקידים מיום 18.2.87 – הודיע בסוף השבוע אלקנה לבקוביץ, מזכיר הסתדרות עובדי הבנקים וחברות הביטוח להנהלת הבנק ולממונה הראשי על יחסי־העבודה.

ההודעה על הכרזת סכסוך העבודה בבנק נמסרה, לאחר שמנהלת חטיבת הבנקים עשה נסיון נוסף „ליישב את „הוולבקלאורות" בין הצדדים.

הסכם תוספת שכר זמנית כבר נחתם בספטמבר בין הצדדים, אולם עם סוכו של משה מן לתפקיד מנכ"ל בנק „טפחות", התכחשה ההנהלה להתחייבויותיה לסיים את המו"מ בדבר הסכם תוספת שכר ל־1986.

יד טבנקין

החוג לקידום השיתוף והניהול העצמי
מקיים שיחה עם
מזכ"ל ההסתדרות, החבר ישראל קיסר
על צעדים מעשיים לקידום השיתוף ויצירת צורות חדשות של שיתוף עם ההסתדרות או בעזרתה.
הפגישה תתקיים ביום ד', 25.2.87, בשעה 16.00
ב„יד טבנקין" – אפעל
(סיום משוער 20.00).
אוטובוסים לאפעל: 35 מתחנה המרכזית,
55 מתחנת רכבת צפון, רח' ארלוזורוב ת"א.

ח"כ **עוזי ברעם**
יהיה הערב
אורח מסיבת העיתונאים השבועית בקול ישראל.
עורך ומנחה **יצחק גולן.**
השידור – אחרי מהדורת חדשות השעה 18.00 ברשת ב'.

עפרה וזהר בונדי
קיבוץ צרעה
מודיעים בשמחה על
הולדת בתם **ענבר**
אחות לנטע
נכדה ל־
דבורה ושמעון שפיגל | **תמר וסוביה בונדי**

התנועה הקיבוצית המאוחדת
ועדה רעיונית פוליטית
יד טבנקין
בית אפעל
מבנה לבירור
בעניני רעיוני

הנך מוזמן לכנס הכנסה הראשון אשר יתקיים היום יום א' 22 בפברואר בשעה 17.00 באולם בראנד, בסמינר אפעל.
האם התקציב עונה לסדר עדיפות לאומי נכון?
פותח: שר הכלכלה יצחק ויבין – התקציב הבטחון
שר האוצר – משה נסים
שרת הבריאות – שושנה ארבלי אלמוזלינו
מזכיר התקציב – ישעיהו פרץ
דיון בהשתתפות:
ח"כ אליהו שפייזר – יו"ר ועדת הכלכלה
עמיר פרץ – ראש מועצת שדרות
אילן ליס – ראש המועצה האזורית גולן
תנועות חברים
מנחה: יהודית הראל – יד טבנקין
דברי סיכום ממכר המקום – אהרון ידלין

התנועה הקיבוצית המאוחדת
קיבוצה וחבריה
מתאבלים על מות
מאיר יערי
ממייסדי הקיבוץ הארצי
מחנך דורות של מגשימים בהתיישבות ובחיי שיתוף
מנהיג, מתווה דרך והוגה דעות

במלאת שלושים לפטירתה של חברתנו
צפורה בלייכבורד ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה
ביום שני כ"ד בשבט תשמ"ז 23.2.87 בשעה 3 אחה"צ
בבית העלמין במשקנו.
המשפחה ובית דפנה

במלאת שלושים לפטירת חברנו
יעקב ויקסלבוים ג'ימס ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
מחר יום שני כ"ד בשבט תשמ"ז 23.2.87 בשעה 15.30
בבית העלמין בנען.
המשפחה
וקיבוץ נען

למשה ברקוביץ ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד במות
האב ז"ל
סניף „דבר" חיפה

אנו מודיעים בצער רב על מות חברנו היקר
מאיר יערי ז"ל
המשפחה
וקבוץ מרחביה
ההלויה ביום שני 23.2.87 בשעה 15.00
סדרי ההלויה:
10.00 עד 12.00 יוצב הארון ברחבת הועד הפועל של ההסתדרות בת"א
12.00–12.30 יישאו דברי הספד
12.30–14.00 מסע ההלויה לקבוץ מרחביה
14.30–15.00 יוצב הארון ברחבת חדר האוכל של הקיבוץ
15.00 הספדים ויציאת מסע ההלויה לבית הקברות.

שתילים
גפן, אגרטל, תמרת, אגס, משמש, שזיף, הדרים, זית, פקאן, הדרים, ממטריות ועל הצמחי.
052-32234, 20166
052-916043, 917325

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

swissair

במלאת שלושים לפטירתה
של אשתי המלאך שלי, אמנו וסבתנו היקרה והאהובה
ד"ר לשם כבוד
רנה מלכה צימנד ז"ל
לבית דויטש

יתקיים טכס אזכרה ביום שישי כ"ח בשבט תשמ"ז 27.2.87 בשעה 11.00 לפנה"צ בהר הזיתים בירושלים, בית העלמין קברות הקדושים במעלה דרך יריחו.

אוטובוסים ייצאו בשעה 09.30 מתחנת הרכבת צפון רח' ארלוזורוב ת"א ובשעה 09.45 מנמל תעופה בן גוריון ליד משרדי רמתם.

על טכס גילוי המצבה שיערך במועד מאוחר יותר תתפרסם הודעה נוספת.

דוד צימנד
הנרי ואנדה צימנד והילדים
פני ואלכסנדר ישורון והילדים

אנו מודיעים בצער על פטירת בננו
צביקי רוזין
ההלויה היום יום א' כ"ג בשבט תשמ"ז 22.2.87
בשעה 15.30 בגבעת ברנר
המשפחה
ובית גבעת ברנר

ביתנו שרוי באבל
חברנו
כרמל שבתאי
איננו
ההלויה היום יום ראשון כ"ג בשבט תשמ"ז 22.2.87 בשעה 14.00 באילת השחר
המשפחה
ובית אילת השחר

בן־גוריון והגבולות – זכרונות והירהורים

מאת ח"כ אבא אבן

בפברואר 1957, לפני השלמת פינוי סיני, עלתה הצעה אמריקאית להשאיר את רצועת עזה בידי ישראל על 300,000 תושביה כולל הפליטים. בן־גוריון דחה אותה בזעם: „זו הצעה לקבל סרטן בטענה שהיא מגדילה את ממדי הגוף"

„שנת בן־גוריון" הולידה יבול עשיר של מחקרים ודיונים על תקופת מנהיגותו, אך בלי להעמיד את הדגש המתאים על אחד ממאפייני תפיסתו, היינו, גישתו לבעיית הגבולות.

העמדת האמת על דיוקה חשובה גם לגופה וגם לרגל נסיונם של כמה חוגים בתנועת „תחיה" (צבי שילוח) ובעלי נטיות מקבילות במפלגת העבודה „לספח" את בן־גוריון למחנה המספחים.

דוד בן־גוריון הוא אבי אבותיו של רעיון החלוקה, הוה אומר, הרעיון שהנתונים ההיסטוריים מחייבים את הציונות לראות מדינה בחלק של ארץ ישראל כצו המציאות. רק חיים ויצמן, סולל דרך מלכות ישראל, ראוי לעמוד לצידו כתומך עקבי בתפיסה זו.

עמדתו הידועה של בן־גוריון בוויכוח על תכנית פיל (1937) אינה טעונה הסבר. אוסיף רק שאני הקטן, כציר הצעיר ביותר בקונגרס הציוני בשווייץ ב־1937, הייתי בין אלה שנאומיהם של וייצמן ובן־גוריון העבירו אותם אל מחנה אומרי ההן באותו מעמד.

אוסיף כמה נתונים שהם בגדר עדות אישית:

א) הייתי בידידות של חיים וייצמן בלונדון כאשר הראה לי בגאווה את מכתבו של בן־גוריון מיום 28.10.1946. בן־גוריון שהה אז בפאריס. ואלה הדברים העיקריים: „אני סבור כי הגענו לשעת מפנה... אין עלינו לדחות כל פשרה... להפך, אני סבור כי עלינו להיות מוכנים לפשרה נאורה, אפילו תעניק לנו למעשה פחות ממה שאנו זכאים לו להלכה, בתנאי שמה שיוצע לנו יהיה כולו באמת בידנו... מטעם זה הייתי בעד עקרון תכנית פיל משנת 1937 והייתי מוכן גם עכשיו למדינה יהודית בחלק סביר של ארץ ישראל... אם בריטניה אינה מוכנה להגשים את המנדט כפי שרצה חבר הלאומים, עליה להסכים לכינון מדינה יהודית אפילו לא בארץ ישראל השלמה – אך מיד ולאלתר..." מכתב זה פורסם במלואו בספר („חיים ויצמן: ביוגרפיה מאת מחברים שונים", וייסגל וקארמיקל 1961, מהדורה אנגלית ע' 288).

ב) ביולי 1947 הייתי קצין קשר של הסוכנות היהודית ליד ועדת או"ם „אונסקופ". העמדה הרשמית של ההנהגה הציונית היתה: תביעה למדינה יהודית בכל מרחבי ארץ־ישראל. בן־גוריון ביקש אותי ואת חברי דוד (דוליק) הורוביץ, קצין הקשר האחר, לסדר פגישה בלתי־רשמית עם חברי הוועדה בראשות השופט השוודי סנדסטרום בה יוצע להם להתעניין בתכנית חלוקה. הפגישה נתקיימה בביתו של משה שרת בירושלים. בן־גוריון הראה מפות עם סימונים מוצעים למפת מדינה יהודית בחלק של ארץ־ישראל. הנציג הקנדי, השופט ראנד, שאל אם נהיה מוכנים לאיחוד כלכלי. פגישה זו הביאה לשלבים נוספים במערכה, שהסתיימה בחודש נובמבר 1947 עם קבלת החלטת העצרת בזכות כינון מדינה יהודית. (פגישה זו מתוארת בספרו של דוד הורוביץ „בשליחות מדינה נולדת" עמוד 176 במהדורה האנגלית).

ג) בפברואר 1957, לפני השלמת הפינוי מסיני, עלתה במימסד האמריקאי הצעה להשאיר את רצועת עזה בידי ישראל, על־מנת שתקבל אחריות לכל 300,000 התושבים, כולל הפליטים. כיוון שבן־גוריון נטה פעם לקבל הצעה דומה (1937), החליטה גולדה – שנמצאה בניו־יורק – לבקש שאסע מוושינגטון לארץ ליומיים (22 בפברואר 1957) כדי לעמוד על דעתו של „הזקן". בהגיעי לדירתו בתל־אביב התנפל עלי בן־גוריון בחימה שפוכה, מתוך הנחה (שגויה) שמי שמוסר את ההצעה, מזדהה איתה לגופה. הוא שאג ש„זוהי הצעה לקבל סרטן, בטענה שהיא מגדילה את ממדיו של הגוף". תיאר את עזה כ„חבית של חומר־נפץ". ביקש אותי למצוא „דרך אלגנטית להיפטר ממכשלה זו". טען בזעם, כי הוספת 300,000 ערבים „נגד רצונם ונגד רצונו של העולם האוהד והעוין" יסתום את הגולל על חזונו הציוני.

לימים יפרסם בן־גוריון מאמר (נצח ישראל, הוצאת עיינות ע' 280) בו יחזור על הטיעונים הנ"ל בהוסיפו כי ממשלה שהיתה נרתעת מהחלטה זו לוותר על חלק מארץ־ישראל, לא היתה ראויה להתקיים.

ג) אחרי מלחמת ששת הימים חזר בן־גוריון הלוך וחזור על השקפתו כי תמורת שלום אמת יש „להחזיר את כל השטחים שנתוספו לנו במלחמה פרט לירושלים ורמת־הגולן. מונח לפני קטע בעתון „הארץ" משנת 1969 המספר על הופעתו לפני ועדת העורכים בראשות ה"ה דוד פוהצור ויעקב עמית. „בן גוריון: שלום חשוב משטחים". בן־גוריון מצוטט לאמור: „גם אחרי החזרת השטחים פרט לירושלים וגולן, אפשר יהיה ליישב במדינה קטנה זאת את כל היהודים שיעלו ארצה, וייתכן ישוב יהודי בחברון, על אף שהעיר לא תהיה שייכת לישראל".

על רקע זה אין בדיחה יותר נלעגת ממאמץ לצרף את מיסד המדינה לכל אסכולה של התנגדות לפשרה או של קנאות טריטוריאלית.

קו אחר במישנה הפוליטית של בן גוריון שיש בו השלכה על בעיות דורנו הוא גישתו לסוגיית מגעים עם מנהיגים ערבים. בספרו של שבתאי טבת „בן־גוריון והערבים הפלשתינאים" (הוצאת שוקן ואוקספורד) מסופר על רצונו של בן־גוריון להיפגש דווקא עם המופתי חג' אמין אל חוסייני, מחרחר הטרור ושולל הציונות. בשנת 1955 מבקש אותי בן־גוריון לפעול להגשמת פגישה עם נאצר בתיווך אמריקאי. הנמקתו היתה שאמנם נאצר הוא האוייב הקיצוני ביותר (עמדתו אז היתה שאין זכות קיום למדינה יהודית המפרידה בין שני חלקי העולם הערבי ויש להתכונן לחיסולה בכוח), אך אם בכלל יש לדבר עם מנהיגים ערביים, הרי דווקא עם בעלי יכולת לממש הסכמים.

אסתפק במסירת דברים בשם אומרם, בלי לחוות דעה על תוכנם.

המשפט בנקודת־מעבר

מאת שלמה גינוסר

מה שלא הובן בתקופת הבלהות ולאחריה, יתבהר לדורות הבאים. ידמו לעצמם שהם מבינים. הזמן החוצץ יהיה גורם מרכך. להם יהיו בעיות אחרות

משפט דמיאניוק, מעבר להיבטים המשפטיים שלו, הוא גם מעין הערת־שוליים של ההיסטוריה. הערה זאת, לרגלי הטקסטים של כל מה שנאמר ונכתב עד כה על השואה, מלמדת אותנו, במידה לא קטנה של אכזריות, מה הותירה השואה ומה יילך ויעלם, עד שמחר־מחרתיים לא יהיה קיים עוד.

בראש וראשונה, תחושת האימה הקולקטיבית. כשסיקרתי את משפט אייכמן בשעתו, האימה היתה נוראה, עד כמה שיליד הארץ הזאת יכול היה להשתמש במושג „נורא" בלי לדלל את משמעותו בהקשר זה. כיום, כמי שמלווה את משפט דמיאניוק מחוץ לאולם המשפט, האימה עדיין קיימת, אך זו אימה קרירה יותר, פחות בכוחנית [illegible] להתאמץ חזק כדי לשכנע.

שנית, התהיות. על השאלה „איך זה יכול היה לקרות?" יהיו, עם הזמן, יותר ויותר תשובות אקדמיות, מלומדות מאוד, שיורמו מדיסציפלינות מדעיות מגוונות: היסטוריה, סוציולוגיה, פסיכולוגיה. חלק מהתשובות הללו ייקלט במחותיהם של הדורות הבאים. רוב בני־האדם חיים בשלום עם תשובות הרבה יותר מאשר עם שאלות ותהיות. התשובות ירגיעו, אולי, אבל הן ייקלטו איכשהו. כעבור זמן יהיו פחות תהיות.

אני זוכר כי כאשר מת צ'רצ'יל, הלכתי לראיין את דוד בן־גוריון כדי לשמוע איך הוא העריך את תכונותיו של צ'רצ'יל כמדינאי. בין השאלות ששאלתי אז את בן־גוריון, לשתיים זיקה לשואה. בקשר ליחסו של צ'רצ'יל לציונות, אמר בן־גוריון: „צ'רצ'יל היה פרו־ציוני מהכרה ובכנות, אבל הוא היה קודם־כל בריטי, וכשהיה נדמה לו בשעת מלחמת־העולם השניה שאיזו פעולה פרו־ציונית תפריע לנצחון או לנצחון מהיר – ביכר צ'רצ'יל את הנצחון במלחמה על כל אינטרס ציוני". כששאלתי את בן־גוריון על המחדל של בעלות־הברית בעניין הפצצת מסילות הברזל שהובילו למחנות ההשמדה באירופה הכבושה, ענה לי בן־גוריון כמעט באותה נימה: „צ'רצ'יל היה מרוכז כולו בעריכת המלחמה ולא שם לב לדברים צדדיים. והשמדת מיליוני יהודים היתה אז בעיניו דבר צדדי".

השמדת מיליוני יהודים היתה אז בעיני צ'רצ'יל עניין צדדי: יותר משהדהימה אותי אז תשובתו של בן־גוריון, הרגיזה אותי, אני זוכר, הנימה השקטה, הכמעט־אקדמית של דבריו: מה זה, האם בן־גוריון מחל לצ'רצ'יל בתירוץ של הבנה למדינאות גדולה? אחר־כך הבנתי שבן־גוריון לא הרגיש עצמו [illegible] רגשנית בסוגיה שהוא כבר ראה אותה כהיסטוריה. [illegible] רשם בן־גוריון בכעס נובע על דף נייר את תמצית תשובותיו. את הדף הזה אני שומר, כמובן, עד היום.

הזמן החולף מעניק תשובות, לא תמיד רצויות. מה שלא הובן בתקופת הבלהות ומיד לאחריה, יתבהר לדורות הבאים. הם ידמו לעצמם שהם מבינים. הזמן החולף יעניק להם את זכות־היתר של האשליה. וזאת תהיה, אכן, אשליה בלבד. כי את תמצית האימה גם הדורות הבאים לא יבינו.

אבל הזמן שיחוצץ בין הדורות הבאים לבין טרבלינקה ואושוויץ יהיה גורם מרכך. להם יהיו בעיות אחרות.

משפט דמיאניוק כאירוע היסטורי הוא קטן, [illegible], נוגע בקצות הגרמים. בשלב זה של המשפט קשה אפילו לראות כיצד אנחנו מנצלים את מה שזימנו לנו נסיבות המשפט וזהותו (האמיתית, יש לקוות: חסר שלא?) של הנאשם כדי לערוך חשבון לא־סגור עם אירופה האנטישמית בעומק שפלותה. עם הפולנים ועם האוקראינים ועם שאר תולעי־הרקב של הצלב על כנסיותיהם, שבלי נלהבותם המלאה, גם מנגנון הרצח הגרמני לא היה משומן דיו לעשות חצי עבודה. אם המשפט הזה הוא אכן הערת־אגב של ההיסטוריה, הרי שנרמזנו רמז מיותר שעוד ניאלץ בעתיד להתמודד עם האשמות מחוצפות כמו זו שיצאה מבין שפתותיו הלא־זועדות של אותו כומר אוקראיני בקליוולנד, כאילו הטענה שהאוקראינים סייעו לנאצים היא בבחינת גזענות.

משפט דמיאניוק הוא איפוא מעין אנחה מפרוכנת של ההיסטוריה. הזמן החולף אינו מעלה מזור לתוצאות האימה. הוא רק מוכיח לנו שבעתיד יהיה קשה יותר לזכור. עריכת משפט דמיאניוק בירושלים עשרים ושש שנים אחרי משפט אייכמן וארבעים ושתיים שנים אחרי תום מלחמת־העולם השניה [illegible] בעוד שנות דור או פחות ילכו לעולמם אחרוני קורבנות האימה שנותרו בחיים. להבדיל אין־ספור הבדלות, גם אחרוני שרצי־האדם שהפעילו את מתנות־ההשמדה כבר יהיו שוכני שאול. הדורות הבאים יישארו להתמודד עם הזכרון לבדם, בעצמם. בלי חובות משפטיים, בלי אייכמנים ודמיאניוקים. משפט דמיאניוק הוא, כנראה, נקודת המעבר הביולוגית וההיסטורית האחרונה.

צרותיו של פליפה

מאת שלמה שפיר

בשוך מהומות הסטודנטים צופים בספרד גל שביתות לקראת חג הפסחא על רקע שיעור אבטלה מהגבוהים באירופה; העימות עם וושינגטון על עתיד הבסיסים האמריקאיים מחריף אף הוא; אך סכנה מיידית אינה מאיימת על ממשלת גונזאלס, לא מימין ולא משמאל

אחרי הפגנות והתפרעויות שנמשכו כחודשיים הוליטה בשבוע שעבר הממשלה הסוציאליסטית של ספרד לבטל את שכר הלימוד שמשלמים תלמידי ארבע הכיתות הגבוהות של הגימנסיות ואף לחפש דרכים להקלת הסדרי התקבלותם ללימודים גבוהים.

על פי ההסדר החדש ישוחררו בני משפחות בעלות הכנסה חודשית עד ל־1000 דולר מתשלום כ־300 דולר לשנה בשלושים האוניברסיטאות הממלכתיות. כן ייענו כנראה, חלקית לפחות, תביעות הסטודנטים להקלת בחינות הכניסה שגם הן היו אחת הסיבות למהומות של החודשים האחרונים. בפשרה זו מקווה ממשלתו של פליפה גונזלס לשים קץ לעימות המתמשך עם רבבות בוגרי הגימנסיות והסטודנטים באוניברסיטאות הספרדיות שהיה אחד המבחנים הקשים ביותר של הממשלה הסוציאליסטית בשנה החמישית לכהונתה.

חלק משרי הממשלה ורבים מהפקידים הבכירים ויועציהם נמנו בעצמם עם הסטודנטים המפגינים בתקופת שלטונו של הרודן פרנקו, כאשר הפגנות אלו דוכאו ביד חזקה. חלק מאנשי השלטון אף הבליגו תחילה על התפרצות הזעם של הצעירים הספרדיים. אולם האופי האלים שלבשו ההפגנות בשבועות האחרונים, עד להשלכת בקבוקי מולוטוב על ידי קיצונים בעת מצעד הרבבה לעבר מאדריד ופציעתם של עשרות סטודנטים ושוטרים – הדליקו אור אדום אצל שרי הממשלה. עוד יותר הודאגו השלטונות מניצול ההפגנות על ידי פלגים קיצוניים משמאל ומימין. בסופו של דבר גמרה הממשלה אומר לנסות ולבוא לכלל הסכם עם התלמידים. ימים יגידו אם יספיקו הצעותיה לשים קץ לעימות.

מהומות הסטודנטים, שבהן השתלבו גם פועלים ומורים מובטלים, היו תזכורת לאבטלה הגבוהה בעיקר בקרב הדור הצעיר. ספרד עם למעלה מעשרים אחוז מובטלים, רושמת שיעור אבטלה מן הגבוהים ביותר בקרב מדינות מערב־אירופה. אולם בגילאים צעירים, בקרב בני 16–24, עולה שיעור האבטלה על ארבעים אחוזים. ועל כן, מלבד גובה שכר הלימוד ובחינות הכניסה, חוששים הסטודנטים הספרדיים גם מפני האבטלה הצפויה בגמר לימודיהם. ממשלת גונזלס הצליחה בשנים האחרונות להוריד את רמת האינפלציה מחמישה עשר אחוזים לשמונה, לשפר את מצב יתרות המטבע ולעודד השקעות הון רבות יותר בספרד. אולם בתחום המלחמה באבטלה עדיין לא זכתה להישגים ניכרים. למעשה אף גדלה האבטלה מאז כינון הממשלה הסוציאליסטית בסתיו 1982.

עם שוך נחשול מהומות הסטודנטים צפויה בספרד, לפי כל הסימנים, התרחבות השביתות והתחזית היא שיגיעו לשיאן בימי חג הפסחא. שר הכלכלה הספרדי כבר הזהיר את המעסיקים שלא יעלו את השכר מעל לחמישה אחוזים, היינו פחות מהגידול השנתי באינפלציה, אולם האיגודים המקצועיים שבהשפעת המפלגה הקומוניסטית תובעים העלאות שכר של שבעה אחוזים לפחות, ובכך הם מכבידים גם על האיגודים שבחסות הסוציאליסטים.

כפי שאמר כאן מנהיג האיגודים הסוציאליסטיים ניקולס רדונדו בעת ביקורו בארץ בחודש שעבר, מתעוררים לא אחת חילוקי דעות גם בינם לבין הממשלה בגלל חוסר רגישות חברתית ונטיות ניאו־ליברליות אצל אישים בכירים בשלטון. האיגודים המקצועיים תובעים להרחיב את הסקטור הציבורי במשק, שוללים כל הצעות להעברת מיזמים ציבוריים לבעלות פרטית, דוגלים בהעלאת הגימלה המינימלית לפחות כדי שכר המינימום ונאבקים על כך שעליית השכר תעניק לעובדים לפחות תוספת צנועה מעל שיעור גידול האינפלציה. לתביעות אלה אין ממשלת גונזאלס מוכנה להיענות במציאות של שלושה מיליון מובטלים. יצוין ששיעור העובדים המאורגנים בספרד הוא עדיין אחד הנמוכים ביותר במערב־אירופה – עשרים אחוז מכלל העובדים.

(המשך בעמ' 6)

תסיסה מתחת לרוגע

מאת אריה ארד

הנהלת אל על תיטיב לעשות, אם תיאחז במוצא שמציעה ההסתדרות – לחתום על הסכם עם עובדי הקרקע ולהתחיל בביצועו

לציבור נדמה כי לאחר שנים רבות של יחסי עבודה משובשים „אל־על" שקטה סוף־סוף. אמנם על־פני השטח הכל רגוע, הטיסות יוצאות במועדן והשירות סביר ואף יותר מזה; אולם מתחת לפני השטח הרוחות רוגשות בלי־הרף ופעמיים בחצי השנה האחרונה אף הגיעו לידי רתיחה.

זה, כמובן, הרבה פחות מ־110 השביתות המלאות או החלקיות שהתחוללו בין הקמת החברה והמשבר הגדול בשלהי 1982, גם פחות מ־70 השביתות בחמש השנים שקדמו למשבר; אולם זה הרבה יותר מדי לחברה, שרק בקושי הצליחה לשקם את המוניטין שלה ושעודה תלויה, במידה רבה מאוד, לא רק ברצונם הטוב של השלטונות, אלא גם, ואולי בעיקר, ברצונו הטוב של ציבור הנוסעים.

השקט שהשתרר ביחסי העבודה במוביל האווירי [illegible] העובדים. הבינו שלא רק הפוליטיקאים, גם ציבור [illegible] ה„כסח", שפוגעת בראש וראשונה בו. הם הבינו שפרנסה בטוחה, אפילו „רזה", טובה מחיפוש נואש אחרי עבודה, לעיתים קרובות תוך הסבת מקצוע, תכופות במעמד נחות בהרבה משלהם כיום. אבל משהו בכל־זאת מציק להם. קודם־כל מציק השקט הכפוי, כביכול. מציקה התחושה, שהממשלה וההסתדרות גזזו את מחלפות ראשיהם של שבעים ושבעת הוועדים, שכל אחד מהם יכול היה „בימים הטובים ההם", שלפני המשבר הגדול, להכתיב תנאיו להנהלה נפחדת ולחוצה, ששאפה לקנות שקט תעשייתי קצר־טווח במחיר, שלימים הביא את החברה אל סף פשיטת־רגל כספית ומוסרית גם יחד. זה מציק, אבל לא רק זה.

מציקה מאוד הידיעה, שכשליחותה של הממשלה מנווטת לעיתים ההנהלה את יחסי העבודה במסלול, ששרירות־הלב בו גוברת לא אחת על התחשבות במצוקות. כזאת היא הפרשה האחרונה של שיבוש חמש הטיסות ביום ב', הפעם באישורה של ההסתדרות.

תוקפו של הסכם העבודה ב„אל־על" פג לפני שנתיים ולא נחתם חדש תחתיו. שנה ויותר מתנהל מו"מ בצילה של שחיקה מתמדת בשכרם של העובדים. לא מעטים בהם הגיעו לידי כך, שנאלצו לבקש השלמת הכנסה מן המוסד לביטוח לאומי. זה מצב מביש, שהדעת אינה סובלת. כל אותה עת טוענת ההנהלה, שהחברה נאלצת להתמודד עם הפסדים ענקיים ומטיפה להתאפקות. אולם זו, כידוע, לא כל האמת. אף לא חציה.

„אל־על" אמנם הפסידה 10 מיליון דולר בשנת 1984, השנה האחרונה שלגביה יש נתונים. אולם הכל יודעים, שהפסד זה, נובע מן האיסור הקואליציוני לטוס בשבתות ובחגים. איסור זה עולה לחברה 25 מיליון דולר בשנה ופירוש הדבר, שאילו בוטל האיסור הזה או אילו מומן ביושר על־ידי מי שהטילו, היה לחברה רווח של 15 מיליון דולר. אמנם התוצאות העסקיות של שנת העבודה 1986 עוד לא פורסמו, בשל סירוב הממשלה להשלים את ההתחשבנות עם החברה, אולם כפי שכבר פורסם ב„דבר", בשנה זו גדל הרווח והגיע כנראה לכדי 25 מיליון דולר. את העובדים מרגיזה, קודם־כל מבחינה מוסרית, גזילת פירות מאמצי־הייעול שלהם על־ידי הפוליטיקאים. אבל גם מבחינה מעשית, ניהול מו"מ על הסכמי עבודה עם חברה המרוויחה 15, 20 או 25 מיליון דולר בשנה שונה מאוד מניהול מו"מ עם חברה המפסידה חמישה או 10 מיליון דולר בשנה.

לאחר משיכת־חבל ממושכת בין המנכ"ל הר־לב ובין נציגות העובדים, ובעקבות השפעה הממתנת שהפעילה ההסתדרות, בעיקר על העובדים, הגיעו לבסוף לפני שבועיים לסיכום חיובי עם עובדי הקרקע. לא הסכם מי־יודע־מה, אבל הסכם. „הרע במיעוטו", אומרים העובדים; „המקסימום האפשרי", אומרים בהנהלה. עם צוותי האוויר לא סיכמו. למורת היום ביקשה ההנהלה, שההסתדרות תחתום על ההסכם גם בשם הטייסים, כביכול, שעימם לא הושג הסכם. ההסתדרות דחתה בקשה זו, מפני שלא רצתה לחתום על הסכם בשם ציבור עובדים, שלא הסמיך אותה לכך. כתגובה על כך סירבה ההנהלה לחתום גם על ההסכם עם עובדי הקרקע, שהם הרוב הגדול בקרב עובדי החברה.

זו כשלעצמה התנהגות שרירותית, דוגמה [illegible] המתנהלת זו השנה החמישית בחסותו של [illegible] הכל ההנהלה, שהבטיחה בראשית המו"מ, כי עובדי הקרקע „לא יהיו שבויים בידי מיגזר אחר". לי נראה שגם לגבי צוותי האוויר אין ההנהלה אומרת אמת, בוודאי לא את כל האמת.

מ"מ דובר „אל־על" טוען, כי צוותי האוויר תבעו במהלך המו"מ „תוספת כוללת לשכרם ושינוי תנאי עבודתם", וכי „תביעות אלה נדחו על־ידי ההנהלה". אולם ככל שהדברים ידועים לי, צוותי־האוויר הסכימו להסתפק בתוספות־השכר שיינתנו לכל העובדים: ההנהלה הסכימה להחיל תוספת זו רק על המרכיב השקלי, לא על החלק שמשלמים במטבע־חוץ. ההסתדרות דחתה גישה זו, מפני שעל־פיה היו צוותי האוויר מקבלים רק מחצית מהתוספת שניתנה ליתר העובדים. מאידך גיסא, דווקא ההנהלה העלתה שורה של תביעות מפליגות לשינוי סדרי העסקתם של טייסים חדשים, העתידים להתקבל לחברה. בין התביעות: הקטנת שכרם של טייסים חדשים ותשלום כל שכרם בשקלים, אף לא חלק ממנו במטבע־חוץ. האם תואם הדבר את טענתו של מ"מ דובר ההנהלה?

איגוד הטייסים לא דחה את דרישות ההנהלה אלא טען, כי יסכים לנהל מו"מ על כך רק אחרי שההנהלה תקיים את התחייבויותיה, על־פי ההסכם הישן. ההנהלה מסרבת לעשות כן ואף סירבה ללכת לבוררות מוסכמת בנושא זה.

זה מה שמציק עתה לעובדי „אל־על" ונדמה שהצדק איתם. טוב תעשה ההנהלה אם תיאחז במוצא שמציעה ההסתדרות – לחתום על ההסכם עם עובדי הקרקע ולהתחיל בביצועו. אם לא תעשה כן, יהיה עליה לשאת באחריות למה שיקרה. ומה שיקרה עלול למוטט את כל הישגי־ההבראה שהושגו בארבע שנות עבודה קשה. חבל, כי רפי הר־לב הוא המנכ"ל הטוב ביותר שהיה ל„אל־על" עד כה, גם מבחינתם של העובדים. צר מאוד יהיה אם ימעד הפעם.

שפיטה בלי בחינה

מאת ח"כ עדנה סולודר

ידידי עזרא דלומי פרסם ב־8.2.87 ב„דבר" תחת הכותרת „סדום ואמוראי" רשימה קשה בתוכנה ובסגנונה המאשימה את סגן שר האוצר, עדי אמוראי, ומביאה אותו כדוגמה מייצגת „לאתוס המידרדר במורדון מהיר של תנועת העבודה, מחברות בקיבוץ־ספר לייעוץ פיננסי ללוויתני השוק האפור". עכשיו מבין דלומי ואף קיבל חיזוק לכך שהאמירה „למען טובת המדינה" היא קלישה... ולא רק זאת, אלא את הכרזותיו של אמוראי על „הצלת הכלכלה" מדמה דלומי „להכרזותיו של סוחר הנשק השוגי שכל מטרתו היא השגת שלום..."

רבים עזבו את התנועה הקיבוצית בראשית דרכם ועזבוה בבחרם בדרך חיים אחרת, גם רבים מבנינו בוחרים בדרך אחרת מזו שבחרו הוריהם ואנו מצרים על כך. אותם רבים מצאו דרכם ופרנסתם במקצועות שונים וביניהם גם העיסוק בכלכלה ובהון (בין השאר בעניני הון ואין זה פסול כשעוסקים בכך ביושר ועל־פי העקרונות המקובלים עלינו). נושא „העיסוק הנוסף" של ח"כים שנוי במחלוקת, והתקנון שאמר ש„אין ח"כ יכול לקבל משכורת נוספת" השאיר „פרוץ" את עניין ההכנסה הנוספת מעיסוק נוסף, דבר שזכה לביקורת רבה ומוצדקת והגיע עתה לוועדת הכנסת, שהחליטה לאחרונה להציע איסור לעיסוק נוסף וקבעה ועדה לבחינת הנושא במפורט. את כתבתו מסיים דלומי בהצעה לעדי „לא לשכוח ללבוש חולצה עם צווארון פתוח, כי חשוב לא מה להיות אלא איך להראות: לייבור".

אינני יודעת אם מכיר עזרא דלומי את עדי אמוראי ואם טרח לברר עמו פרטי מעשיו במשך כל שנותיו בכנסת. נאמנים עלי דברי עדי אמוראי, שמיום שקבעה ועדת הכנסת ש„כדי לייצג לקוח בפני מוסד או פקיד ממשלתי צריך להודיע ליועץ המשפטי לממשלה או לעשות זאת בנוכחות היועץ המשפטי של המשרד" לא ייצג שום לקוח בפני הרשויות הממשלתיות.

עדי אמוראי אינו זקוק להגנתי, ולוואי והיו בכנסת שלנו אנשים רבים הגונים וישרים כמוהו, שגם הקדישו את חייהם בקיבוץ וחיים את חייו עד היום, גם בעזבם אותו). ודאי שיש לי ביקורת (כמו לכל אחר) על המתרחש בארץ – בקיבוץ, בציבור ובכנסת – ואני מנסה לפעול לתיקון דברים הנראים לי כמחייבים שינוי ותיקון.

אני מודאגת מסגנון „הכסח" המשתלט על חיינו וגם בין חברינו: שפיטת אנשים ומעשים בראש הוצה, ללא בחינה מדוקדקת. מי שמתבונן שחשוב „להיות" (ואולי יותר מאשר „להיראות") – ימשש זאת גם כלפי עצמו.

דבר היום

הפנטגון נגד הלביא

עתיד מטוס־הקרב הישראלי „לביא" לא הוכרע בביקור ראש־הממשלה שמיר בוושינגטון. הנושא הוזכר בשיחות שמיר עם שר־ההגנה קספר ויינברגר ועמיתיו, אך מאחר ששמיר עצמו אמר למארחיו כי ממשלת ישראל טרם סיימה לדון בחלופות שסקר בפניה עוזרו של ויינברגר דב זקהיים, היו שני הצדדים פטורים מהכרעות מיידיות. בכל־זאת נדרש ויינברגר ל„לביא" פומבית, בעדות בקונגרס שבה שב ואמר כי ה„לביא" הוא מטוס נחות ממקביליו האמריקאיים (דגמים מתקדמים של אף־16 ואף־15), יקר מדי וגוזל מישראל משאבים הדרושים להתעצמות צבאית.

חידוש לא היה בדברי ויינברגר, אך השמעתם החוזרת בעיתוי זה חשובה יותר מטקסיות צעדיהם של שחקנים בבגדי מלחמת העצמאות האמריקאית, בעת שוויינברגר קידם את שמיר בבואו לפנטגון. ערב פירסומו הרשמי של דו"ח המבקר הכללי (הממונה לקונגרס) על עלות ה„לביא" ובעת שוויינברגר מבהיר כי ההתעצמות הימית של ישראל מותנית בעמידה הבלתי־אפשרית בהיקפי ההסתייעות הישראלית בדולרי „לביא", יש כאן יותר מהתנגדות מילולית. הממשלה משתהה בהחלטותיה על ה„לביא", במחיר מתמיד של עשרה מיליוני דולרים לשבוע, בלי שמקורות־מימון ייראו באופק. רעיון הכרזת ה„לביא" כמיבצע לאומי מפוקפק במיוחד בימים שבהם קורסת מערכת האישפוז: מה בצע במטוס־קרב מתוחכם מייצור עצמי, אם האוכלוסיה שעליה הוא אמור להגן נאנקת בתחלואים? גם התרמת יהדות העולם לא תועיל: התכנית הכוללת של המשאבים לא תצמיח תחתית חדשה, אלא רק תקצה פחות לצרכים אחרים, מה גם שיידרש מאמץ ממושך של עשור ויותר.

המפתח להתנעת ה„לביא" נמצא בידי שר הבטחון יצחק רבין. הוא ידע, בוודאי, מה הוא עושה במנותו לרמטכ"ל קצין המתנגד בעקביות ל„לביא" (דן שומרון), אך בה במידה הפקיד רבין את ניהול משרדו בידי מנכ"ל המחוייב למטוס (דוד עברי). הרמטכ"ל, שעיין בניהולו הנוכחי, כבר הבהיר כי לא יוותר על זכותו להגיש לרבין המלצות משלו על חלופות ה„לביא" והשפעתן על סדרי־העדיפות האוויריים והכלליים של צה"ל, בנוסף להמלצות מנהלת תוכנית ה„לביא" – המתקשה למשוך עתה לראשותה קצינים בכירים מחיל־האוויר. אם לא הורדו להחליט עד עתה, יעדיף רבין להמתין עוד כמה שבועות, תחילה עד שיסתבר אם לחצו של הקונגרס על ישראל בסוגיית יחסיה הבטחוניים עם דרום־אפריקה נוקשה עד כדי פגיעה משמעותית בתעשיה הבטחונית – אם אכן כך, תתקשה התעשיה לספוג מהלומה נוספת ברמות ביטול ה„לביא" – ואחר כך עד לבירור נוקב עם ויינברגר. רק אם יחזור בו שר ההגנה מהתנגדות הפנטגון למכור לישראל מטוסים אמריקאיים בתנאים שממנים בהנת זרועות הצבא בארה"ב וחברות נאס"ה, יוכיח כי הוא מוכן לשלם את מחיר שאיפתו לקרקע את ה„לביא".

מהשמצת טרומפלדור להוקעת בר־כוכבא

מאת מאיר בראלי

עוד באיגרת ההגנה, בימי המנדט, התהלכו מתחכמים ש„ידעו את האמת", כי טרומפלדור לא אמר כלל לפני מותו „טוב למות בעד ארצנו" או משהו דומה, אלא ביטא את קללת האם הרוסית הידועה. אמת זו היא „פרברה" גמורה. הוכח באמצעות עדים שהיו במקום, שהוא אמר „טוב למות בעד ארצנו" [illegible] מילוליות לא לגמרי זהות, כולן בעלות אותו תוכן) וכל מי שהכיר אותו ידע שקללת האם הרוסית מעולם לא עלתה על שפתיו [illegible]

אך על־פי כן הורסי ה„מיתוסים" לא נחו, עד היום לא מת הגילוי החשוב בדבר קללת האם, שהצבועים החליפו ב„טוב למות בעד ארצנו", לצרכי תעמולה.

באחרונה הוחל לצרף ל„מיתוסים" שנועדו להרסם, כאילו למען האמת ההיסטורית, גם את המרד הגדול ברומאים, שנגמר בחורבן הבית וגם את מרד בר־כוכבא. אם תימשך מלחמת התרבות שכפו עלינו החרדים האנטי־ציוניים, נשמע בקרוב שמלחמת החשמונאים היתה בסך הכל מלחמה דתית חשוכה למניעת האור ההלניסטי מארץ יהודה...

זה יהיה שיא בהריסת ה„מיתוסים", כיוון שהציונות המודרנית היא, במידה רבה, מהדורה שניה של שיבת ציון בימי הבית השני, ומלחמת הקוממיות מקבילה למלחמת החשמונאים ולא למלחמת בר־כוכבא או למרד הגדול בסוף ימי הבית השני. הערצתנו לגבורת בר־כוכבא, לוחמי מצדה ומגיני ירושלים, מקורה בהכרה ובתחושה השורשית שרק עם שבניו מוכנים להגיע אפילו למצדה במאבק לחרות לאומית יכול לזכות בנצחון מדיני. בר־כוכבא חי ולחם לפני יותר מ־1700 שנה ואין אנו נקראים להחליט אם היה סיכוי למרד שלו ואם מוצדק היה למרוד ברומא בימיו. או בימי הקנאים שקדמו לו. גם ידיעותינו על המצב אז אינן שלמות. האם ידוע לנו די, למשל, על המרד היהודי בגולה בימי טריאנוס קיסר, שקדם למרד בר־כוכבא?

הדבר היחיד שמותר לנו לומר, ולהפיק ממנו לקחים, הוא שתמיד נחוץ לשלב יחד גבורת לוחמים עם כשרון מדיני במציאת בעלי־ברית. שמעון הנשיא השיג תמיכה מרומא נגד המדינה ההלניסטית הסורית. יש סברה לא מוכחת, שאגריפס הראשון רצה להקים ברית עמים רחבה שתשחרר את המזרח כולו מרומא בעזרת הפרתים. האם ניסה בר כוכבא להשיג עזרה כזאת? האם הובטחה לו ולא ניתנה? אולי הוא האמין יותר מדי בכוחו של יצר החרות העמוק של היהודים. אין הדבר מקטין כהוא זה את גבורתם של מורדי ירושלים ולוחמי בר־כוכבא. לא הנצחון מכפר על המלחמה, אלא העמידה על הנפש, על נפשו של הפרט ועל נפש האומה.

דומני שהראשון, ואולי היחיד, שקם על הורסי ה„מיתוסים" וכתב בפירוש בכתבתם של מיתוסים היה חברי מנוער, אריאל רגן איש המדע, הוא כתב מאמר ברוח זו ב„דבר" לפני שנים רבות. אכן, אין צורך לקשט את העובדות ההיסטוריות, כדי לפאר את בר־כוכבא אבל בהחלט מותר ומועיל להבליט את יסוד הגבורה ואהבת החרות שבמעשיו.

לכן לא אהבתי את הצגת „בבתא" בתיאטרון הלאומי „הבימה", שלפיה כל היהודים – המורדים והנכנעים לרומא גם יחד – דואגים רק לתועלתם האישית – כסף ומין בלבד.

זה לא נכון! אילו כך היה, כי אז לא הורישו לבניהם אחריהם קיום לאומי במשך מאות בשנים, בתנאים הכי קשים ובלי שנראה היה סיכוי לשינוי לטובה.

לא רק „יבנה וחכמיה" הורישו חיים יהודיים אחרי החורבן. תרמו לכך לא מעט גם קנאי ירושלים. לא רק כותבי המשנה בגליל הצילו אחרי גזרותיו של אדריאנוס שחיק עצמות – תרמה גם הילת הגבורה של בר־כוכבא על יצר החרות העמוק שבנשמתו. אלמלא כן לא היו חיים היהודים, בכל הדורות של חיי גולה, רוויים בכמיהה לציון, בכמיהה לחרות יהודית בארץ־ישראל.

אל ניתן להם להרוס לנו את מה שבנה את רוחו של צה"ל את רוחו של העם בישראל.

השבוע
1.45* ש"ח לק"ג אבוקדו
"פוארטה" ו"האס"

מבצע אבוקדו ברשתות:
קו-אופ והיפר קו-אופ, שופרסל והיפרכל,
רשת היפרשוק תנובה
ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע
* מחיר מירבי לצרכן

קח פרי ותודה לי בריא!
מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

שופט יכול להצליח כמבקר

קראתי את מאמרו של סדי פרוס „בימי שלוט השופטים" („דבר", 11.2.87), המתייחס לתפקיד מבקר המדינה מחר, ולעובדה שמונה שופט מאידך גיסא.

מבלי לשפוט ולבקר את השופט (מיל.) המבקר עצמו, שכן אין עדיין אפשרות על מה, אתייחס לתכונות שציין סדי פרוס.

אכן, מבקר המדינה צריך להיות גם בעל תפקיד מינהלי, אך מי שישב בבית־המשפט השנים כשופט, גם אם לא פעל כביורוקרט בעצמו, שמע עדויות, קיבל מיסמכים, שמע טיעונים לגבי עדויות, התייחסויות למיסמכים ופרשנויות לכאן ולכאן, ובכך כשהתייחס לדברים, היה עליו לעשות ביקורת וסינון של אינפורמציה.

שופט שהיה בהרכב של 3 שופטים הן בבית־משפט מחוזי והן בבית־המשפט העליון שמע דעות על חבריו לפני, תוך כדי, כעצם ולאחר הדיון שהתקיים לפניו.

לסיכום, ששופט מסתגר לו בחדרו ואין הוא עד לסרבב אותו או לטענות האחרות סביבו תהיה זו טענה סמנותקת מהמציאות של פעילות שופטים.

מאחר שלא מדובר בפסקי־דין מחייב – שופט שנוטל ויישול על עצמו תפקיד מבקר המדינה, יש לו העדיפות על פני שופט אחר שיכול לעקוב – שלאחר שהתייחס לתופעה ספציפית במקרה ספציפי (בפסק־דין), הרי שבהיותו מבקר מקבל הוא דו"ח אם וכיצד שיפרו וביצעו שינויים שלאחר המלצתו.

משרד מבקר המדינה מורכב מאנשים עורכי־דין וצוות שמבצע עבודה תוך כדי מסירת דעות, השקפות, גישות ומיון חומר. מסיבות אלה אני סבור, ששופט אכן יוכל להצליח בתפקיד מבקר, הגם שיש בכך עבודה מינהלית רבה. גם בוועדות החקירה היו שופטים אשר ביצעו המוטל עליהם כהלכה.

לעצם השאלה – מדוע שופט, הרי שמסכים אני עם סדי פרוס, שאין לקבוע נוהל שמבקר מדינה יבוא מהשפיטה, כמו שאין לקבוע שעל מבקר להיות דווקא עורך־דין, למרות שהבנה ומעורבות עם החוק הקיים תורמות באופן קרדינלי לשיקול דעתו של מבקר המדינה.

מה שברור הוא, שעל האיש המתמנה להיות מבקר, להיות נבון, רגיש לבעיות הציבוריות, לבעיות הפקידים המשמשים בתפקיד ועם זאת מי שיכול להטיל שבט הביקורת ללא מורא וללא חשש.

לא נותר לי אלא לברך, שכך ינהג מבקר המדינה החדש.

עו"ד יואב צח (וכס)
חיפה

מבקר חדש, עידן חדש

בשנתיים האחרונות חלו תמורות מרחיקות לכת בפעילות הכלכלית משקית בארץ. העיקר שבהן יציבות בתחום המוניטרי אחרי אינפלציה דוהרת ויציבות מחירים. בתקופה האחרונה מביאים לידיעת הציבור גילויים מדהימים על כשלונות בניהול משקי וכלכלי.

רבים הם המפעלים ומוסדות ממשלתיים, ציבוריים ופרטיים המבקשים ומקבלים תמיכה כספית כדי להציל מה שניתן להציל.

כל זה תוצאה של פעילות כלכלית בתקופה קודמת, שבזמנה טבעה את חותמה על תהליכים חברתיים לא רצויים ועל התנהגותם של חלק מאזרחי המדינה, ביחוד על התנהגותם של אי אלו מגיעי גלגלי כלכלת ישראל, מנכ"לים של מפעלים ומוסדות ממשלתיים וציבוריים. מיותר לפרט: כל קורא עיתון וצופה טלוויזיה מעודכן היטב בפרטים בנדון.

על מוסדות הביקורת במדינה ובראש וראשונה על מבקר המדינה לבחון את דרכי פעילותן ראו. האם לא ניתן היה למנוע או לפחות לעצור בעוד מועד את תופעות הניהול הכושל של מפעלים ומוסדות ממשלתיים וציבוריים ופגיעות חמורות בטוהר המידות, שהשאירו טעם מר בציבור הרחב?

על מוסדות הביקורת במדינה, ובראש וראשונה על מבקר המדינה, לגבש דרכים וכלים לא שיגרתיים, ולא להסתפק בפיקוח על הנעשה, לרשום ולתעד, כפי שמקובל היה עד עתה. תפקידה של הביקורת, פשוטו כמשמעו, כהגדרת אבן שושן „ביקורת, חקירה ובדיקה" – לחקור כל תופעה שלילית לא רצויה ולהגיע לשורש התופעה.

רבים הם המקרים שתופעות שליליות הן התוצאה של קיום סדרים ונהלים שנקבעו או נהפכו לקבועים. לפני שנים רבות, „כך היה מקובל", המנכ"ל או מועצת מנהלים קבעו לעצמם נהלים ולפיהם פעלו.

רוב הכשלונות בניהול ופגיעה בטוהר המידות היו, כביכול, לפי קריטריונים ונהלים. על הביקורת לתת את הדעת על כך.

יהודה בן־מאיר
לוד

המפעל אינו מסכן הסביבה

נדהמנו למקרא הכותרת המפחידה שניתנה ביום 18.2.87 לידיעה על מפעל „גזים תעשייתיים" בכרמיאל.

להלן תגובתנו על אי הדיוקים שבידיעה:

מפעל הגזים התעשייתיים בכרמיאל אינו מייצר זה שנתיים את הגזים ארסין ופוספין. כך שהטלת אשמה על המפעל כמי שבכיכול מייצר גזים היכולים להמית מיד ברדיוס 50 מטר – היא הסרת כל יסוד עובדתי ומקצועי.

המפעל הנ"ל אמנם מייצר גז מסוג סילאן וגזים תעשייתיים אחרים המיוצרים על־ידי חברות גדולות ומפוארות בעולם כולל חברות ישראליות. גזים אלה, כולל השניים שהופסק ייצורם, נצרכים על־ידי כל מדינה מערבית המקיימת תעשייה אלקטרונית מתוחכמת, שללא גזים אלה מן הסתם לא יכולה היתה להתקיים, ובראש וראשונה תעשיית המחשבים.

ההגדרה, כי „רק בריונות משוגעות מסכימות להחזיק מפעל כזה", מתבססת או על חוסר ידע או על עיוות עובדות.

הגזים המיוצרים כיום במפעל אינם מסכנים את הסביבה ומאושרים על־ידי הגורמים המקצועיים המוסמכים.

רחל שילה
הממונה על ההסברה
קצרין בוד

לא רק פסל גם „בלשן"

רוצה אני [illegible] גם מחאת רבים) על הרשימה במוסף „דבר השבוע" מיום 6.2.87, פרי־עטו של הפסל יגאל תומרקין בנושא „אידיש".

אינני אידישיסט עקרוני, אולם אני רואה בלבון לתרבות וספרות אידיש, אשר גם כפרותנו העברית ינקה מכנה. מקוממת אותי הגישה האינטלקטואלית, הסכמתה והבורות שהנ"ל מגלה ברשימתו זו.

הנייר סובל הכל. בנשימה אחת סבה הוא מוקיע את היהודים בארץ בעלי הבוטיקים והבסטות והפרופסורים על „ספתה" של שלום עליכם, כהיא [illegible] במילים פולניות, רוסיות ועבריות, – [illegible] – האידיש היא קריקטורה, מלודרמה, זו לשון שמדברים בה גבירים אל חלכאים", ועוד דברי פגיעה כאלה.

ובכן, לא די שהוא מחזיק בתואר פסל, הוא מתיימר גם להיות „בלשן". על כן חשוב שיידע, כי ספתו של שלום עליכם היתה עד לשואה ספקרה את עמנו שפתם של רובו ככולו של עם ישראל.

אידיש היא אבן־שואבת ובור סיד ליצירתה והתפתחותה של הספרות העברית. האידיש היתה מחסום בפני התבוללות, ואפילו חלקים מתנועת הפועלים שהתנגדו לציונות שמרו וייצגו את הלאומיות היהודית ברשת בתי־הספר בשפת אידיש. האידיש איננה בעלת תורות וסכנה לשפה העברית.

ביטוייו הגסים של תומרקין ברשימתו לא היו שגורים אפילו בגרוד מגיני השפה העברית בזמנו. ביטויים אלה אינם „כנעניות פוליטית" הם פשוט תוספים את „העם־ארצות" לערכי תרבות של עמנו.

ניסן דרורי
גבעתיים

★

בגליון „דבר השבוע" ב־6.2.87 קראתי רשימה של יגאל תומרקין תגועזעתי מהכתוב בה. יש לו בדרך כלל לשון חדה ועוקצנית. קראתי את כל רשימותיו שפירסם ב„דבר השבוע" ובעיתונים אחרים ולא תמיד הסכמתי איתו. אבל אנו ארץ דמוקרטית ואין צנזורה (וטוב שאין).

אבל רשימתו על ה„אידיש" קיבצמה אותי. להתייחס בצורה כל כך וולגארית לשפה שדיברו בה מיליוני יהודים, ספה שהיתה ספתם של גדולי משוררי אידיש בפרוזה, בחכמה, בהיסטוריה, בהגות וביותר לבנות אותם כאן.

יכול להיות שתומרקין הוא פסל גדול, צייר גדול וגם אולי סופר אבל להוציא מתחת ידו רשימה כזאת על שפה – זה גובל באנטישמיות, בחוסר רגישות אלמנטארית לרגשי אנוש, להכפיש חלק גדול מאוד של יוצאי אירופה, שזו היתה שפתם שבה חיו ויצרו.

יוסף פרידמן
מסילות

★

ב„דבר השבוע" ביום 6.2.87 כותב יגאל תומרקין על אידיש ועל כלבים ועוד: „אינני אוהב אידיש... האידיש היא ז'רגון לא שפה... אידיש זה תבלינים. האידיש נשפכת, רשנה, ריחנית, אופפת, חסרת אתנחתא, אך בסופו של דבר היא קריקטורה, מלודרמה... כן, האידיש איננה שפה. זאת לשון שבה מדברים גבירים אל חלכאים ונדכאים, ובעל מרוהה אל אשתו הבוגרת... היתכן לדגנן הזה שסמו אידיש יהיה כאל אפיזודה בחיי העם היהודי..." ועוד פנינים מהסוג הזה.

לידיעת מר תומרקין, דרגון לפי אבן שושן: „לשון בלולה מיסודות של לשונות שונות כגון: הלשון האידית המדוברת בפי המוני ישראל בגולה".

ישנן מאות לשונות כאלה המכילות יסודות משפות אחרות ואף אחד לא פסל אותן בשל כך. קשה להאמין, שמר תומרקין אינו יודע, שבלשון זו נולדו, למדו, יצרו ודיברו מיליוני יהודים באירופה ובאמריקה, מהיהודי הפשוט ועד ליהודי המשכיל, ולא רק „גבירים אל נדכאים". האם לשון (שפה) ששימשה חלק ניכר של העם היהודי במשך קרוב לאלף שנה יכולה להיחשב כאפיזודה בחיי העם?

האם אי־אהבת האידיש (כפי שהכותב מעיד על עצמו) ורעותיו הקדומות, בצדיקות דברי הבל וכתיבה וולגארית בעיתון מכובד?

הצעתי לבעל המאמר: יש די גרוטאות בבגרשים הפזורים בארץ, יאספם ויעסוק במקצועו ואת „מחקריו המעמיקים" בנוגע לשפת אידיש ישאיר ליותר בקיאים בנושא.

דוד בראור
הרצליה

★

במוסף „דבר השבוע" ביום 6.2.87 אנו קוראים ברשימתו של יגאל תומרקין את הערכתו ל„אידיש" כפי שהיא נראית לו. שפת ה„בבעגים" שלנו באו והתבדר עדיין זכורה לי, אך הזלזול והארס כלפי השפה, שסיבכה דורות רבים, שאיחדה את עמנו כרחבי העולם לעם אחד, כליוותה את המוני עמנו בצרות, עינויים ופוגרומים ויצרה אוצרות תרבות רבים. בשפה זאת בה בכו ושרו, בה נוצרו שירי ערש והמיה לארצנו. מוסדות כמו „קולטור ליגע", ישיבת חכמי לובלין, ציש"א, ייוו"א ועוד, כל אלה התנהלו באידיש ואותם המוני העם יצרו גם את התשתית לשפה העברית המתחדשת ומר תומרקין ב„סביר" אחד (של עטו) רוצה למחוק את כל זה?

הוא מציע לראות את השפה כאפיזודה, כזלזול. הוא קורא לאידיש שפה של גבירים, המדברים בה אל חלכאים ונדכאים או כדבר בעל נגבר לאשתו הבוגרת. מנין לו כל זה?

הוא הזכיר דרך אגב את שלום עליכם ואיציק מאנגר ואיפה כל ענקי התרבות היהודים מאת פרץ ומנדלי ועוד ומה על החבורה הנפלאה של סופרים, שבראשם פרץ מרקיש, איציק פפר, ליב קוויטקו, קולבק, ברודזון ועוד שבגזירת סטלין הושמדו כולם מתוך רצון להכחיד את לוח התרבות היהודית עם יוצריהם יתר במכה אחת?

יגאל תומרקין אינו אוהב את האידיש. לא צריך. אבל מה לזה ולפרסום כתב סיטנה כזה בזל הדברים של פרופ' דב סדן שפורסמו ב„דבר", האומר: אידיש היא שפת העם כשעברית היא שפת האומה ואין שום קונפליקט ביניהן.

דבריו של תומרקין דורשים תיקון ואפילו למען ההיסטוריה של כולנו.

יהודה צוקר
תל־אביב

לפני 60 שנה

התלונות האסיפה של פועלי ת"א־יפו

האסיפה הכללית של פועלי ת"א־יפו שנקראה על ידי מ.פ.י. במטרתה לדרישות של מועצת ההסתדרות ומ.פ.י. במלחמה נגד חוסר העבודה. האסיפה מוקיעה את האדישות הפלילית והאכזרית של הישוב הבעל־ביתי לסבל של מחוסרי העבודה ולסכנת המצב.

הנודדים מהנגב

לפי „אל אתחאד אל־ערבי" הגיעו לכפר כרם ברכבת של 17 בפברואר 50 משפחות של בדואי באר שבע עם עדריהם. בדרך בתו בקור יותר מ־100 גמל. תושבי תול כרם קבלו את הנודדים בסבר פנים יפות.

בראנדס מת

לונדון. גיאורג בראנדס מת ב־19 בפברואר בקופנהאגן, בשנת 85 לחייו.

דבר

לפני 40 שנה

פורסם „הספר הלבן" החדש

לונדון. הממשלה הבריטית פרסמה אתמול ספר לבן בשם „ארץ ישראל, מס' 1, הצעות על עתידה של ארץ ישראל – יולי 1946–פברואר 1947". הספר הוגש על ידי מיניסטר המושבות ומיניסטר החוץ לבית הנבחרים והוא מכיל את תכנית נאומו של מוריסון בבית הנבחרים ביום 31 ביולי 1946 על תכנית האבטונומיה האזורית בצירוף מפה.

מחמיר מצב נידחינו

לונדון, לפי ידיעות המגיעות ללונדון הולך ומחמיר מצבם של הנידחים היהודים בגרמניה ואוסטריה עד לבלתי נשוא. מפקדת הצבא האמריקאית רוחשת ידידות, אך האנטישמיות גוברת בקרב החיילים של צבא הכיבוש האמריקאי. חוגים יודעי דבר מודיעים כי אם תתחדש באביב יציאת היהודים מאירופה המזרחית, לא יהיה לפליטים מכוי להכנס לאזור הכבוש האמריקאי.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

בירור בתק"ם

האם תקציב המדינה עונה לסדר עדיפות לאומי נכון?

זו השאלה המרכזית בה ידון הכנס הראשון של הבמה לבירור מדיני רעיוני של התנועה הקיבוצית המאוחדת. את הכנס שייערך הערב בסמינר אפעל יפתח שר הביטחון יצחק רבין וישתתפו בו שר האוצר משה נסים ושרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו. בדיון שיתקיים במסגרת הכנס, ערב העלאת נושא הסיוע לתק"ם בוועדת הכספים, יטלו חלק גם יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת ח"כ אליהו שפייזר ואמיר פריק, ראש המועצה המקומית שדרות. יוזמי הכנס רואים באירוע זה גם נקודת מפגש בין אנשי הקיבוצים ואנשי עיירות הפיתוח, שהוזמנו להשתתף בו על רקע הנסיונות האחרונים לקעקע את היחסים בין שני מגזרים אלה.

עודד בר מאיר

בתמיכת הבהאים

שר האנרגיה והתשתית, משה שחל (בתמונה), השיב תשובה דיפלומטית לשאלות עתונאים בחיפה, מה מצב היחסים בין ישראל למצרים: „בתחום האנרגיה היחסים הם מצויינים והראייה לכך היא שביום ראשון (היום) מגיעה לישראל משלחת מדענים מצריים אשר ישתתפו בסימפוזיון בינ־לאומי בנושא אנרגיה סולארית, שייערך בשדה בוקר" – אמר השר. בהמשך דבריו הביע שחל תמיכה מוחלטת בהמשך פרוייקט הלביא. הוא גילה כי ועדת שרים מיוחדת בראשותו הגיעה לסיכום עם המרכז הבהאיי העולמי בחיפה על פיו התחייבו הבהאים לאמץ כחלק מפעילות הכיתות שלהם תוכניות המחייבות השקעה של כ־100 מיליון דולרים במתקנים שלהם בחיפה. תוכניות אלה יתרמו לעיצוב העיר והמפרץ. „עיצוב המפרץ וחיפה היא משימה לא פחות חשובה מאשר עיצוב מדיניות חוץ, וזאת בהתחשב בהשקעות מאסיביות של מאות מליוני דולרים בתעשיית השנות במפרץ חיפה" – אמר שחל.

יוסף מיכלסקי

והיתה להן עדנה

מאשה לובלסקי, זוהר קרתי, אורנה ביבר וד"ר מוניק סיגל, מומחית שווייצרית לניהול, היו בין האורחות ביום עיון בנושא „אשת המחר" שנערך בשבוע שעבר על־ידי ירחון נעמ"ת. בין המרצים היו ד"ר לילי רתוק ופרופ' יוחנן פרס. פרס הרצה על השינויים הדמוגרפיים הצפויים, שיפעלו לרעתו לטובת הנשים בכל הקשר ל... מציאת שידוך. כיוון שמספר הצעירות יקטן, סבר פרס, יהיו סיכוייהן של נשים בנות 40 ומעלה להינשא טובים יותר מאשר ב־20 השנים האחרונות. את הדיון הנחתה עורכת ירחון נעמ"ת צביה כהן.

ללכת שבי לבמה

מרים יזהל מעבדת בימים אלה את ספרם של עמליה ואהרון ברנע, „ללכת שבי", למחזה שיועלה בתיאטרון חיפה. הבמאי המיועד, גדליה בסר, מעורב בשלבי כתיבת המחזה. הליהוק הסופי טרם נקבע, לבד מתפקידי הגיבורים הגברים: מרחמי בקרי יגלם את תפקידו של צלאח תעאמרי ודורון תבורי – את אהרון ברנע.

הופה־היי בשלג

הפקת תכנית הילדים של הטלוויזיה „הופה־היי" שתוקרן מחר (יום ב') נערכה בשלושת הימים האחרונים באתר החרמון. התכנית הוקלטה עם ילדי הגולן במסגרת חגיגות „20 שנות התיישבות בגולן".

שחקני „הופה־היי" נאלצו להתמודד עם הקשיים האובייקטיביים של הקור והשלגים, אך כפי שהעידה: „זו היתה חויה יוצאת דופן ומהנה. זו תהיה התכנית היפה ביותר שהקלטנו".

צילום: ליאון מינטבור

ציונות באמזונס

דרישת שלום ציונית מברזיל הרחוק קיבלה באחרונה מזכ"ל תנועת העבודה הציונית העולמית, גדעון וירצקי. במכתב ששלח אליה ד"ר דמיטר בנטס ראש הקהילה היהודית דו פארא השוכנת על גדות האמזונס בצפון ברזיל, הוא מברך „את מדינת ישראל בשנת הולדתו ה־100 של המנהיג הדגול, מייסד מדינת ישראל וראש ממשלתה הראשון – דוד בן־גוריון" ומספר על הניסיונות להחדיר את הרעיון הציוני לאיזור נידח זה של ברזיל.

הנוכחות היהודית באיזור זה, כותב ד"ר בנטס, קיימת כבר קרוב ל־200 שנה. בשנת 1918 ייסוד אליעזר לוי את „חברת ציון", הארגון הראשון מסוגו באיזור הצפוני של ברזיל, ועד היום קיימת פעילות ציונית בקרב הקהילה היהודית שעל גדות האמזונס.

יקיר צור

האפיפיור יוחנן פאולוס ה־2 (מימין) באקט של מחילה נוצרית.
בסוף השבוע נפגש האפיפיור עם אמו של מי שניסה להתנקש בחייו. מוזיין אגקה, אמו של מחמט עלי אגקה, טרוריסט תורכי שירה באפיפיור ופצעו ב־13 במאי 1982, הגיעה לרומא עם בנה השני לחלות את פני יוחנן פאולוס, ואכן זכתה לפגישה פרטית עמו בוותיקן, ביום ו'.

זיכוי מברברדוס

הדוגמנית ג'רי הול (בתמונה משמאל) בת ה־30, חברתו של כוכב הרוק ואיש להקת „האבנים המתגלגלות" מיק ג'אגר (מימין), הגיעה לנמל התעופה קנדי בניו־יורק ביום ו', לאחר שזוכתה מאשמת אחזקת מריחואנה בבית־משפט בברבדוס. הול נאסרה בבריג'־טאון שבברבדוס באשמה זו ב־21 בינואר.

השופט התפנה

שופט בית המשפט העליון דב לוין התפנה מעיסוקיו במשפט דמיאניוק והעניק בסוף השבוע את המהדורה המצולמת של תאג', ספר תורה שנכתב בתימן לפני למעלה מ־500 שנה, לראש עיריית תל־אביב־יפו, שלמה להט. להט קיבל ספר זה בעת שהוכתר ע"י חיים טכה כ„יקיר קרן יניב" העוסקת מזה 30 שנה בנתן מילגות לסטודנטים מעוטי יכולת. הטקס נערך לקראת ערב התרומה שמארגנת „קרן יניב" בחסותו של להט. תואר יקיר הקרן הוענק באותו מעמד גם לאיש הביטוח שלמה אליהו. בתמונה (משמאל לימין) השופט העליון דב לוין, חיים טכה, יו"ר קרן יניב, ושלמה להט.

צילום: יוסף ליאור

ברידג'

אלת המזל עוזרת לאמיצים

מאת אורנה שפאן

ביד הבאה צפון מכריז בצורה מוגזמת ביותר, הכרזתו נראית יותר הגנתית מאשר בעלת כוונות ביצוע, אולם נראה שאלת המזל אוהבת את האמיצים והכרוז בכל זאת ביצע את החוזה.

צפון: ♠ 10 8 x x x ♥ 3 ♦ Q 7 5 ♣ K J 3 2
מערב: ♠ x ♥ 10 x x x x x ♦ J 9 6 2 ♣ 8 4
מזרח: ♠ K x ♥ A K Q 9 ♦ K 10 8 ♣ A 10 7 6
דרום: ♠ A Q J 9 7 ♥ J 4 ♦ A 4 3 ♣ Q 9 5

(צפ / מז מע / דר)

מחלק: מזרח
פגיעים: אף אחד
ההכרזה:

מזרח	דרום	מערב	צפון
1 בלי שליט	2 ספייד	---	4 ספייד
---	---	---	

מערב הוביל בשמינית קלאב, כדי ליצור מעבר מהיר לדומם שיחק הכרוז את הנסיך, מזרח זכה וחזר בקלאב, הכרוז שיחק את התשיעית מידו וזכה עם המלך בדומם. עתה המשיך בספייד, ביצע עקיפה מוצלחת ומשך ספייד נוסף. הכרוז המשיך במלכה קלאב וחזר לדומם בספייד כשהמצב הינו כזה:

צפון: ♠ 8 x ♥ 3 ♦ Q 7 5 ♣ 2
מערב: ♠ --- ♥ 10 x x ♦ J 9 6 2 ♣ ---
מזרח: ♠ --- ♥ A K 9 ♦ K 10 8 ♣ 10
דרום: ♠ J 7 ♥ J 4 ♦ A 4 3 ♣ ---

(צפ / מז מע / דר)

הכרוז שיחק הארט מהדומם, מזרח זכה וחזר בקלאב, הכרוז חתך בידו המשיך בנסיך הארט כשהוא משליך דיאמונד מהדומם, מזרח זכה ונאלץ לחזור בדיאמונד מתחת למלך והחוזה בוצע.

★ ★ ★

פסטיבל הברידג' הסתיים. הזוכים בתחרות הזוגות הם שאופל־לב; בתחרות זוגות מעורבים זכו רותי לוריס (פורת) ורמי פורת; בתחרות הקבוצות המעורבות קבוצה מרחובות. בתחרות הקבוצות – הקבוצה מארה"ב (הכוללת את הארי־ארין, כוררס־סנדרס) ובתחרות הנשים רותי לוויק־מגרי אלבו.

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 3
מנדי רודן
מנצח
ג'פרי קאהאן
פסנתרן
בתכנית מיצירות:
אבני, ברטוק וצ'ייקובסקי
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה ד': הערב – 22.2.87

קונצרט למנויים מס' 6
מנדי רודן
מנצח
ג'פרי קאהאן
פסנתרן
בתכנית מיצירות:
אבני, ברטוק וצ'ייקובסקי
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ה': יום ב', 23.2.87

קונצרט למנויים מס' 7
קורט מאזור
מנצח
אלכסנדר טוראדזה
פסנתרן
התכנית:
פרוקופייב: סימפוניה קלסית
ליסט: קונצ'רטו לפסנתר מס' 2
בטהובן: סימפוניה מס' 5
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א': יום ד', 25.2.87

קונצרט למנויים מס' 6
קורט מאזור
מנצח
אלכסנדר טוראדזה
פסנתרן
בתכנית מיצירות:
פרוקופייב, ליסט ובטהובן
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה ב': יום ה', 26.2.87

קונצרט למנויים מס' 8
קורט מאזור
מנצח
אלכסנדר טוראדזה
פסנתרן
בתכנית מיצירות:
פרוקופייב, ליסט ובטהובן
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ב': מוצ"ש, 28.2.87
סדרה ג': יום א', 1.3.87

פילהרמוניקה
קונצרט מס' 3
קורט מאזור
מנצח
אריה ורדי
פסנתרן
קנת קוקס
חצוצרן
בתכנית מיצירות היידן:
סימפוניה מס' 85
קונצ'רטו לפסנתר ברה מאז'ור
קונצ'רטו לחצוצרה במי במול מאז'ור
סימפוניה מס' 94
תל־אביב, היכל התרבות
יום ב', 2.3.87, 8.30 בערב

נמשכת הרשמת מנויים חדשים לעונת הקונצרטים 1987/88
בתל־אביב
שעה 10.00 – 13.00 טלפון 03-295095

צרותיו של פליפה

(המשך מעמוד 7)

לבעיות אלה כוחות הפנימית נתוספה באחרונה לממשלה הסוציאליסטית של ספרד גם כאב ראש לגבי עתיד הבסיסים האמריקאיים. הספרדים תובעים סילוק של למעלה משבעים מטוסי אף־16 מבסיס גדול ליד מדריד וכן גם צימצום הנוכחות האמריקאית בבסיס סאראגוסה. הבסיסים האמריקאיים קיימים בספרד מאז 1953, כאשר פרנקו התיר את הקמתם תמורת לנאס"ו כגמול על השלמת ממשל אייזנהאור עם משטרו. כיום מצויים בספרד כ־13,000 עד 14,000 חיילים אמריקאיים, רובם בארבעה בסיסים; ולמרות השידולים הספרדיים אין וושינגטון מוכנה לצמצם משמעותית את הנוכחות בטענה שהדבר יפגע ביעילות הגנת המערב. ספרד מצידה דוחה הצעה אמריקאית שמכוחה קרב משלה יטלו חבל במערכת ההגנה של מזרח הים התיכון. מכל מקום חוזה ההגנה ושיתוף הפעולה האמריקאי־ספרדי עומד לפוג בעוד שנה, ועד אז עוד צפויים כנראה במה עימותים חריפים בין ממשלי גונזאלס ורייגן.

למזלו של גונזאלס, אין נשקף לו, לפי שעה, איום רציני בפרלמנט במדריד, לא משמאל ולא מימין, אף על פי שהרוב המוחלט שבו זכה בקיץ אשתקד, פחת בעשרים מושבים לעומת הרוב הגדול יותר בסתיו 1982. הקומוניסטים הכפולנים מהווים איום בזירה המקצועית אך לא בזירה הפוליטית. ראש הממשלה הראשון שלאחר תקופת פרנקו, אלפונסו סוארז, הצליח אמנם להתאושש במקצת בבחירות האחרונות, ומפלגתו המרכז־הדמוקרטית, שבניגוד לשמה הינה מפלגת מרכז לא־סוציאליסטית, פורסת על גימת הניטראליזם והביקורת כלפי ארה"ב. אגב, מפלגה זו היא כיום גם המסויגת ביותר כלפי ישראל מכל המפלגות הלא־קומוניסטיות. האופוזיציה השמרנית, שלא הצליחה בבחירות האחרונות לזכות בתוספת קולות או מנדטים, זכתה אמנם לא מכבר למנהיג צעיר בן 53 במקום מנהיגה הוותיק מנואל פראגה אירבארנה שהיה חבר בכבישלתו האחרונה של פרנקו. זהו אנטוניו הרננדס מאנצ'ה, הקוסם לרבים בכישרון הריטורי ובמסרים הפופוליסטיים שהוא משמיע. אולם אם לא יחולו זעזועים בלתי צפויים בספרד, עדיין לא יהווה איום מיידי על ראש הממשלה הקשיש ממנו בעשור.

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
ארלוזורוב – ארלוזורוב 76 – 230746
בריאות – המלך ג'ורג' 28 – 283731
ירושלים
נוה יעקב – מרכז מסחרי נ. יעקב – 852243
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח תקוה
סופרפארם – ספירא 43 – 909030
בני־ברק – רמת־גן
רמה – ז'בוטינסקי 65 רמת־גן – 7514483
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
רחובות
כללית – בני משה – 452381
רעננה – כפר־סבא – הוד השרון
שואף – אחוזה 78 רעננה

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות השתדלות בסכנת הטעון וכן אינפורמציה על המוסדות הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אגוד תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – 03-284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הנמל 26 קומה ב' 04-523566
כל יום בלל עד 20.00, שבת וערבי חגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03-261111
קו לילדים ונוער 03-261113
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222/3

קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)

ועדה מקומית לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 1786
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 147 בגוש 6018 רח' כהן מס' 12 חולון הכוללת מתן הקלה ב: אחוזי בניה 4.6% בשטח הבנויים 677/2 בקומת הקרקע.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
המתנגדים לבקשה להקלה רשאי להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. ההתנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
[illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, קריית [illegible]
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריית [illegible], הוגשה בקשה לאשור [illegible] של חלקות 407, 416, 2 בגוש 10428 בהתאם להוראות תכנית ק/258/א.
[illegible] 14 [illegible] כ־4.00 מטר [illegible] חלקה 12 [illegible].
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית [illegible] תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
[illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריית [illegible]

מחר – תרגיל הג"א במרחב ביה"ח קפלן ברחובות

מחר, ביום שני, ה־23 בפברואר, יתקיים תרגיל הג"א במרחב בית החולים קפלן ברחובות. במהלך התרגיל ישמעו צפירות. במקרה של אזעקת־אמת, יושמעו צפירות עולות ויורדות.

ארבע קבוצות „בוערות" בתחתית

בני יהודה רשמה שיא מעון — 18 משחקים ללא הפסד. אתמול ניצחה את בית"ר ת"א 1:2 • בית"ר ירושלים אינה מתרגשת ומשיגה הזהובים. היא המשיכה לצבור נקודות נגד מכבי יבנה 0:1 • עוד שתי קבוצות מתחת לקו האדום הכשירו: מכבי פ"ת — בית"ר נתניה 0:3, מכבי נתניה — מכבי יפו 0:2 • ארבעה משחקי אמצע הטבלה נסתיימו ללא הכרעה: הפועל ת"א — הפועל כפ"ס 1:1, מכבי ת"א — הפועל באר שבע 1:1, מכבי חיפה — שמשון ת"א 0:0, הפועל פ"ת — הפועל לוד 0:0

לעוברה שבני יהודה ת"א הציבה אתמול שיא לאומי מעניין, בשרשרת 18 משחקי ליגה רצופים ללא הפסד, לא תהיה כנראה כל משמעות בכל הקשור למירוץ לאליפות. ה„זהובים" ניצחו, אמנם, בשכונת התקוה את בית"ר ת"א 1:2, אך יותר מאשר המשיכו לשמור על פער 11 הנקודות מבית"ר י-ם, סיבכו את בית"ר ת"א בתחתית.

בית"ר י-ם השיגה אתמול נצחון חוץ יקר על מכבי יבנה (0:1) באחד המגרשים הקשים ביותר בליגה. המושיע התורן של בית"ר היה אתמול הצעיר יעקב שוורץ.

בשלב זה נראה כי תשומת הלב תתמקד בתחתית יותר מאשר במירוץ אל הצמרת, אם כי גם כאן הירידה הולכת ומתבססת. ארבע קבוצות, מתוכן תינצל רק אחת.

מתחת לקו האדום שלוש קבוצות, המציגות לאחרונה יכולת דלה: מכבי יפו, שעדיין לא התעוררה ונוצחה שלשום על ידי מכבי נתניה 2:0; יבנה, שכאמור נוצחה בביתה על ידי המובילה; בית"ר נתניה, ש„העניקה" ביום ששי שיחזיר למכבי פ"ת (3:0) ונחשבת למועמדת ודאית לירידה.

ארבעה משחקי מרכז טבלה נסתיימו ללא הכרעה. באיצטדיון „בלומפילד" נפרדו שתי בעלות הבית בתיקו זהה — 1:1, הפועל ת"א מהפועל כפ"ס ומכבי ת"א מהפועל באר־שבע.

שני המשחקים האחרים נסתיימו בתיקו אפס: מכבי חיפה מול שמשון ת"א והפועל פ"ת מול הפועל לוד.

במחזור ה־18 הובקעו רק 13 שערים ופחות מ־20,000 צופים חזו במשחקים שיגרתיים ללא הפתעות.

סיף

90 סייפים וסייפות השתתפו אתמול באליפות ישראל לקדטים, שהיוותה מבחן אחרון לפני אליפות אירופה, שתיערך בסוף השבוע בצרפת.

רומח בנים: 1. איל קורן (ה. כפ"ס), 2. אשר שריקי (עכו), 3. גיב ובגר (ה. פ"ת).

רומח בנות: 1. גלית רם (ה. פ"ת) במפתיע, 2. לילך בריסקי (עכו), 3. שושנה קורקוס (עכו).

דקר: 1. בני ליפסקיס (אשקלון), 2. אלי בניסה (אשקלון), 3. זאב ויקטור (ג. פ"ת).

חרב: 1. ארז הראל (מכבי ר"ג), 2. רביב מימון (נתניה), 3. יצחק גפן (נתניה).

הליגה הלאומית

	הקבוצה	מש'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1.	בית"ר ירושלים	18	12	5	1	19–40	41
2.	בני יהודה	18	6	12	–	14–22	30
3.	מכבי תל אביב	18	7	7	4	14–29	28
4.	הפועל כפר סבא	18	7	7	4	18–24	28
5.	הפועל פתח תקוה	18	7	4	7	16–22	26
6.	שמשון ת"א	18	5	11	2	10–16	26
7.	הפועל לוד	18	6	7	5	10–17	25
8.	מכבי פ"ת	18	6	7	5	14–19	25
9.	הפועל תל אביב	18	5	10	3	13–16	25
10.	מכבי חיפה	18	6	7	5	13–15	25
11.	מכבי נתניה	18	6	6	6	22–19	24
12.	הפועל ב"ש	18	4	9	5	11–10	21
13.	בית"ר תל אביב	18	4	5	9	27–18	17
14.	מכבי יבנה	18	3	7	8	21–13	16
15.	מכבי יפו	18	2	6	10	29–12	12
16.	בית"ר נתניה	18	2	1	15	48– 8	7

מחזור 18: עובדות ומספרים

בית"ר י-ם 1 (1)
מכבי יבנה 0 (0)

• יעקב שוורץ (15)
ציון משחק: 5
המצטיין: ראובן אלקבץ
המאמן: אלי אוחנה
שופט: עובדיה צבי
צופים: 4000
איצטדיון: יבנה

★ בית"ר ירושלים: מורחי 6; אבי כהן 4, אוזלאי 4, אשש 5, שירזי 7; קדוש 4, שוורץ 6, מלמיליאן 5; סמי מלכה 4 (בן קדוש 5), והנדמלך 5 (נידה), אוחנה 4.

★ מכבי יבנה: לסנר 4; עלוואה 5, אלקבץ 7, סלומון 6, חלפון 5 (טאסמה: בארון 4), ציון יעקב 6, ברשמעון 6, ועקנין 4; רמלר 5, אבבעים 4 (גורדון).

בני יהודה 2 (2)
בית"ר ת"א 1 (1)

• אהוד ברקוביץ (33), דוד גודרנה (37)
• רוני צמח (23)
ציון משחק: 5
המצטיין: דוד גודרנה
המאמן: משה אייזנברג
שופט: יאיר מילינגר
צופים: 2000
איצטדיון: שכונת התקוה

★ בני יהודה: אסיאג 5; סלמן 6, אדריב 5, סגל 5, עלו 4; שרעבי 5, דיין 5, מליחי 5, ברקוביץ 6 (איל חיים 5); גודרנה 6, אייזנברג 4 (שירזי 5).

★ בית"ר ת"א: אלי ג'רבי 5 (נסים ג'רבי 5); טורס 5, יעקב כהן 6, ידיד 4, קבב 5; נסים כהן 5, צמח 6, מורחי 5, עמרן 4 (מאיר יחזקאל 4); ירון כהן 4, יוסי אדרי 5.

מכבי נתניה 2 (0)
מכבי יפו 0 (0)

• רונן גבאי (53), נתי עוזיה (58)
ציון משחק: 5
המצטיין: רונן גבאי
המאמן: צדוק מלכה
שופט: ראוד סוהל
צופים: 1500
איצטדיון: מכבי נתניה

★ מכבי נתניה: חביב 5; שמעון מנחם 4, בר 5, חסן 5, קורן 6; חלפון 4 (טסיקה), גואטה 5, לם 5 (בוארון), גבאי 7; עוזיה 5, יגאל מנחם 5.

★ מכבי יפו: קוניצקי 4; קידס 5, סליגמן 4, כהן־צדק 4, ישראל דניאל 5; דוד מאיר – הודחק, מג'ד 5, מורחי 5, יוסי לוי 4 (צ'יפרוט); צדוק מלכה 4, אמינה 4.

מכבי פ"ת 3 (1)
בית"ר נתניה 0 (0)

• יעקב אוזבל (8), רפי כהן (55, 58)
ציון משחק: 4
המצטיין: יעקב אוזבל
המאמן: יעקב גלם
שופט: יהושע לויה
צופים: 500
איצטדיון: הפועל פ"ת

★ מכבי פ"ת: פביאן 6; אוזבל 7, פרסלני 6, צופים 6, דיאן 4 (מאיר כהן); אלישע לוי 4, אלון ירוחם 5, בגלייבטר 6, בניה 6; רפי כהן 6, ברשמעון 5 (קוסטיקה).

★ בית"ר נתניה: פילוסוף 5; גלם 4, טרוסי 4, סאסי 5, שמעוני 4, גביש 4, שטולברג 4, תשובה 5, סונדרס 4; שלמה אדרי 6, ברכימון 4 (איצקוביץ).

הפועל פ"ת 0
הפועל לוד 0

ציון משחק: 4
המצטיין: איתן בוזניק
המאמן: אורי בנודים
שופט: חיים ליפקוביץ
צופים: 1000
איצטדיון: הפועל פ"ת

★ הפועל פ"ת: רוני ג'רבי 5; קוזשווילי 5, בוזניק 6, פרסוס 6, דוד לוי 5; קלמנוביץ 5 (אליה), מחפוד 5, קייסי 5; חזן 5, לוין 5, בסן 5.

★ הפועל לוד: יעקב בנודים 5; ברדוגו 5, נעמן 5, אורי בנודים 4, חביב 4; יעקב הלל 4, קסשווילי 4, ברדמטס 4 (רותן הלל), שרביט 5; סמדג'ה 5, ריקי פרץ 4 (מאיה).

מכבי חיפה 0
שמשון ת"א 0

ציון משחק: 5
המצטיין: ניר קלינגר
המאמן: איתי מרדכי
שופט: יעקב שיינר
צופים: 3000
איצטדיון: קרית אליעזר

★ מכבי חיפה: אבי רן 6; אהרוני 6, אלי כהן 5, קלינגר 6, מוילי 5; ממן 5, ליאור רוזנטל 5, ברייליבסקי 5; איתי מרדכי 4, ארמלי 5 (סלקטר 4), עופר מזרחי 4 (נבעל).

★ שמשון ת"א: חדד 6; אבינועם עובדיה 6, ברדה 6, אורי כהן 5, הלוי 5; ארביב 6, שלמה מזרחי 5, דהרי 5; קפיטולניק 5 (אבי מלכה 5), דמתי 6, שוקרון 5.

מכבי ת"א 1 (1)
הפועל ב"ש 1 (0)

• בני טבק (11)
• מאיר עזרן (83)
ציון משחק: 5
המצטיין: בני טבק
המאמן: אבי כהן
שופט: יצחק רוזנברג
צופים: 3000
איצטדיון: בלומפילד

★ מכבי ת"א: גינצבורג 5; קרייס 4, אבי כהן 4, שמעטוב 5, אוזלאי 4; לולו 4, מיקי כהן 5, אלון נתן 4 (איתן לוין), גריאני 5; טבק 7, דריקס 5.

★ הפועל באר־שבע: זכוביצקי 5; ברהום 5, וידי 6, אילת 6, נגבן 5; צרפתי 4 (אוחנה 5), חיון 5, שושני 5; עזרן 6, ריצמן 5 (סולטן), ביטון 6.

הפועל ת"א 1 (1)
הפועל כפ"ס 1 (1)

• משה סיני (6 מ־11 מ')
• מאיר נזהר (4)
ציון משחק: 5
המצטיין: תמיר בן חיים
המאמן: משה סיני
שופט: אריה פרוסט
צופים: 8000
איצטדיון: בלומפילד

★ הפועל ת"א: אלתר 5; עמר 4, אקהויז 5, זאנה 5, הרשליקוביץ 5; מועלם 6, סיני 4, ז'אנו 5, קרביאן 4 (שבתאי לוי 5); ברשסרית 4 (ברנס 6), לנדאו 5.

★ הפועל כפ"ס: שמיר 5; אידינגר 5, סיימון 5, רביבוביץ 5, איינשטיין 5; תמיר בן חיים 6, מללי 5, אופיר בן חיים 5, מימוני 5; רביבו 5, נזהר 5 (גרמיש).

הניחוש הנכון

1. יבנה – בית"ר י-ם 2
2. מכבי חיפה – שמשון X
3. בני יהודה – ב. ת"א 1
4. מכבי פ"ת – ב. נתניה 1
5. הפועל פ"ת – לוד X
6. מ. נתניה – יפו 1
7. מכבי ת"א – באר שבע X
8. הפועל ת"א – כפר סבא X
9. [illegible] – בית שאן X
10. [illegible] – טבריה X
11. [illegible] – חדרה 2
12. [illegible] – הפ. חולון 1
13. [illegible] – שעריים X
14. הפועל י-ם – הפ. חיפה 1

נבחרת המחזור

1. אבי חדד (שמשון ת"א)
2. יעקב אוזבל (מכ. פ"ת)
3. ראובן אלקבץ (יבנה)
4. ניר קלינגר (מכ. חיפה)
5. שלמה שירזי (בית"ר י-ם)
6. תמיר בן חיים (כפר סבא)
7. יעקב שוורץ (בית"ר י-ם)
8. דוד גודרנה (בני יהודה)
9. רפי כהן (מכבי פ"ת)
10. בני טבק (מכבי ת"א)
11. רונן גבאי (מכבי נתניה)

כוכב השבת

בני טבק

החלוץ ה„גוליבר" של מכבי ת"א, בני טבק, הבקיע את השער שבו כי בשערת ההדורה יש לו עתיד, כה לאמר בליגה הלאומית. טבק היה השחקן היחיד בקבוצתו שבלט אתמול, אך לצערו שער היתרון שהבקיע לא הועיל, כיוון שדקות אחדות לסיום השוותה הפועל באר־שבע (1:1).

מלך השערים

1. מלמיליאן (בית"ר י-ם) 12
2. אלי יאני (הפועל כפ"ס) 11
–. אלי אוחנה (בית"ר י-ם) 11
4. יגאל מנחם (מכ. נתניה) 8
–. אלי דריקס (מכבי ת"א) 8
6. סמי מלכה (בית"ר י-ם) 7

במחזור הבא בלאומית

בשבוע הבא בלאומית:
הפועל ת"א – מכבי יבנה
הפועל כפ"ס – מכבי ת"א
הפועל ב"ש – מכבי נתניה
מכבי יפו – הפועל פ"ת
הפועל לוד – מכבי פ"ת
בית"ר נתניה – בני יהודה
בית"ר ת"א – מכבי חיפה
שמשון ת"א – בית"ר י-ם

הגנת הפועל ב"ש בולמת את חלוץ מכבי ת"א, אלי דריקס (1:1)

מבקיע שער המשווה להפועל ת"א, סיני, באחת מבריצותיו הבודדות במשחק

בן טובים וגרודנה הצעידו ה„זהובים" לנצחון שלא שכנע

מאת יוסי מישורי

רק אוזלת המזל העניקה אתמול נצחון לשחקני בני יהודה ת"א מול קבוצת התחתית של בית"ר ת"א — 1:2 (1:2).

שחקני „המנורה" חשו עצמם בסיום המשחק מקופחים מהתוצאה, שכן ברוב דקות המשחק הם שלטו ללא עוררין במרכז המגרש והגיעו למצבי הבקעה רבים, אך ההחמצות של חלוציהם מנעו מהם להשיג נצחון וחרץ מוצדק.

אין ספק, כי המארחים משכונת התקוה הפגינו אתמול את אחד ממשחקיהם החלשים העונה. כל מערכי הקבוצה לא תיפקדו. חוליית ההגנה היתה רעועה, שחקני הקישור לא הצליחו להשתלט על מרכז המשחק והחלוצים לא הגיעו להרבה מצבי הבקעה.

המשחק נפתח בלחץ בית"רי. ואכן, בדקה ה־23 הצליחו חניכיו של דני נוימן לעלות ליתרון, לאחר שיהודה קבב פרץ מהאגף ומסר כדור רוחב לרוני צמח, שבבעיטה מקרוב קבע — 0:1.

השער עורר במעט את ה„זהובים" מתרדמתם. בדקה ה־33 הם אכן הצליחו להשוות את התוצאה, לאחר שדוד גודרנה נגח מקרוב למשקוף השער. את הכדור החוזר נגח בן טובים שוב למשקוף. השחקן הוותיק לא איבד את עשתונותיו והצליח לנגוח שוב את הכדור החוזר לרשת — 1:1.

השער גרם למבוכה רבה בקרב שחקני ה„מנורה". עובדה זו עלתה להם כעבור ארבע דקות בשער נוסף: סלמן הגביה כדור לעבר דוד גודרנה, שבנגיחה מקרוב קבע — 1:2.

במחצית השניה נעלמו שחקני בני יהודה מהמגרש. שחקני בית"ר תקפו ללא הרף את שערו של אסיאג, אך החמצות חלוציהם מנעו מהם להבקיע לפחות שער שיוויון.

יכולת בינונית הספיקה לשנישער

מאת דוד בכר

שחקני מכבי נתניה לא נאלצו אתמול לגלות את מלוא יכולתם כדי לגבור על קבוצת התחתית של מכבי יפו בתוצאה — 0:2.

שחקני „עיר היהלומים" שלטו ללא עוררין במרכז המגרש. הם הניעו את הכדור במהירות והגיעו למצבי הבקעה רבים. לעומתם שיחקו האורחים מיפו במערך הגנתי מתוגבר. הם הסתפקו בהתקפות מתפרצות ובבעיטות ממרחק של שחקני הקישור.

לאחר מחצית ראשונה עקרה משערים, הצליחו הנתניתים לפתוח את המחצית השניה בסערה. בדקה ה־53 בעט בני לם כדור אויר מ־20 מ', שנהדף ע"י השוער היפואי קוניצקי היישר לרגליו של רונן גבאי, שבבעיטה מקרוב קבע — 0:1.

אין ספק, כי השער נבע מהחלשותה של ההגנה היפואית, שבדקה ה־48 איבדה את מגינה דוד מאיר, שהורחק מהמגרש לאחר פגיעה ללא כדור ביגאל מנחם.

שחקני „עיר היהלומים" המשיכו לנצל את מבוכת ה„בולגרים" ובדקה ה־58 הם אכן הצליחו להבקיע שער נוסף, לאחר שיגאל מנחם מסר מתוך הרחבה כדור מדויק לנתי עוזיה, שבבעיטה מקרוב קבע — 0:2.

בדקות הסיום ניתנו לנתניתים עוד שתי הזדמנויות מצוינות להגדיל את התוצאה, אך בעיטותיו של יגאל מנחם מתוך הרחבה (דקות 80, 81) נהדפו בקורת השער.

החטאות רבות מנעו מהאלופה את הזכייה במלוא הנקודות

מאת אשר גולדשלגר

שתי דקות, שהניבו שני שערים, אחד לכל צד, חילקו אתמול בבלומפילד את הנקודות בין קבוצות הפועל תל־אביב והפועל כפר־סבא. התוצאה בסיום 1:1, לאחר ששני השערים הובקעו עוד במחצית הראשונה.

חניכיו של דוד שוויצר היטיבו לשחק מעמיתיהם הכפר־סבאים, אולם לא ידעו כיצד לתרגם את יתרונם לשערים. משה סיני, גיל לנדאו, שבתאי לוי ומוריס דאנו התחלקו בשלל ההחטאות. לעיתים דומה היה, כי מדובר במשחק שאינו מחייב, אחרת קשה להבין את האדישות בדקות רבות של המשחק.

כפר־סבא מבחינתה הסתפקה בנקודה אחת וזאת היא השיגה כבר בדקה ה־4, כשנזהר הבקיע את אריה אלתר.

לקראת הסיום ניסתה כפר־סבא לתקוף במעט את שער תל־אביב, אולם ההתקפות לא היו רציניות.

הפועל תל־אביב חסרה את אלי כהן הפצוע ואת דוד פיזנטי המושעה. לעומת זאת חזר לשחק מיקי ברשסרית שלא תרם דבר לקבוצתו והוחלף כבר בדקה ה־34.

גם הפועל כפר־סבא חסרה את כוכבה הפצוע אלי יאני. חסרונו הורגש היטב, שכן חבריו שיחקו עם שחקן חוד בודד, מאיר נזהר.

10 הדקות הראשונות של המשחק היו המעניינות. בדקה ה־4 הצליח נזהר להשתלט על כדור ברחבת ה־16 של ת"א ומול אלתר בעט אלכסונית חלש פנימה 0:1 להפועל כפר־סבא.

תל־אביב יצאה להתקפת נגד. בדקה ה־6 בעט מוריס דאנו כדור קשתי חזק לחיבורי שער כפר־סבא. שמיר, שיצא משערו, לא הגיע אל הכדור ושחקן הגנה של קבוצתו נאלץ לזנק ולעצור את הכדור ביד. פרוסט הורה על הנקודה הלבנה. משה סיני בעט לפינה השמאלית של שמיר וקבע 1:1.

קבוצת הפועל תל־אביב המשיכה ללחוץ. בדקה ה־24 הבקיע סיני שער נוסף, אולם פרוסט פסל אותו בטענה שסיני עבר עבירה קודם להבקעת השער.

בדקה ה־35 התברג לנדאו בתוך הגנת כפר־סבא, השתלט על כדור שהוחזר לשמיר ובעט חזק. שמיר זינק והדף ברגע האחרון לקרן.

במחצית השניה לא היו אירועים מעניינים. שוויצר שילב בהרכב את שבתאי לוי, במגמה לתגבר את החוד, אולם גם חילוף זה לא הביא שער. חבל ששחקן כמו אליאור ברנס שולב בהרכב רק בשלהי המחצית הראשונה, זאת נוכח היכולת הנאה שהפגין.

הצהוב שספג מיכוני במחצית השניה היה האירוע הבולט של המחצית.

שוורץ „גנב" את שער נצחון

מאת יצחק פרי

שחקני בית"ר ירושלים לא נזקקו להציג את מלוא יכולתם כדי לזכות בנצחון חוץ מול קבוצת התחתית של מכבי יבנה — 0:1 (0:1).

למרות חולשתם הרבה של שני הכוכבים הירושלמים — מלמיליאן ואוחנה, הצליחו שחקני ה„מנורה", במשחק ברמה נמוכה, לזכות בנצחון המיוחל.

כנראה, שהשנה כל דבר הולך למלמיליאן וחבריו. אם גם ביכולת בינונית, כמו אתמול, הם הצליחו לזכות בנצחון, לא נראה, כי מישהו יצליח לעצור את דהירתם לעבר תואר האליפות.

כבר בהתקפתם הראשונה במשחק הצליחו הבית"רים לעלות ליתרון, לאחר ששלמה שירזי פרץ היטב מהאגף ומסר כדור מדויק ליעקב שוורץ, שבבעיטה שטוחה מ־16 מ' קבע — 0:1.

השער עורר את שחקני יבנה, שבראשותו של ראובן אלקבץ, החלו לתקוף ללא הרף את שערו של מורחי. בדקה ה־34 ניתנה לאלקבץ ההזדמנות הטובה לאזן את התוצאה, אך בעיטתו מ־16 מ' נהדפה במשקוף השער.

גם במחצית השניה המשיכו שחקני יבנה להפעיל לחץ רצוף על שער בית"ר, אך ההזדמנות הטובה ביותר להבקעת שער ניתנה דווקא לאורי מלמיליאן, שבעט מקרוב לשער החשוף, אך ראובן אלקבץ, בנגיחה מקו השער, הצליח להדוף את הכדור.

בדקות הסיום נסוגו הבית"רים לעבר שערם. אך החלוצים הנרפים של יבנה לא ידעו לנצל זאת להבקעת שער שיוויון.

כדור מים

במשחקי ליגת החורף, שנערכו אתמול הושגו התוצאות הבאות: הפועל פ"ת – הפועל גבעת חיים 4:13; הפועל פ"ת – אס"א ת"א 7:7.

חיפה המשיכה לאכזב אוהדיה

מאת יצחק ציבין

שחקני מכבי חיפה המשיכו גם אתמול לאכזב את אלפי אוהדיהם, לאחר שנפרדו בתיקו מאכזב מול קבוצתה השאננית של שמשון ת"א — 0:0.

שתי הקבוצות שיחקו במערכים פתוחים, במטרה להשיג יתרון כבר בדקות הפתיחה. בדקה ה־28 החטיא איתי מרדכי מול שער שמשון. מנגד, הצליח גדעון דמתי, בהתקפת נגד, לבעוט כדור מסוכן מזוית קשה, אך אבי רן בזינוק נאה הדף את הכדור.

במחצית השניה נחלש קצב המשחק. דווקא לאורחים מהתימנים ניתנו יותר הזדמנויות להבקעת שערים. ההזדמנות הטובה ביותר ניתנה לגדעון דמתי בדקה ה־85, פרץ היטב בין מגיני חיפה, אך מול השער הוא בעט את הכדור לחוץ.

שריקת הסיום מצאה דווקא את החיפאים מרוצים יותר מהתוצאה, שכן על פי האירועים במחצית השניה היה מגיע הנצחון לשמשונים.

השער בבית בית"ר את מכבי ת"א

[illegible]

עזרן עזר לחבריו להשיג שיויון מוצדק בדקה ה־83

מאת משה רזון

שער בשלהי המשחק העניק אתמול נקודת ליגה מוצדקת לקבוצת הפועל באר שבע, במשחקה מול קבוצת האמצע של מכבי ת"א — 1:1 (1:0).

האורחים מבירת הנגב הציגו את משחקם הטוב ביותר בעת האחרונה. הם שלטו ברוב שלבי המשחק במרכז המגרש והגיעו למצבי הבקעה רבים.

שחקני מכבי ת"א איכזבו שוב. חוליית ההגנה היתה חרידה בגלל יכולתו העלובה של אבי כהן. שחקני הקישור לא שלטו במרכז המגרש וגם החלוצים לא היו במיטבם. את המכבים הציל החלוץ הוותיק, בני טבק, שבכמה פריצות מחושות הצליח להביך את הבאר שבעים. כבר בהתקפתם הראשונה במשחק הצליחו המכבים לעלות ליתרון, לאחר שטבק בעט כדור אויר ממרכז הרחבה אל בין חיבורי הקורות — 0:1.

השער גרם לשחקני מכבי לסגת לעבר שערם ולהסתפק בהתקפות מתפרצות. שחקני בירת הנגב ניצלו זאת, כדי לתקוף ללא הרף את שערו של גינזבורג.

בדקה ה־25 החטיא אבי חיון מול גינזבורג. מנגד, בהתקפה מתפרצת, בעט בני טבק מקרוב והשוער הבאר שבעי הצליח להדוף את הכדור.

בדקות הסיום של המשחק יצרו הבאר שבעים לחץ כבד על שער מכבי. ואכן, בדקה ה־83 הם הצליחו לאזן את התוצאה, לאחר שמאיר עזרן קיבל מסירה מדויקת משושני ומזוית קשה הצליח לקבוע שיויון מוצדק — 1:1.

השוער אלתר ואקהויז עוקבים בצער אחר כדורו של מאיר נזהר מכפ"ס בדרכו לרשת (1:1)

האחרונה ספגה רק שלושה שערים

מאת עמי רוזנברג

גם יכולת בינונית הספיקה אתמול לשחקני מכבי פ"ת להביס ללא קושי את מובסת הטבלה, בית"ר נתניה — 0:3 (0:1).

שחקני אם המושבות נתקלו ביריבה חלשה חסרת יומרות. כל התקפה פתח תקואית היתה מסוכנת ולא אחת קורדו הנתניתים רחמים, לנוכח משחקם העלוב והשכונתי.

כבר בדקה ה־8 עלו הפתח תקואים ליתרון ראשון, לאחר שאיל בגלייבטר הגביה כדור לעבר יעקב אוזבל, שבנגיחה מקרוב קבע — 0:1.

רק אוזלת הרגלים של חלוצי פתח תקוה מנעה מקבוצתם להבקיע לפחות עוד ארבעה שערים עד לסיום המחצית הראשונה. גם במחצית השניה המשיכו הפתח תקואים לשלוט במרכז המגרש. ואכן, בדקה ה־58 הם הצליחו להגדיל את יתרונם, לאחר שרפי כהן נגח מקרוב כדור חזק לפינת שערו של פילוסוף — 0:2.

כעבור שתי דקות שוב נאלץ שוערה הוותיק של נתניה להוציא את הכדור מהרשת. שוב היה זה רפי כהן, שהצליח בנגיחה מקרוב לקבוע — 0:3.

בדקה ה־60 הצליח של בנייה בבעיטה אוירית מ־20 מ' להבקיע פעם נוספת את פילוסוף, אך שופט המשחק, יהושע לויה, פסל את השער בטענת נבדל.

פגיעות גופניות וחלוקת נקודות

מאת משה רוזנברג

במשחק חזיף ועשיר בפגיעות גופניות נפרדו קבוצות הפועל פ"ת והפועל לוד בתיקו עקר משערים.

כדורגל לא היה אתמול ב„אם המושבות". שתי הקבוצות התרכזו בפגיעות גופניות ולא חשבו כלל על פיתוח משחק נאה.

הלודאים הגיעו לפתח תקוה במטרה להוציא נקודת ליגה. לשם כך הם לא בחלו במשחק הגנתי מתוגבר ובפגיעות גופניות גסות בחלוצי פ"ת. במיוחד בלטו במשחקם הגס האחים בנודיס, שפגעו ללא הרף בחלוץ הפתח תקואי ניר לוין. שופט המשחק, חיים ליפקוביץ, גילה יכולת עלובה ולא הצליח לשלוט בשחקנים.

שחקני פ"ת שלטו ללא עוררין במרכז המגרש, אך משחקם הנוקשה של הלודאים מנע מהם בלנין וחבריו להגיע למצבי הבקעה.

مكان الأصل

ھكذا اصبح الأصل

שמח בצמרת – שתי הראשונות נוצחו

הפועל ירושלים – הפועל חיפה 0:2
הפועל מרמורק – הפועל חולון 0:1

מאת שמואל טל

שמח בצמרת הליגה הארצית. שתי הראשונות, הפועל חיפה והפועל צפרירים חולון, נוצחו והמצב בחלק העליון של הטבלה הסתבך. שתי נקודות בלבד מפרידות בין המקום החמישי לראשון. כל זאת במחזור דל בשערים – שבעה בלבד, בו הסתיימו ארבעה משחקים בתיקו אפס.

את הפתעת המחזור סיפקה קבוצת התחתית של הפועל מרמורק, שגברה בביתה על המועמדת לכתר, צפרירים חולון, בשיעור 0:1 ומנעה ממנה לטפס לפיסגה.

צפוי יותר היה הפסדה של המוליכה, הפועל חיפה, שעלתה לבירה וחזרה משם בידיים ריקות, לאחר הפסד 2:0 מול הפועל ירושלים.

הפועל חדרה הסתפקה בנצחון דחוק על סוגרת הטבלה, הפועל דימונה (0:1), כדי לעלות למקום השני. יהוד אוכזבה מהתיקו הביתי (0:0) מול הפועל ר"ג, אך נותרה בתמונה.

בתחתית לא חלו כמעט שינויים, בעקבות סידרת תוצאות תיקו אפס. בית"ר נהריה לא יכלה בביתה להפועל בית־שאן; הכח סיימה בתיקו זהה עם הפועל טבריה וכך גם בית"ר רמלה מול מכבי שעריים.

המשחק השמיני ברמת־עמידר הסתיים בנצחונה של מכבי המקומית על הפועל עכו בתוצאה 1:2.

הפועל ים 2 / הפועל חיפה 0

הפועל ירושלים רמזה אתמול על כוונותיה הרציניות בפיסגה, כשגברה על המוליכה מחיפה בשיעור 0:2.

קשה היה להתפעל מיכולתן של שתי הקבוצות, בעיקר במחצית הראשונה שהיתה דלה ברמתה. שחקני שתי הקבוצות העדיפו לשחק במרכז השדה על חשבון סיכון השערים.

במחצית השניה חל שיפור ניכר ביכולתם של המקומיים, שהצליחו בתוך 10 דקות להבקיע שני שערים ולזכות בנצחון יקר. בדקה ה־52 היה זה מאיר נחמיאס שניצל חור בהגנת חיפה כדי לבעוט מקרוב לרשת. כתלוף 10 דקות סיים חברו, אשר עשון, התקפה בהירה בבעיטה מדויקת לרשת החיפאית וקבע 0:2.

חיפה ניסתה לשנות את התוצאה ויצאה לסידרת התקפות, אך ניתקלה ביכולת מעולה של משה מרכוס, שוער ירושלים, שמנע בזינוקים ברהיבים את הבקעת שערה.

שפט יצחק בן־יצחק לעיני 3000 צופים במגרש ימק"א בירושלים.

הפועל מרמורק 1 / הפועל הולון 0

גם בחלומם הוורוד ביותר לא היו מאמינים כדורגלני הפועל ברמורק, כי הם מסוגלים לנצח את קבוצת הצמרת מחולון. אך בתום 90 דקות הפך החלום למציאות. מרמורק ניצחה 0:1 ושיפרה מצבה בתחתית.

חולון הגיעה לרחובות כ"פייבוריטית", אולם שחקניה הפגינו משחק נרפה והליס שלא תאם את מעמדה בצמרת הטבלה. לרע מזלה נתקלה אתמול חולון גם ביכולת מצויינת של אביר לוינגר, שוער ברמורק, שמנע כל נסיון להבקיע.

שער הנצחון למקומיים הובקע שש דקות כהסיום: פנחס סבכר בכר כדור מדויק לורח שעובי וזה לא התבלבל ובעט ברייקנות לרשת.

שפט עובדיה בן־יצחק לעיני 300 צופים ברחובות.

הפועל חדרה 1 / הפו' דימונה 0

שער בודד הספיק אתמול לכדורגלני הפועל חדרה כדי לזכות בנצחון חרץ על סוגרת הטבלה, הפועל דימונה.

הנצחון הקפיץ את החדרתים למקום השני עם מספר נקודות זהה לזה של המוליכה.

חילוף מוצלח של החדרתים בדקה ה־31 העניק להם את הנצחון. בדקה זו הוכנס למשחק האורח שלומי מלכה, שקיבל מסירה מחברו אורי צ'אושו ובנגיעתו הראשונה בכדור שלח אותו לרשת.

בהמשך ניסו המקומיים להבקיע לפחות שער משוה, אך חלוציהם היו נירפים וחסרי תושיה ברחבת האורחים.

שפט בני כהן לעיני 500 צופים בדימונה.

רמת־עמידר 2 / הפועל עכו 1

יכולת טובה של שחקני מכבי רמת־עמידר העניקה להם אתמול נצחון נאה על הפועל עכו בשיעור 1:2.

המקומיים, בניצוחו של שלום רחמים, שהיה השחקן הטוב בשדה, פתחו את המשחק בתנופה ורכשו יתרון בדקה ה־33 מרגלי עופר עזרזי.

את המחצית השניה פתחו דווקא האורחים במיתקפה, שאיפשרה להם להשוות בדקה ה־63 מרגלי דוד חלפון. אולם שמחתם של העכואים היתה מוקדמת. עוד בטרם חלפו שלוש דקות, ניצל מאיר שלום קפאון בהגנת האורחים ובעט מקרוב לרשת, כדי לקבוע את תוצאת המשחק.

שפט רחמים שאשו לעיני 200 צופים ברמת־עמידר.

בית"ר רמלה 0 / מכבי שעריים 0

יכולת מעולה של אבי ליברמן, שוער מכבי שעריים, העניקה לקבוצתו נקודת חוץ נגד בית"ר רמלה 0:0.

המקומיים היו הטובים יותר בשדה. הם שלטו במרכז המגרש ויצאו להתקפות מתפרצות שלא נוצלו בגלל אוזלת רגל של החלוצים ובאגור יכולת טובה של ליברמן.

שעריים הפתיעה לרעה. שחקניה היו אדישים ומשריקת הפתיחה הם נראו כאילו מצפים לסיום.

שפט יצחק יתכם לעיני 500 צופים ברמלה.

הכח ר"ג 0 / הפועל טבריה 0

משחק התחתית בין הכח ר"ג והפועל טבריה הסתיים אתמול ללא הכרעה וללא שערים.

במגרש התנהל משחק עצבני וסקול. העצבנות פגמה ביכולת השחקנים ומנעה מהם לנצל הזדמנויות כדי להבקיע.

הכח חייבת את הנקודה לשוערה הוותיק שלמה נורדמן, שהיה יציב בין הקורות ועמד בפרץ מול נסיונות ההבקעה של האורחים.

שפט רחמים דיינאבי לעיני 300 צופים באיצטדיון וינטר בר"ג.

הפועל יהוד 0 / הפועל ר"ג 0

אכזבה ביהוד. הקבוצה המקומית, הטוענת למקום הראשון, נאלצה להסתפק בנקודה, במשחקה נגד הפועל ר"ג (0:0).

יהוד היתה עדיפה על יריבתה, אולם חלוציה לא הצליחו לתרגם את היתרון האיכותי לשפת השערים. פעם אחר פעם הם ניצבו בעמדות קורצות, אך בעיטותיהם מיאנו להגיע לרשת.

מנגד ניסו הרמת־גנים לצאת להתקפות מתפרצות, אך אלה נבלמו מול יכולתו הטובה של בלם יהוד הרצל שאול, שהיה הבולט בשדה.

שפט יוסף דיאמנט לעיני 600 צופים ביהוד.

בית"ר נהריה 0 / בית־שאן 0

בית"ר נהריה לא השכילה לנצל אתמול את ביתיותה ונפרדה בתיקו אפס מהפועל בית־שאן.

משחק חלש של שתי הקבוצות גרם לאכזבה קשה אצל הצופים המעטים שהגיעו למגרש. בעיקר איכזבה הקבוצה המקומית, שלא ניכר עליה, כי היא נאבקת נגד הירידה.

בית־שאן, שגם היא טרם הבטיחה מקומה בליגה, שיחקה משחק נסוג במטרה לחלץ נקודה ועמדה במשימתה.

שפט עובדיה בן־יצחק לעיני 500 צופים בנהריה.

במחזור הבא בארצית

בשבוע הבא בארצית
הפועל ים – בית"ר נהריה
הפועל חיפה – מכבי עמידר
הפועל עכו – הכח ר"ג
הפועל טבריה – בית"ר רמלה
מכבי שעריים – מרמורק
הפועל חולון – דימונה
הפועל חדרה – יהוד
הפועל ר"ג – בית־שאן

הליגה הארצית

הקבוצה	מש'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1. הפועל חיפה	18	8	7	3	12–22	31
2. הפועל חדרה	18	8	7	3	18–26	31
3. צפרירים חולון	18	8	6	4	9–19	30
4. הפועל ירושלים	18	9	3	6	19–23	30
5. הפועל יהוד	18	8	5	5	17–22	29
6. הפועל עכו	18	6	8	4	17–21	26
7. מכבי רמת עמידר	18	7	4	7	18–15	25
8. מכבי שעריים	18	5	9	4	10–15	24
9. הפועל רמת־גן	18	5	8	5	11–10	23
10. הפועל טבריה	18	6	4	8	24–23	22
11. הפועל בית־שאן	18	4	10	4	21–18	22
12. הפועל מרמורק	18	5	5	8	25–20	20
13. בית"ר רמלה	18	3	11	4	20–14	20
14. הכח רמת־גן	18	4	6	8	19–11	18
15. בית"ר נהריה	18	3	7	8	18–12	16
16. הפועל דימונה	18	2	6	10	25–12	12

ליגות ב'

צפון א': הפועל סכנין – הפועל צפת 0:1; הפועל מג'דל כרום – בית"ר קרית שמונה 0:4; מכבי עכו – מכבי קרית ביאליק 0:2; הפועל אפיקים – הפועל נצרת עילית 1:2; מכבי גבעת הרקפות – הפועל בני נצרת 0:1; מכבי שפרעם – הפועל בני עכו 1:3; בני חצור – סקצית מעלות 0:0.

צפון ב': הפועל יוקנעם – הפועל נחליאל 1:1; הפועל איבטסעל – הפועל כפר שלם 1:1; מכבי עוספיה – הפועל אום אל פאחם 3:4; הפועל גבעת אולגה – מכבי צור שלום 2:4; מכבי צופי חיפה – הפועל בית אליעזר 1:2; הפועל דלית אל כרמל – הפועל מגדל העמק 0:2.

דרום א': מכבי שכון המזרח – גבעת שמואל 1:2; בית"ר כפר סבא – בית"ר כפר יונה 0:0; בית"ר פרדס כץ – מכבי השקמה ר"ג 0:0; הפועל הרצליה – מכבי בתיים 0:1; מכבי הרצליה – בית"ר ראש העין 0:1; הפועל ג'לג'וליה – איחוד צעירי יפו 0:1; הפועל כפר קאסם – הפועל כפר שלם 0:1.

דרום ב': בית"ר יבנה – קרית מלאכי 1:3; הפועל אילת – הפועל שדרות 1:2; מכבי קרית עקרון – הפועל מרחבים 0:2; הפועל אשדוד – מכבי בן צבי 1:2; עירוני אשדוד – סקצית נס ציונה 0:0; מכבי רמלה – מכבי רחובות 0:0; הפועל באר יעקב – מבשרת ציון 2:2.

6000 שנות נוסטלגיה אדומה

יהודה גבאי, שחקן "אהל" לשעבר המחזיק בכרטיס חבר מס 1 של הפועל ת"א בחברת המאמנת רלי בן יהודה ובתה

סטופר: משה מלמד מגן: אברהם (בוצ'קה) פלמן שוער: מאיר מליקה

שתיים מהספורטאיות הוותיקות של הפועל ת"א: הטניסאית טובה אפשטיין (מימין) והאתלטית רעיה ברונשטיין

המרתף העליון של בית ליסין בתל־אביב על רהיטיו הארוכים ותאורתו המיוחדת, שימש באחד מימי השבוע שעבר תפאורה טבעית להתכנסותם של כ־100 ספורטאים ופעילים לשעבר שבמשך יותר מ־60 שנה שירתו את הלון הראה של הספורט הישראלי ושל התאגדות הפועל – הלא הוא סניף הפועל ת"א, שברוב שנותיו שכן ברחוב נחמני ושנים אחר כך באוסישקין.

היו שם נציגי דורות בכדורגל, בכדורסל, באתלטיקה הקלה והכבדה, בימיה, בפלוגת הסדרן ותחומים נוספים. ואיך אמר לי תמנוה עמיהוד תבוד מחבורת הגבורה "אתה רואה לפניך 6000 שנים של נוסטלגיה". ואכן הסבו בתבורתו שחקן תיאטרון אוהל לשעבר יהודה גבאי המחזיק בכרטיס חבר מספר אחד של הפועל ת"א, ובגלריה הרחבה של הספורטאים נראו האתלטית רעיה ברונשטיין והטניסאית טובה אפשטיין, הכדורגלנים מאיר מליקה, אברהם "בוצ'קה" פלמן, משה מלמד, השחיין בנציה אפל, מזכיר הפועל ושליח הפועל לאירופה ישראל כרמי ונושאי תפקידים כמו שמואל קייזברג וגרשון קרלנדר. האיך אפשר בלי זאב צין ממנהלי הכנף האחד שיד מראשי פלוגת הסדרן ורלי בן יהודה מן התעמלות ורב פרוסק וישראל מראשוני הכדורסל ועוד רבים וטובים.

את הערב הנעים לבאים הנעים אריק לביא בשירי ראשונים כאשר הוא שואל את "ההיסטוריה" בכבודה ובעצמה אם הם זוכרים מי חיבר את המילים. מזכ"ל הפועל יצחק אופק, בעצמו מוותיקי הימיה של הפועל, בירך את עמיתיו וכך עשו מזכיר מועצת הפועלים הנוכחי [illegible]

ערב נוסטלגי מרגש, אחד האירועים היפים בשנת משחקי הפועל ה־13.

מכבי חדרה הופתעה בביתה

מאת שמואל טל

הפתעה נרשמה אתמול במחזור ה־18 בליגה א' צפון. המוליכה, מכבי חדרה, ספגה הפסד ביתי מקבוצת התחתית של הפועל טירת־הכרמל – 2:1. למזלם של החדרתים איבדו גם הרודפות אחריה נקודות, כך שהיא נותרה בפיסגה.

במחוז הדרומי הובקעו שלושה שערים בלבד בשבעה משחקים. חמישה משחקים הסתיימו בתיקו אפס, משחק נוסף הסתיים בתיקו 1:1 ורק במשחק אחד נפלה הכרעה, כאשר מכבי קרית־גת ניצחה את בית"ר באר־שבע 1:0.

המוליכה הדרומית, הפועל קרית־אונו, איבדה נקודה בראשל"צ, אך שמרה על מקומה, לאחר שגם יריבתה העיקרית, הפועל בת־ים, נאלצה להתפשר בנקודה עם הפועל אשקלון.

מחוז הצפון

● בחדרה: הפועל טירת־הכרמל – מכבי חדרה 1:2. האורחים מהתחתית הפתיעו במחצית ראשונה מצויינת שבה הבקיעו שני שערים תוך שש דקות. מוזשן ביצע בהצלחה כדור עונשין מנקודה־הלבנה בדקה ה־38 וחבר נחמני הוסיף שער שני בדקה ה־44. וייצמן המקומי הצליח להקטין בדקה ה־67. שפט שגיא, 150 צופים.

● ברעננה: הפועל רעננה – מכבי אור־עקיבא 2:4. מחצית שניה מצויינת של המקומיים העניקה להם נצחון חשוב. האורחים הוליכו פעמיים. שער של אלגלי (30, 11 מ') העניק להם יתרון במחצית. ג'ישלמן המקומי השווה (52), אך ביטון החזיר היתרון לאורחים כעבור שתי דקות ואז בא הבליץ של רעננה, שהניב שלישיית מרגלי כבר (60) פרבלין (75) ושטיקין (88). שפט כרסנג, 580 צופים.

● במגדל־העמק: הפועל קרית־אתא – מכבי אור־נברת 1:3. שער מרגלי חלפון בדקה ה־76 העניק לקבוצתו נצחון יקר. דקותיים לאחר מכן הכריע סלימן מגוגרת בעיטת עונשין מ־11 מ'. שפט שמעון לוי, 300 צופים.

● בבנים: הפועל עליה כפ"ס – מכבי טמרה 1:1. אורון שוחט המקומי הבקיע בדקה השמיניית, אך עצמם האורח השווה בדקה ה־55. שחם הרחיק 10 דקות מהסיום. שפט עפרון, 300 צופים.

● בקרית־אליעזר: בית"ר חיפה – הפועל סירה 0:0. משחק חלש ודל באירועים, בו נפלו המפסיקים קרבן לאדישותם. שפט יעקב לוי, 300 צופים.

● בטמרה: הפועל טמרה – הפועל [illegible] 1:1. [illegible] שפט אלנקוה, 500 צופים.

● בעפולה: הפועל קרית־שמונה – מכבי עפולה 1:0. שער עצמי של דהאן בדקה ה־75 חרץ גורל המשחק והעניק נצחון לאורחים. שפט בלקין, 500 צופים.

מחוז הדרום

● בראשל"צ: הפועל ראשל"צ – הפועל קרית־אונו 0:0. המוליכה יצאה בשן ועין מהמגרש בראשל"צ בתום 90 דקות חלשות וריקות משערים. שפט יעקב מגן, 500 צופים.

● בחולון: לודוס חולון – הפועל רמלה 0:0. משחק שקול שלא התעלה לרמה גבוהה. שפט גיטמן, 200 צופים.

● בירוחם: הפועל ירוחם – הפועל אזור 0:0. האורחים מהמרכז הדרימו לירוחם וחזרו עם נקודה, לאחר תיקו אפס. שפט שמש, 180 צופים.

● באור־יהודה: הפועל אור־יהודה – הפועל רמת־השרון 0:0. משחק התחתית בין שתי קבוצות הנאבקות על הישרדותן בליגה ללא הכרעה וללא שערים. שפט אמולין, 500 צופים.

● באשקלון: הפועל אשקלון – הפועל בת־ים 0:0. סגנית המוליכה מבת־ים איבדה הזדמנות לטפס לפיסגה לאחר תיקו חסר שערים. שפט קליין, 300 צופים.

● בלוד: הפועל בית־שמש – הפועל קרית־מלאכי 1:1. אבנר האורח הבקיע בדקה ה־41, אך מימון המקומי השווה, 11 דקות מהסיום. שפט ברנדר, 100 צופים.

● בבאר־שבע: מכבי קרית־גת – בית"ר באר־שבע 0:1. שער עצמי של המקומי תודג'מן (36) הספיק לאורחים כדי לזכות בשתי נקודות. שפט זולכן, 100 צופים.

במחזור הבא בליגות א'

צפון: בית"ר חיפה – מכבי עפולה; הפועל סירה – הפועל כפ"ס; טמרה: הפועל טייבה – מכבי חדרה; טירת־הכרמל – אליי: בני־בצרה; קרית־אתא – הפועל רעננה; אור־עקיבא – עליה כפ"ס; מכבי טמרה – הפועל קרית־שמונה.

דרום: הפועל אשקלון – בית"ר ב"ש; הפועל בת־ים – הפועל אור־יהודה; רמת־השרון – הפועל ירוחם; הפועל אזור – לודוס חולון; הפועל רמלה – הפועל בית־שמש; הפועל קרית־מלאכי – הפועל ראשל"צ; הפועל קרית־אונו – מכבי קרית־גת.

טבלאות ליגות א'

צפון

1. מכבי חדרה	18	9–21	23
2. מכבי טמרה	18	9–17	22
3. הפועל רעננה	18	12–17	22
4. קרית־שמונה	18	12–16	22
5. בית"ר חיפה	18	12–18	20
6. הפועל סירה	18	17–18	19
7. הפועל טייבה	18	22–16	18
8. מכבי עפולה	18	13–10	16
9. קרית־אתא	18	20–16	16
10. טירת־הכרמל	18	22–21	15
11. אור־נברת	18	13–11	15
12. בני־טמרה	18	23–20	15
13. עליה כפ"ס	18	23–16	14
14. אור־עקיבא	18	21–11	13

דרום

1. קרית־אונו	18	7–21	25
2. בת־ים	18	8–17	25
3. הפועל אזור	18	8–23	23
4. מכ' קרית־גת	18	11–14	22
5. קרית־מלאכי	18	12–12	21
6. הפ' אשקלון	18	12–15	20
7. בית־שמש	18	18–19	19
8. ראשון־לציון	18	18–24	18
9. הפועל רמלה	18	17–17	17
10. לודוס חולון	18	23–14	14
11. רמת־השרון	18	21–15	13
12. בית"ר ב"ש	18	29–17	13
13. הפועל ירוחם	18	21–17	12
14. אור־יהודה	18	18–10	11

הרמת משקולות

שלושה שיאי בוגרים, שיא נוער ושלושה שיאי נשים הושגו בסוף השבוע בתחרויות הליגה הלאומית בהרמת משקולות.

בתחרות ניצחה הפועל ת"א עם 1,470 נקודות לפני מכבי ת"א – 1,407 נקודות וקרית חיים – 1,401 נקודות. בתום שני מחזורים מוליכה הפועל ת"א עם 2,895 נקודות.

שייט

בתום 8 מתוך 12 זינוקים במכבי הטייס, שנערכו בשדות ים ממשיכים להוליך בדגם 470, האחים דן ורן טורטן מהפועל ת"א לפני אדיר ואלדר עורא מהפועל בתים.

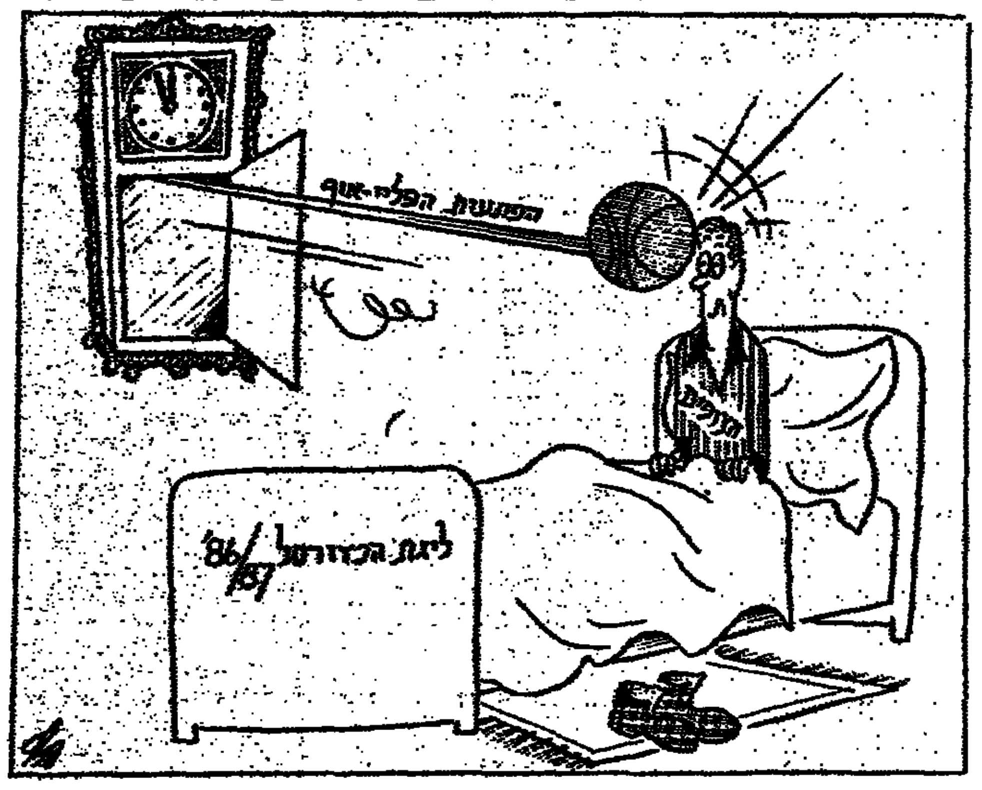

הפתעות בגביע האנגלי

הפתעות היו בשבת בסיבוב החמישי (שמינית הגמר) בגביע האנגלי בכדורגל. את הגדולה בהן הולידה לידס מן הליגה השניה שניצחה קווינס־פארק־ריינג'רס 1:2. הקבוצה מהליגה השלישית הביסה את ואטפורד מהליגה השניה 0:3 ולוטון מן הליגה השלישית הוציאה תיקו 1:1 כשפילד.

סטוק מן הליגה השניה נוצחה בכוונטרי על ידי קובנטרי 1:0.

35,000 צופים הקהל הגדול בשבת ראה בניצחונה הדחוק של טוטנהאם על האוורטונה בטבלת הליגה האנגלית בין קאסל 0:1, משער שהבקיע קלייאן מן הנקודה הלבנה. זה היה שער ה־35 של אלן הפנה והתקרב לשיא של מבקיע השערים מספר 1 של הקבוצה בימי גריוס שכבש 43 שערים בעונה.

גם הקבוצה הלונדונית השניה ארסנל הפיגה נצחון חרץ על בארנסלי מן הליגה השניה 2:0 כשאת השערים הבקיעו [illegible] מן הנקודה הלבנה (שערו ה־17 העונה) והמקיף צ'ארלי ניקולאס.

הקבוצה הלונדונית הנרפפת וסטהאם עשויה להצטרף לבנות עידה כשים טסייבה בתיקו 1:1 את משחק החוץ שלה עם שפילד וונזדיי לאחר שהוליכה משער שכבש הסקוטי פראנק מקאבני. את השער המשווה למקומיים הבקיע גרי שלטון.

המשחק הסמלי באותו סיבוב יערך ביום א' כאשר ווימבלדון תארח את אברטון.

28,000 צופים חזו במשחק מרתק בבירמינגהם כאשר אסטון וילה הניצבה במקום הלפני אחרון שיטה במגרשה בתיקו 2:2 עם האלופה ליוורפול במסגרת הליגה האנגלית. ליוורפול הוליכה משער של [illegible] בתוך 40 שניות מן הפתיחה. אולם שער עצמי של האורדי לורנסון הקנה לווילה לבנה שאף הוליכה לקראת הסיום. אולם פול וולש הצליח להשוות את התוצאה ולהעניק נקודת חוץ לליברפול שצימצמה את הפער בינה לארסנל בנקודה אחת כשהיא ניצבת במקום השלישי.

קבוצה נוספת שהצליחה להוליך במשחק חוץ היתה מנצ'סטר יונייטד במשחק התיקו 1:1 עם צ'לסי בלונדון. [illegible] העניק יתרון ליונייטד אולם [illegible] השווה לאחר מכן. תיקו דומה היה בין מנצ'סטר סיטי ולסטר ואילו נוריץ' השיגה נצחון חוץ על [illegible] 1:2.

בליגה השניה הפסידה המוליכה פורטסמות 2:0 להאדרספילד. אולם לה יתרון ניכר בראש הטבלה עם 57 נקודות והיא מקדימה ב־6 נקודות את דארבי שסיימה בתיקו 1:1 עם [illegible] והשניה ברומויץ' ואלביון שהשיגה נצחון חוץ על ברייטון 3:2. איפסוויץ' הצליחה לעלות למקום הרביעי כשלזכותה 44 נקודות יותר לנצחון גבוה על בירמינגהם 3:0.

בגביע הסקוטי ניצחה הארטס את האלופה סלטיק 0:1 בשבת. שער הנצחון הבקיע הבינלאומי [illegible] רובינסון.

הערב "פליי־אוף" גורלי להפועל חולון בחיפה

מאת משה בוק

הבע האנשות של כדורסלני הפועל חולון יבוע הערב בעת משחקם הגורלי בשער הכדורסל של הפועל חיפה במסגרת משחקי הגמר של.

נצחונה המפתיע של חיפה על חולון במשחק הראשון בין שתי הקבוצות לא מותיר ברירה בידיהם להחליט. רק נצחון יכול להותיר אותם בתחרות המאבק על העליה לשלב הגמר.

בחיפה ניכרת תכונת שיא לקראת המשחק. רוב הכרטיסים כבר נמכרו. מסתבר, כי המחיר המופרז של 30 ש"ח לכרטיס אינו מרתיע את אוהבי הכדורסל בעיר הכרמל. בחולון [illegible] לקראת המשחק [illegible] עם השחקנים.

נראה, כי צפוי לנו משחק קשה ומרתק. חולון אמנם טובה יותר, אך לחיפה יש את יתרון הביתיות. במשחק נוסף בסידרה [illegible] תתקשה מכבי ת"א [illegible] את בית"ר ת"א.

ראשם של המכבים נתון כבר למשחקם הגורלי ביום חמישי מול אורתז, המבקרת להגיע כבר היום לארץ, כדי להתבונן באותן יומיים לקראת המשחק.

הערב יערכו שני משחקים נוספים במסגרת הגמר של: הפועל ת"א – הפועל גליל עליון ומכבי חיפה – אליצור נתניה.

הערב יערכו משחקי המחזור ה־18 בליגה הארצית בכדורסל.

מחוז חיפה: אליצור רחובות – אליצור פ"ת; הפועל בקעה־ים – בית"ר ירושלים; הפועל אשקלון – מכבי ראשל"צ; אליצור קרית אתא – מכבי רחום ת"א; מכבי ירושלים – מכבי דרום ת"א; מכבי חולון – אס"א רמת השרון.

מחוז צפון: מכבי נתניה – הפועל מעלה הירש; הפועל עין הרד – מכבי קרית מוצקין; מכבי חדרה – מכבי כרמיאל; הפועל כנרת – הפועל עפולה; מכבי בת גלים – הפועל שפיר; הפועל ניר דוד – הפועל נתניה.

אלה משחקי שמינית גמר גביע המדינה בכדורסל, שייערכו הערב: מכבי רחובות – הפועל רמות; אליצור הרצליה – הפועל רחובות; מכבי קרית מוצקין – מכבי צור רמ"ג; מכבי ת"א – הפועל [illegible]; ראשל"צ – אס"א ת"א; מכבי חולון – מכבי נתניה; הפועל לב השרון – הפועל [illegible]; מכבי פ"ת – הפועל ראשל"צ.

בהפועל ת"א – "טוטו פיינטי" יחזור או לא להרכב הקבוצה

●●● משקיף סקוטי. ארנסט ווקר מסקוטלנד ישמש כמשקיף במשחק קדם גביע העולם לצעירים בין נבחרות ישראל לבלגיה ב־4 במארס 1987 באיצטדיון הרצליה ●●●

●●● דעות. אנשי בית"ר ת"א היו הבוטים ביום מקוש המספר בשכונת התקוה (1:2). [illegible] המאמן הצעיר, דני ניוון, אמר: "היינו יכולים לנצח, הפסדנו במשחק חלש. השחקנים שלנו צריכים לדעת שיש לשחק בהקרבה ולהשקיע הכל כדי לנצח ולהישאר בליגה" ●●●

●●● רבינוביץ לדין. חלוץ מכבי פ"ת, דורון רבינוביץ, [illegible] ●●●

●●● שיא שלילי. אגודת מכבי פ"ת רשמה שיא שלילי במשחקה נגד בית"ר נתניה ביום ו'. לקופתה נכנסו רק 780 ש"ח ממכירת 61 כרטיסים ●●●

●●● סירות האחים מצינה – [illegible] ●●●

השתתפו במדור: [illegible]

●●● מוטי פיינטי. גם השבוע ייסוב כנראה "טוטו פיינטי". נוכח גל הפציעות בהפועל ת"א, עשוי המאמן דוד שוויצר להתרצות ולהחזיר את דוד פיינטי לפעילות, למרות שבאגודה, כולל המאמן, שררה הדעה שיש לשחרר את השחקן, [illegible] ●●●

●●● השער ה־300 בליגה. החלוץ הצעיר של בני־יהודה, דוד גורדנה, חגג אתמול את הבקעת השער ה־300 לעונה זו בליגה הלאומית. היה זה גם שער הנצחון של קבוצתו על בית"ר ת"א (1:2) ●●●

●●● פייט לנוער. חלוץ הפועל ת"א, תמיר לינדנר, הושאל אתמול לקבוצת הנוער של האגודה וסייע לה לגבות את הפועל כפ"ס ולהוליך בתחתית הטבלה ●●●

●●● מיקי בירשמול. חלוץ הרכש של הפועל ת"א, מיקי בן־ססרית, ממשיך לסבול מחוסר מזל. אתמול נכלל בהרכב הפותח של קבוצתו, לאחר היעדרות ממושכת, אך נפצע כבר לאחר 54 דקות משחק. [illegible] ●●●

●●● צופים כועסים. [illegible] ●●●

●●● פסטל גג. ועדת התקנון של ההתאחדות לכדורגל מתמודדת להכניס שינוי לעונה הבאה ולחייב את האגודות להקים מבנה [illegible] ●●●

בליגות לנוער

נווה יוסף חיפה – בית"ר ים 0:0; מכבי חיפה – הפועל ר"ג 0:3 (הופסק בדקה ה־40); בני יהודה ת"א – הפועל חדרה 0:0; מכבי פ"ת – הפועל ים 1:1; הפועל פ"ת – הפועל חיפה 0:1; מכבי נתניה – מכבי יפו 1:3; מכבי ת"א – הפועל באר שבע 2:3; הפועל ת"א – הפועל כפר סבא 1:2.

אופניים

שי סמעוני מגלגלי העץ ת"א ניצח אתמול במרוץ אופניים מהכנרת לצומת אלומות, לאחר שעבר שלושה ק"מ בזמן של 10.11 דקות.

במרוץ ל־40 ק"מ ניצחה הפועל אשדות יעקב לפני דגניה א'. 250 רוכבי אופנים נטלו חלק במרוץ.

אתלטיקה קלה

אתלטי הפועל ירושלים זכו אתמול בתחרות במסגרת ליגת הפועל לגילאי 16, בהקדימם את הפועל כפר סבא.

יותר מ־300 אתלטים מ־14 סניפי הפועל נטלו חלק בתחרויות, שנערכו בהדר יוסף. בתוך התחרות קבע יוסי גולינסקי מהפועל באר שבע השג מצויין בקפיצה משולשת – 15.28 מ'. את תוצאת השנה ב־100 מ' קבעה גילי דישון – 12.22 שניות.

קדימה סוסים אדירים

אולם הכדורסל של מילאנו רעם בסוף השבוע שעבר עוד היטב. למכבי ת"א שער עתה היה בבחינת חלום. המכבים "שברו את הקרח" בעיר האיטלקית הזאת, כאשר ניצחו את טרסר וגמלו לה על "הצפרה" בנצחון הפץ שלה כאן אצלנו ביד אליהו. [illegible]

[illegible]

אורן להב

רדון – אויב סביבתי „חדש"

עד לפני זמן לא רב היה הרדון אחד היסודות הכימיים הבלתי־מוכרים בציבור הרחב. יסוד זה, מקבוצת הגזים האצילים והכבד שבהם, בעל המספר האטומי 86, אין בו שום תועלת לאדם. למרות היותו יסוד רדיואקטיבי, הנוצר מדעיכת הרדיום, הוא גם לא נראה מזיק במיוחד, הואיל והוא עצמו דועך כעבור זמן קצר – אורך מחצית החיים שלו הוא 3.8 ימים, לעומת מחצית חיים של 24,000 שנה אצל היסוד הרדיואקטיבי המלאכותי פלוטוניום, למשל – ולכן הוא נדיר מאוד בטבע. אמנם גם היסודות הנוצרים תוך כדי דעיכתו של הרדון הם רדיואקטיביים, אלא שאף הם בעלי תוחלת חיים קצרה.

גז רדיואקטיבי זה נפלט ממצבורי אורניום, מחלחל אל פני השטח, מזהם בתים ומגביר את השכיחות של סרטן ריאות

הבית המזוהם ביותר בתבל

אולם לפני כשנתיים התחילו פתאום לדבר בגבורות ברדון, וכיום הריהו אחד היסודות הידועים ביותר לשמצה בקרב רופאים ואקולוגים. ומעשה שהיה כך היה: בבוקרו של 2 בדצמבר 1984 הגיע אזרח אמריקאי תושב מדינת פנסילווניה, סטנלי וטרס, למקום עבודתו בתחנת הכוח הגרעינית לימריק ופעמוני האזעקה, המתריעים אוטומאטית על נשורת רדיואקטיבית, החלו לצלצל בקול. פעמונים אלה נועדו בעצם להתריע על מנות קרינה מופרזות שסופגים העובדים תוך כדי עבודתם במפעל זה, אלא שבמקרה של וטרס הם השמיעו קול אזעקה כבר בבואו של העובד בשערי המפעל. עד־מהרה התבררה הסיבה: וטרס לא ספג את המנה המסוכנת תוך כדי עבודתו בתחנת הכוח – הוא הביא אותה מביתו־הוא. בדיקה קצרה העלתה, שהעובד מתגורר בבית שנבנה על גבי עורק נסתר של אורניום – מחצב המכיל גם רדון, בצד יסודות רדיואקטיביים אחרים.

סטנלי וטרס פונה מביתו הרדיואקטיבי וחזר אליו רק כעבור שישה חודשים, לאחר שנעשו בו פעולות ניקוי מתאימות. התברר, שהיה זה הבית הרדיואקטיבי ביותר בעולם, וכי השהות בו שקולה, מבחינת הנזק הבריאותי שלה, לסכנה המאיימת על אדם שמעשן 135 קופסות סיגריות ליום! אבל התברר גם, לאחר שהמדענים עמדו על הסכנה שטמונה ברדון הם החלו לבדוק בניינים נוספים, כי אחד מכל שמונה בתים בארה"ב מכיל כמויות מסוכנות של רדון, אם כי לא בשיעור גבוה כמו זה שבביתו של וטרס, וכי הסכנה גדולה במיוחד בבתים שבנויים על תצורה גיאולוגית מסוימת, המשתרעת ברצועה ארוכה מפנסילווניה דרך ניו־ג'רזי ועד למדינת ניו־יורק. בתים עם קירות ספוגי רדון נתגלו גם בפלורידה ובמקומות אחרים ליד מכרות פוספאטים, היות שמחצבי הפוספאטים מכילים בדרך־כלל – גם בנגב שלנו – כמויות מסוימות של אורניום. באוגוסט אשתקד פרסמו מדענים אמריקאים אומדן, שמדי שנה מתים בארה"ב כ־20,000 איש משאיפת הגז רדון לריאותיהם, הגורמת להם לפתח סרטן ריאות – יותר ממספר המתים באיידס.

ההפתעה של „עיר הגרניט"

סכנת הרדון ידועה היום לא עוד כבעיה אמריקאית, אלא כבעיה הנוגעת למיליונים רבים של בני־אדם בכל אמריקה הצפונית ובאירופה. במקומות המסוכנים ביותר נחשבים בתים שנבנו מעל לעורקי אורניום לא עמוקים, אם באדמה שמעל לעורקים אלה מצויים סדקים, שדרכם יכול הרדון לחלחל במהירות כלפי מעלה, בטרם יספיק להתפרק. האדמה הספוגה רדון משמשת לעיתים כתשתית לבתים כאלה, ובמקרים מסוימים אף משתמשים בה כתוספת לבטון ברצפות, בקירות ובתקרות.

אחת המדינות הנפגעות ביותר מריכוזי רדון מסוכנים היא בריטניה, והאיזור המסוכן ביותר בבריטניה הוא המחוזות דבון וקורנוול בפינתה הדרומית־מערבית של אנגליה, הנודעים במכרות הבדיל שלהם עוד מימי הרומאים: התברר שגם מכרות בדיל מכילים כמויות מסוימות של אורניום. אבל מצויים בבריטניה גם הרבה אזורים מסוכנים נוספים. באיזור מסוים במחוז קנט שבמזרח אנגליה, ליד שפך הנהר תמזה, נרשמה קרינה של יותר מ־1,000 בקרל לכל מ"ק של אוויר, בעוד הממוצע הכלל־ארצי בבריטניה הוא 22 בקרל למ"ק. אדם שחי בבית כזה כל ימי חייו יש לו סיכויים של 5% למות מסרטן ריאות. מדי שנה בשנה מתים באנגליה 900 איש ממחלה זו. גורם הסיכון העיקרי של סרטן ריאות הוא העישון, כידוע, אך שאיפת רדון נחשבת היום לגורם הסיכון השני אחרי העישון. סקר ארצי שערכה הלשכה הלאומית להגנה רדיולוגית (NRPB) מצא, שיש בבריטניה מאות אלפי אנשים הנושמים בבתיהם אוויר ברמות זיהום שלא היו נסבלות בתחנת כוח גרעינית.

הסקרים שנעשו עד כה מקיפים רק חלק קטן מבתיה ומאזוריה של בריטניה, אבל הם כבר הספיקו להעלות מספר תמיהות. למשל, שנים רבות שררה הדעה שתושבי אברדין שבסקוטלנד, המכונה „עיר הגרניט" משום שחלק ניכר מבתיה בנויים סלעי גרניט, נתונים בסכנה מוגברת של חשיפה לרדיואקטיביות, אך בדיקות מדויקות הראו שאין הדבר כך. ייתכן שהסיבה היא, שבקירות הגרניט אין סדקים, ולו זעירים, שהגז רדון יכול להימלט מתוכם לתוך חלל הבית לפני שהוא ממשיך בשרשרת ההתפרקות הרדיואקטיבית.

כיוון שקשה לאמץ, ולו מבחינת ההוצאות בלבד, מדיניות של הריסת כל הבתים בבריטניה שיש בהם רמות מסוכנות של רדון, תרים אחר דרכים להפחית את תכולתו של גז זה בשיטות אוורור. נוסו כמה וכמה שיטות אוורור, אך חלקן לא זו בלבד שלא הפחיתו את שיעור הרדון בתוך הבית, אלא אף הגבירו אותו. השיטה שעד כה נמצאה כיעילה ביותר היא להתקין מאוורר השואב אוויר מתחת לרצפת הבית. שיטה זו גם אינה יקרה במיוחד. אבל עדיין לא ברור, אם זה יהיה הפתרון המומלץ.

הפתרון השוודי

גם במדינות אחרות באירופה מתחילים להכיר בסכנה הנשקפת מן הרדון וכן מחפשים בהן דרכים לפתרון. המכון הלאומי של שוודיה לחקר הבניה, למשל, ממליץ על התקנת „מאגר של רדון": זהו מכל גדול, מנוקב בתחתיתו, שמתקינים בגן האחורי של בית ספוג רדון. מניפה המצויה בראש המכל שואבת את הרדון מתוך האדמה לתוך המכל ואחר־כך מרחיקה אותו לאוויר ושם הוא מתפזר מבלי לגרום נזק. לטענת השוודים יכול מיתקן יחיד כזה, שמחירו כ־1,500 דולר, לסלק יותר מ־90% של הרדון משטח של עשרה דונם. גם בגרמניה התחילו לתת את הדעת על בעיית הרדון.

כיוון שהרדון איננו מכיר בגבולות אידיאולוגיים, ברור שהוא שרוי גם בבתים של המדינות הקומוניסטיות. משערים שסיכון גבוה במיוחד נשקף, למשל, לכורי האורניום בצ'כוסלובקיה, אלא שבמדינות הגוש המזרחי כמעט לא נעשה עד כה דבר כדי לעמוד על פרטיה של סכנה זו, העלולה ליהפך בשנים הקרובות ל„להיט" של הזיהום האקולוגי בחלקים גדולים של העולם.

ומה בדבר ישראל? גם בארצנו עדיין אין ערים לסכנה הנשקפת מן הרדון, אך נראה שהיא איננה גדולה במיוחד אצלנו: המקורות האפשריים המשוערים של גז זה – מכרות הפוספאטים בנגב וחלק מן המעיינות המינרליים לאורך ים־המלח – שוכנים הרחק מיישוב אדם ואין בהם כמעט בתים.

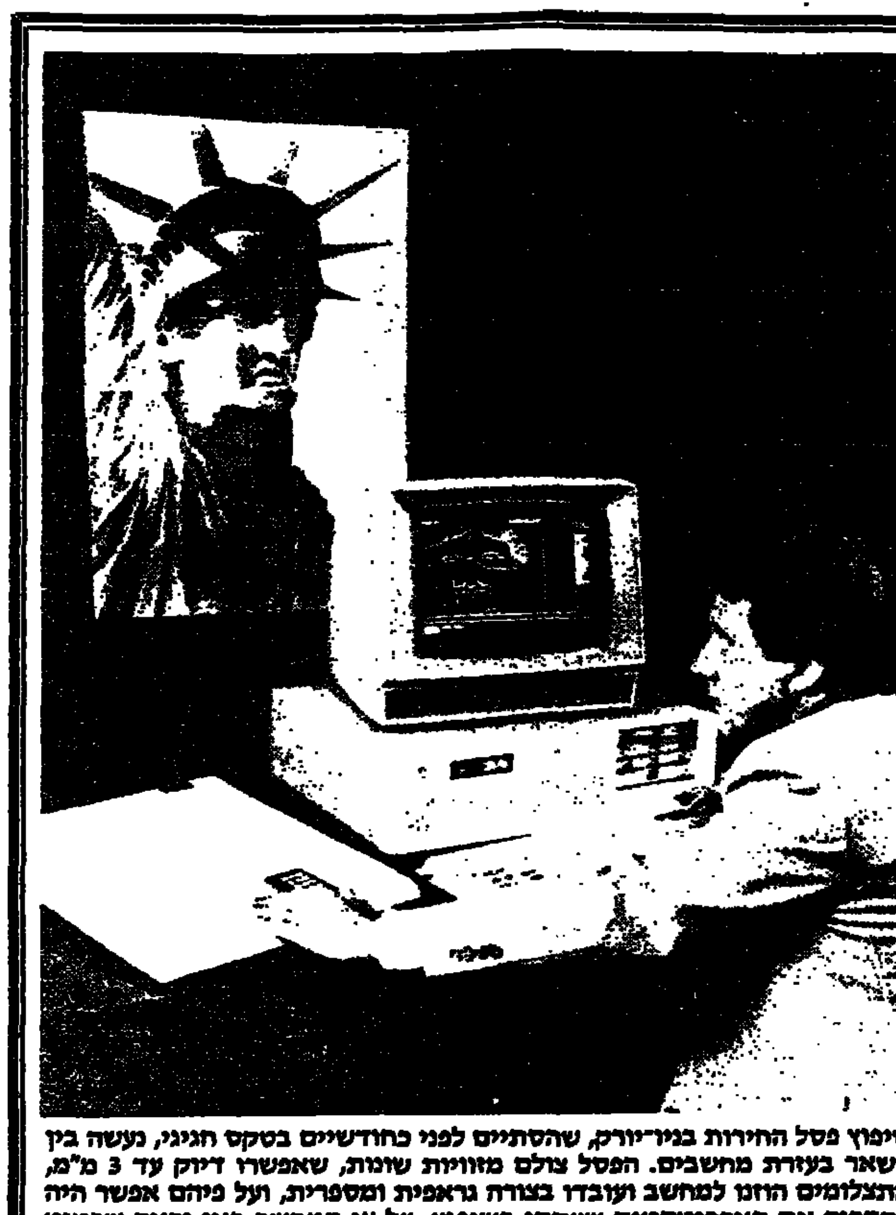

שיפוץ פסל החירות בניו־יורק, שהסתיים לפני כחודשיים בטקס חגיגי, נעשה בין השאר בעזרת מחשבים. הפסל צולם מזוויות שונות, שאפשרו דיוק עד 3 מ"מ, התצלומים הוזנו למחשב ועובדו בצורה גראפית ומספרית, ועל פיהם אפשר היה להדריך את הארכיטקטים שעסקו בשיפוץ. על צג המחשב כאן נראה שרטוט הפנים של הפסל, ועל הקיר – תצלום רגיל של ראש הפסל.

ילדים נשקלים בשקים

מאז הבצורת הגדולה, שפקדה אזורים נרחבים באפריקה הצפונית בשנים 1982 – 1984, נחלצים מוסדות שונים בעולם, ובהם יוניצ"ף, הקרן למען הילדים של או"ם, לסיוע של מזון, תרופות וכו', ובין השאר להחדרת שיטות רפואה חדישות יותר בטיפול בילדים. בתצלום נראית שקילת ילד במדינת ניז'ר, בשיטה בלתי־מקובלת במערב.

עשב החוס ימנע סחף אדמה בהודו

ויגביר את יבולי החקלאים בעשרות מיליוני טונות מדי שנה

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

המהפכה הירוקה בהודו יש בה גוונים חומים רבים. הארץ מאבדת את קרקעותיה הפוריות בשיעורים מדאיגים, כי מדי שנה נסחפת עם הנהרות 12 מיליון טונות של קרקע עילית, שהם שכבה בעובי של 15 ס"מ משטח של מיליון קמ"ר – פי שניים משטחה של צרפת. מאז 1950 הוציאה ממשלת הודו 12 מיליארד רופיות (מיליארד דולר) על עצירת הסחיפה הזאת, ללא הצלחה ניכרת. אולם עתה יש מומחים המציעים פתרון פשוט וזול, ברמותו של עשב מקומי.

הגדלת התוצרת החקלאית של הודו – ובמיוחד זו של החיטה, שיבוליה שולשו מאז אמצע שנות ה־60 – מקורה בעיקר באזורי הארץ המושקים, כגון מדינות פנג'ב והריאנה בצפון־מערב. כאן לא קיימת בעיית הארוזיה: הארץ מישורית, והסוללות לאורך תעלות ההשקיה מגינות היטב על הקרקע. לא כן המצב באדמות הבעל באזורים הגשומים, המהוות 80% מכלל השטח החקלאי של הודו. הנסיונות להגדיל כאן את התפוקה החקלאית הצליחו חלקית בלבד, בין השאר בגלל היעלמות הקרקע. אפילו משרד החקלאות ההודי, הנוטה להיות זהיר בהערכותיו, אומר כי מדי שנה מפסידה המדינה 30 עד 50 מיליון טונות של תוצרת חקלאית בגלל הארוזיה.

בשלהי עונת היובש, בחודשים מאי ויוני, אדמותיה של הודו חשופות, לאחר שרוב היבולים נאספו ובני הבקר הרעבים כילו את פיסות העשב האחרונות שנותרו לפליטה. הקרקע נתונה עתה במצב קיצוני של פגיעות – ובאותה עת ממש ניתכים על האדמה גשמי הזעף של ראשית רוחות המונסון. מי הגשמים ניגרים במורדות הגבעות, ואם הקרקע יבשה, מאובקת ואינה נאחזת על־ידי שורשי צמחים – המים גורפים אותה אל הערוצים ומשם אל הנהרות. משמע, האיכר מאבד לא רק מים יקרים, כי אם גם חלק ניכר מאדמותיו.

ההודים מודעים לתופעה זו של היעלמות האוצר החקלאי שלהם. הם שאבו עידוד ממפעל הפיתוח האדיר שביצעו האמריקאים בשנות ה־30, אשר מנע מעמק הנהר טנסי מליהפך לאגן אבק בלתי־ניתן לעיבוד, ובנו סוללות עפר גדולות וישרות לאורך קווי המתאר של השדות, בהפרשי גובה של כשני מ' בין סוללה לסוללה. המים אינם גולשים עוד באין־מפריע במורד הגבעות, אלא נעצרים ליד כל סוללה ומשם מסים אותם לתוך תעלה הנמשכת לאורך השדה. מהירות המים הזורמים קטנה, חלקיקי האדמה הנישאים בהם שוקעים בתוכם ואינם נגרפים.

„שיטה" זו עשויה לפעול היטב באקלים ממוזג ובתנאי שהסוללות מתוחזקות כהלכה, אולם אקלימה של הודו סוער מאוד, ותחזוקת הסוללות לוקה בחסר. סערות המונסון הראשונות עלולות להרוס את הסוללות, ואז המים פורצים דרכן וגולשים במורד הגבעות, בסוחפם איתם אדמה. גם אם הסוללות עומדות במונסונים, מצטברים מאחוריהן תילים של טין וסופם של המים שהם גולשים מעל לסוללה.

הצלחתה של תכנית עמק טנסי גרמה למשמרי הקרקע להאמין, שזהו פתרון כלל־עולמי היפה לכל אתר ואתר. כשלון השיטה בהודו הפריך דעה אופטימית זו. האגרונומים בהודו נוטים להכיר בכך, אלא שקל יותר לאלף תאו עיקש מאשר לגרום לממסד ההודי לשנות את מדיניותו.

בכל־זאת, ייתכן שהישועה תבוא מעשב ממשפחת הדגניים, שבלשון המקום קרוי „חוס". עד כה היה נהוג לגדל עשב זה בעיקר כדי להפיק משורשיו שמן ולהשתמש בו בתעשיית התמרוקים. מן השורשים, שאורכם כ־60 ס"מ, גם מייצרים מחצלות שתולים אותן בחלונות ומזלפים עליהן מים. המים מצננים את האוויר והשמן מבשם את הבית.

עשב החוס, שמולדתו בהודו, הופץ גם במדינות אחרות – בהודו המערבית, בפיג'י ובאפריקה – ושם נמצא לו שימוש חדש: הוא מאחז את הקרקע ומונע ארוזיה ביעילות העולה על זו של סוללות עפר. המים אינם זורמים זרימה אופקית לאורך הסוללה, אלא נספגים אט־אט בקרקע, בזרימה אנכית, משקעים את הטין שבתוכם מאחורי המשוכה הירוקה ונספגים בקרקע עצמה. לכן העשב משמר את הלחות לא פחות מכפי שעושה זאת הקרקע. בהצטבר הטין מאחורי המשוכה ניתנת דחיפה לצמיחה מוגברת של העשב. בסופו של תהליך זה נוצרת מדרגה טבעית, המאוחזת היטב על־ידי שורשי העשב.

עשב החוס בורך בכמה וכמה מעלות. הוא אינו נעקר. שתי שורות של עשב זה שניטעו לפני 60 שנה ברודזיה הצפונית נמצאות עדיין במקומן, ורק שם המדינה הוסב בינתיים לזמביה. הוא איננו מייצר זרעים ושורשיו אינם פושקים לצדדים, ולכן אין הוא פוגע ביבולי צמחי התרבות של האיכרים. שורשיו הארוכים מאפשרים לו לעמוד בבצורות ממושכות. ואם לא די בכל אלה, הרי עשב החוס גם עמיד לשריפות וכן לבעלי־חיים: שום פרה, תהיה רעבה ככל שתהיה, לא תיגע בו לרעה.

יתרונותיו של עשב החוס הוכחו מעל לכל ספק בכמה וכמה מדינות. לפני 30 שנה נטעו אותו באיי פיג'י, לרגל הסכנה שנשקפה למטעי קנה הסוכר ולתעשיית הסוכר שם בגלל סחיפת הקרקע – ובתוך שנים אחדות הוכפלו יבולי הסוכר, האדמה הבריאה והארוזיה נפסקה כליל.

לעומת זאת כמעט אין משתמשים בעשב החוס לתכלית זו דווקא במולדתו, הודו. לסיבה זו אין לה, כנראה, שום צידוק אובייקטיבי. העשב מתאים, ככל הנראה, לרוב אזורי האקלים המצויים במדינת ענק זו. הוא גדל הן במדינת קרנטאקה הדרומית, החמה, והן בשלגי ההימליה בצפון. הוא מסוגל להתקיים בכל מקום שיורדים עליו 200 עד 2,000 מ"מ גשם בשנה.

האגרונומים שרכשו נסיון בגידול עשב החוס מאמינים, כי הודות לתכונותיו המועילות בשימור הקרקע והמים הוא עשוי בקלות להגדיל את היבולים החקלאיים בשדות הבעל של הודו כדי 50%. הבנק העולמי הקצה לאחרונה 100 מיליון דולר לגידול העשב הזה בחמש ממדינות הודו: קרנטאקה, מדהיה־פראדש, מהאראשטרה, אנדרה־פראדש ואוטר־פראדש, המשתרעות מן הגבול הצפוני של הפדראציה ההודית ועד הצ'יאר־דקאן שבדרום. תגובות האיכרים המקומיים חיוביות. אפילו הבירוקרטיה ההודית נסוגה מפני עשב מועיל זה.

זוהו אונקוגנים רצסיביים

התורה הרווחה בדבר קיומם של אונקוגנים – כלומר, גנים שתפקודם הלקוי מונח ביסוד היווצרותו של סרטן – מקובלת היום על חוקרים רבים, אלא שבינתיים רב בה הנסתר על הגלוי, וכדרכן של תורות „טריות" היא עדיין טומנת בחובה הרבה הפתעות.

אחד הגילויים החדשים בתחום זה הוא, שהאונקוגנים – ממש כמו הגנים הרגילים – נחלקים לשני סוגים: דומיננטיים (שולטניים) ורצסיביים (נסוגים). בתחום הגנים הרגילים, ההבדל בין שני סוגים אלה מתבטא בכך, שכאשר מחלה גנטית־תורשתית נגרמת על־ידי גן שהוא דומיננטי, די שהחולה יירש גן כזה מאחד מהוריו, ואילו כדי ללקות במחלה תורשתית שמקורה בגנים רצסיביים (וכאלה הן, למרבית המזל, רוב המחלות התורשתיות), צריך החולה לרשת גנים פגומים מסוג זה משני הוריו. לגבי אונקוגנים ההבדל שונה במקצת: כאשר האונקוגן הוא דומיננטי, הרי השינוי שחל בו חונך שרשרת של אירועים שסופם היווצרות סרטן; לעומת זאת, כאשר האונקוגן הוא רצסיבי, הוא מחולל סרטן על־ידי אי־הפעלתו.

האונקוגנים שזוהו עד כה היו כולם דומיננטיים. אך לאחרונה זיהו וגידרו סטיבן פרנד ועמיתיו ממכון וייטהד למחקר ביו־רפואי בארה"ב אונקוגנים רצסיביים, האחראים כנראה לשני סוגים נדירים של סרטן: רטינובלסטומה – גידול ממאיר ברשתית העין, המופיע בדרך־כלל בשנה הראשונה לחיים וניתן לטיפול ולריפוי; והאוסטיאוסרקומה – סרטן בעצמות, המופיע לראשונה בגיל ההתבגרות והוא בעל אופי אלים יותר.

כיצד פועל אונקוגן רצסיבי כזה, וכיצד הוא מוביל להיווצרות סרטן? השערתם של החוקרים היא כדלקמן: ייתכן שגן מסוים „מצווה" על סוג מסוים של תאים להפסיק ולהתחלק בשלב מסוים של ההתפתחות. כאשר גן זה נהפך לאונקוגן, הוא חדל לתפקד ואז התחלקות התאים נמשכת ללא הפסק, נוצרים אין־סוף תאים זהים ללא ייחוד תפקודים ובסופו של דבר מתפתח גידול ממאיר.

פרנד ועמיתיו אינם סבורים, כי אונקוגנים רצסיביים כאלה ממלאים תפקיד בהיווצרותם של סוגי סרטן מן השכיחים והקטלניים, כגון סרטן הריאות או סרטן השד, אך הוא משער כי יש להם חלק בהיווצרותם של סוגי סרטן נדירים יותר, ולא רק של שניים אלה שהוזכרו – סוגי סרטן שידועים כבעלי נטיה משפחתית, כגון תת־סוגים מסוימים של סרטן הדם (לויקמיה) וסוגים מסוימים של גידולים מוצקים בילדים.

פטריה טפילית מדבירה קמחון

חוקרים מן הפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות הצליחו לבודד את הפטריה הטפילית אמפלומיצס, העשויה להפחית את הנזקים הקשים הנגרמים לחקלאות בארץ על־ידי מחלות הקמחון. מחלות אלה פוגעות קשה בהתפתחות הצמחים וביבול של עצי פרי, תבואות, פרחים וירקות. כיום מתנהלת המלחמה במחלות הקמחון באמצעות ריסוסים בחומרים כימיים, שמחירם עולה מדי שנה ויש בהם סכנה של זיהום הסביבה.

בניסויים שנערכו במעבדה, בחממות ובשדה הפתוח נמצא, שהשימוש בפטריה הטפילית מפחית במידה ניכרת את הקמחון בגידולים שונים, ובמיוחד בצמחי המלפפון. עקב כך הגיעו הצמחים שטופלו בפטריה לגבהים בהרבה מן הצמחים הלא מטופלים. במלפפונים הושגו יבולים גבוהים יותר ב־50%, כאשר פוזרו בהם הפטריות הטפיליות, וב־90%, כאשר על הפטריות הוסיפו גם כמויות מצומצמות של חומרי הדברה.

את המחקר ערכו ד"ר אברהם סטיינברג, שלומית מור וסרג'יו גלפר מן המחלקה למחלות צמחים ומיקרוביולוגיה בפקולטה, בשיתוף עם ד"ר נורברטו ליסקר ממינהל המחקר החקלאי בבית־דגן.

באחרונה החליטה החברה הישראלית „יישום ביוטכנולוגי" להשקיע בהמשך המחקר ובפיתוח מסחרי של שיטת ההדברה.

הורמון גדילה סינתטי אושר לשימוש בישראל

סומטונורם, הורמון הגדילה הביוסינתטי הראשון שנרשם בעולם, המיוצר בשוודיה, קיבל עתה את אישור משרד הבריאות הישראלי.

הסומטונורם משמש לטיפול בילדים הסובלים מחסר בהורמון הגדילה. הוא מיוצר בשיטות ביוטכנולוגיות בחיידקי קולי. בהשוואה להורמון הגדילה ממקור אדם, מכיל הסומטונורם חומצה אמינית נוספת במולקולה. מבחינה קלינית, פעולתו שלו זהה לזו של הורמון הגדילה ממקור אדם והוא מבטל את הסיכונים להעברת גורמי מחלה, בהיותו טהור ואמין. בזכות היותו חומר ביוסינתטי אפשר לייצרו בכל כמות שהיא.

הסומטונורם נכנס לשימוש בשנת 1984. עד כה ניתן לכ־9,700 ילדים עם חֶסֶר בהורמון גדילה טבעי ביותר מ־50 מדינות ברחבי העולם. בארה"ב, קנדה, בריטניה, שוודיה ובעוד מדינות רבות נוספות זהו הורמון הגדילה היחיד המאושר לטיפול בילדים.

הטיפולים שנעשו בשלוש השנים האחרונות מעידים על תוצאות משביעות רצון. התוצאות הטובות ביותר מושגות כאשר הטיפול מתחיל בגיל מוקדם.

אחד מכל כ־5,000 ילדים סובל מחסר בהורמון הגדילה, המופרש על־ידי בלוטת יותרת המוח (היפופיזה). הסומטונורם בא לפתור את בעייתם של ילדים אלה.

קשה להתאבד בעזרת ואליום

רוברט מקפרליין, לשעבר היועץ לענייני בטחון של הבית הלבן, אושפז לאחרונה, כזכור, לאחר שבלע כמות גדולה של גלולות ואליום – 20 ואולי יותר. האם עשה כן בהיסח הדעת, בטעות – או האם רצה להתאבד? הדעת נותנת שהאפשרות השלישית היא הנכונה. אבל הדגש צריך להיות על המלה „רצה". עובדה היא, שרוברט מקפרליין חי וקיים. עובדה נוספת היא, שקשה מאוד להתאבד על־ידי בליעת מנה גדולה של גלולות ואליום.

היו לא מעט מקרים שאנשים נטלו גלולות ואליום בכמות גדולה בהרבה מזו שנטל הפקיד הבכיר לשעבר – וגם הם נותרו בחיים. נכון שהם שקעו אחר־כך בתרדמה עמוקה, לפעמים של 48 שעות ויותר – אבל מקץ תקופה זו הם קמו בריאים ושלמים. אם אדם רוצה באמת ובתמים לשים קץ לחייו באמצעות ואליום, מוטב שלא יסתפק בגלולות הרגעה אלה, אלא גם ילגום במקביל כמויות גדולות של אלכוהול. או אז יש לו סיכויים גדולים הרבה יותר להיפטר לנצח מכל טרדות החיים.

אם כך אפשר לשאול, מדוע בכל־זאת הוואליום פופולארי כל־כך בין המנסים לשלוח יד בנפשם? יש לכך כמה וכמה סיבות. ראשית, זו הדרך הנעימה ביותר: היא דורשת פחות אומץ מאשר, למשל, הקפיצה מגג גבוה או שליחת כדור ברקה. שנית, גופו של המתאבד נשאר שלם: הרבה מן המתאבדים־בכוח נרתעים מפני המחשבה, שלאחר התאבדותם תיוותר בידי יקיריהם־קרוביהם גופה פגועה. ושלישית, ואולי זה העיקר: קל מאוד להשיג תרופה זו – בניגוד לרעל, למשל. אמנם ברוב המדינות, וארה"ב וישראל בכללן, אינך יכול לרכוש ואליום ללא מירשם של רופא – בין השאר, ואולי בעיקר, בגלל האפשרות של שימוש־לרעה בתרופה זו, כאמצעי של נסיון התאבדות. אבל שום רופא לא יהסס לתת בידי הפונה אליו את המירשם המתאים, אלא־אם־כן מתעורר בו החשד המבוסס שהפציינט שלו מעורער בנפשו ויש חשש שישתמש בוואליום לכוונות „לא־כשרות" – והלא רוב הרופאים אינם בוחנים כליות ולב במשמעות המקצועית. כותב שורות אלה, למשל, לא נתקל מעולם בקושי כאשר ביקש מרופא המשפחה שלו לקבל מירשם לוואליום בשביל עצמו או בשביל בני משפחתו.

רוברט מקפרליין: התאבדות מבוימת?

אחרי הכול, הוואליום (או דיאזפם בשמו המדעי), הוא תרופה חשובה ומועילה ללא ספק. הוא מסייע לאדם הסובל מנדודי שינה, הנתון בחרדה עמוקה, החש כאבים בחזהו, ששריריו דואבים. מקפרליין, למשל, טען שהוא נטל את הוואליום כדי להפיג כאבים בשרירי הגב שלו – וזוהי טענה סבירה בהחלט, משום שהוואליום מפיג באמת כאבים בגב. לא בכדי הוואליום הוביל עד לאחרונה בין כל התרופות בארה"ב הנמכרות לפי מרשם, וגם בשאר המדינות בעולם הוא תופס את אחד המקומות הראשונים, אם לא הראשון. אחד מראשי חברת התרופות הענקית „הופמן־לארוש" מעריך, כי מדי יום ביומו נוטלים ואליום לא פחות משלושה מיליון איש בארה"ב לבדה, וכי מספר האמריקאים הנוטלים תרופה זו לפחות פעם אחת בשנה – ובדרך־כלל הרבה יותר מפעם אחת – מתקרב לעשרה מיליון.

אחד היתרונות הגדולים של הוואליום, המקנה לו את הפופולאריות הגדולה שלו, הוא במסיסותו הגבוהה בשומן. הודות לכך הוא מגיע לקולטנים (רצפטורים) במוח תוך 60 שניות בלבד. יתרון אחר הוא, שתופעות הלוואי הבלתי־רצויות של תרופה זו – כגון אדישות ונמנמנות – מועטות יחסית ואינן מטרידות במיוחד.

על כל האמור לעיל ולאורו אפשר לייחס לוואליום תכונה חיובית נוספת: אין מתאים ממנו לניסיון התאבדות מבוים. כפי שאמר רופא אמריקאי אחד לאחר פרשת מקפרליין: אתה יוצר את הרושם שאתה רוצה לשים קץ לחייך, אבל אתה יכול להיות בטוח למדי שלא יאונה לך כל רע. אם זה היה המניע של רוברט מקפרליין – זאת עדיין אין לדעת בבירור.

חיידקים משמידים חיפושיות

החיידק בצילוס תורינגיאנזיס הוא אידיאלי ממש במלחמה הביולוגית במזיקי חקלאות למיניהם. כאשר זחל של חרק מזיק בולע חיידקים כאלה, הם מפרישים רעלנים והללו הורסים את דפנות המעיים שלו. זחל שהתנסה בנסיון מר זה חדל לאכול מקץ יממה לערך וכעבור ימים אחדים הוא נופח את נשמתו. חיידקים אלה משמשים גם את לוחמי המלחמה הביולוגית בישראל, למשל בהדברת הפרודניה, גדול המזיקים של הכותנה, הפוגע גם באבוקדו ובגידולים נוספים.

דא עקא, שהבצילוס תורינגיאנזיס יעיל רק במלחמה נגד זחלים של פרפרים, ולא נגד חיפושיות, למשל, הרי גם חיפושיות הן בין מזיקי הגידולים החקלאיים.

חוקרים מן המכון למלחמה ביולוגית במזיקים בעיר דארמשטדט שבמערב־גרמניה הצליחו לבודד מתוך חיפושית קמח גזע חדש של חיידקים אלה, המועיל גם נגד חיפושיות. גזע זה הוכיח את עצמו בהדברתן של חיפושיות קולוראדו – מין של חיפושיות שמולדתן באמריקה. במלחמת העולם הועברו בשוגג גם לאירופה, כנראה באמצעות משלוחי המזון שנשלחו לצבא האמריקאי. כיום נפוצה חיפושית זו באירופה, לרבות בברה"מ – אך, למרבה המזל, לא באיזור שלנו. חיפושית קולוראדו פוגעת, בין השאר, בתפוחי־אדמה.

הניסויים שנערכו בחיידקי בצילוס תורינגיאנזיס הראו, כי הם פוגעים לא רק בזחלים של חיפושית קולוראדו, אלא גם בחיפושיות הבוגרות: הם גורמים להן לחדול לכרסם בעלי הצמחים ולהטיל עליהם את ביציהן. מאידך נמצא, כי החיידקים לא פגעו בחרקים מועילים.

חיידקי בצילוס תורינגיאנזיס מתרבים היטב בקרקע־מזון מלאכותית ואפשר לייצרם בכמויות גדולות, ובזול. מרססים אותם בשדות אם בצורת נוזל ואם בצורת אבקה, ממש כמו את מדבירי־החרקים הכימיים.

גילוי הגזע החדש של החיידק חוסך את הצורך בשימוש בחומרי הדברה, עם כל סכנת הזיהום הסביבתי הכרוכה בריסוסם של אלה, מה גם שחיפושיות קולוראדו פיתחו בשנים האחרונות עמידות הולכת וגוברת לחומרי ההדברה, ויש לשער כי בקרוב ישרור מצב דומה באירופה.

هكذا من الأصل

כוכבים ולילות

בקצרה

הקאמרי לאדינבורו. התיאטרון הקאמרי הוזמן להציג שניים מהפקותיו במסגרת הרשמית של פסטיבל אדינבורו הקרוב. שתי ההצגות שנבחרו ע"י מנהל הפסטיבל שביקר בישראל הן „מיכאל קולהס" בבימויו של אילן רונן ו„קדיש" מאת שמואל הספרי ובבימויו.

זוקאליה מס' 2. מאות משתתפים מן הארץ והעולם כבר אישרו השתתפותם בפסטיבל הזוקאליה השני שייערך בעכו בחג הפסח. בין המשתתפים: להקת „שחת הצלינדרים" מגרמניה, מקהלת שטוטהארץ אף היא מגרמניה, ה„סווינגל סינגרס" מאנגליה, קבוצת מוסיקה קאנטרי מארצות הברית, זמרת הסופראן היפנית אצקו סחוקי ולהקת „באלומבה" מקניה. מהארץ תשתתפנה עשרות מקהלות ישראליות.

פסטיבל היוצרים. ביפו העתיקה ייפתח ב־2 במארס „הפסטיבל הראשון לאמנות ההרפס" שייערך, בחסות עיריית ת"א, בגלריות „הבינבר", „הראס ריכנור" וגלריית „הקיבוץ". הכניסה חופשית לכל האירועים.

יום הולדת בשלומי. חמש שנים מלאו ל„תיאטרון אלדד בימות ובדים" ולציון האירוע יצפין לגליל, יתגורר בשלומי למשך ארבעה ימים מ־1 עד 4 במארס, יציג שם, בשיתוף „אמנות לעם" את הצגותיו, ויעשה גיחות למעלות, נהריה וישובי מועצה אזורית מטה־אשר ומעלה־יוסף. בנוסף להצגות, יקיים התיאטרון שיחות ומפגשים בין שחקנים לבין אנשי שלומי בבתיהם ויזמינם את התוגגה בהצגת בכורה חגיגית של „בעל שימושי מאור" במתנ"ס שלומי.

קברט גורנשטיין. בימים אלה מסיים השחקן אלי גורנשטיין את עבודות להעלאת ערב קברט – „מעט אהבה בזולה" – בו ישיר שירי משוררים (שהולקם הולחנו עליהו), יגנן בצ'לו, ישחק ואף ירקוד. בתוכנית, שירים משל יהודה עמיחי, נתן זך, דוד אבידן, אברהם חלפי ולאה גולדברג. רוב העיבודים המוסיקליים נעשו בידי אלדד לידור. בימוי: אילן תורן. הופעה ראשונה בבית ליסין ב־3 במארס.

הוליווד נוטשת

אולפני ג.ג. משביתים את פס הייצור. אגודות הילדים בארץ עד לשתוף העובדים לצלם את שתי האגדות הבאות („אי המסתוף" ו„רובינזון קרוזו הצעיר") בזימבאבווה. קריסטופר ווקן, הרותל במעגיים וכרמלה מרגוי הנסיכה (למטה בתמונה), חגגו בסוף השבוע את סוף הצילומים ויצאו בדרכם הביתה. אבנבן גהל יוהר יהזה נכישתנה של קלי מקגיליס בעוד ימים לא רבים. הכוכבת, המשתתפת בסרטו של אורי ברבש „החולמים", שחיזוגה במהלך שהוזנה לדמות מרכזית בבתי המרזח בעיר האורות שלנו, נכנסה השבוע, יחד עם עמיתיה ג'ון שי, קריסטין בואסון ואנשי הצוות הישראלים לשבוע הצילומים האחרון. בתמונה למעלה, מימין: מקגיליס, המפיק גבריאל שאוויי, ברבש, מסתתר מאחורי המצלמה הצלם אמנון סלומון.

עד שיחזרו אגודות הילדים לארצינו, מתכננים ב„קנון" להסריט כאן מיני־סדרה לטלוויזיה האמריקאית בשם „חום קטלני". תקוות החברה היא להחתים את לינדה אוונס הכא היא קריסטל של ימי ראשון ב„שושלת" לתפקיד הראשי. צילומי המחזמר „ארבה היומי" עם אנתוני קווין, שכבר נדחו בעבר, אמורים כעת להתחיל בספטמבר השנה. קודם לכן צפויה הפקת „פגישה עם המוות" על פי אגאתה כריסטי בכיכובו של פיטר יוסטינוב המתוכננת למאי, בבימויו של במאי הבית מייקל וינר הבריטי.

אמיר רותם

תיאטרון

בגורן בליל סערה

תיאטרון הספריה, ר"ג: **„כאילו בחלום"** מאת אוריה באר; בימוי יגאל עזרתי; תפאורה אריה ברקוביץ; מוסיקה דוד אור; תאורה ישראל שפר.

אוריה באר כתב מחזה על אנשים במושבה כנרת בשנות העשרים (קצת בעקבות „ליל העשרים" של סובול) על האידיאלים שלהם, על התלבטויותיהם האישיות, על יחסים בין גברים ונשים. כל אחד אוהב מישהו או מישהי, האוהב/ת מישהו או מישהי אחר/ת. אשת האיכר התנסתה תושקת בפועל הגברתן יהודה האוהב את המורה שולקה המתלבטת אם לבחור בו או ב„קבליד" מקנרה. הפועל האחר אברום מאוהב כנראה באשת האיכר וכך הלאה. מתוך סבך העניינים משתולים המחזאי, הבמאי והשחקנים הצעירים (רובם בוגרי „בית צבי") ליצור דראמה מרעית, אך הדבר אינו עולה בידיהם.

אוריה באר חסר להולוטין ניסיון של כתיבה בימתית, ולכן, הסיטואציות שהוא מעצב שיסודות וצפויות מראש. הסגנון הוא ריאליסטי וכזה גם בימויו של יגאל עזרתי המנסה לעזור לשחקניו ליצור דמויות בשר ודם, אלא שהבשר הזה קצת חסר בתיאורו של המחזאי. כדי להעניק למחזה צבע מקומי ותקופתי, משתמש באר בביטויים לועזיים, עד כמה שאפשר רוסיים – פוסטה במקום דואר, גרמושקה במקום אקורדיאון, אבנטורה במקום הרפתקה, סיקט במקום כרטיס ועוד ועוד, עד לעייפה. על פי רוב אין הדברים אמינים, כמובן.

בתוך התפאורה, שעוצבה בסוגסטיביות על ידי אריה ברקוביץ, מתרוצצים השחקנים לעתים קרובות ללא הגיון – נכנסים או מרתיעים לרגע שעליו החליט המחזאי שהוא הנכון לצורך עלילתו, אך לא לצורך ההגיון.

את המסר – שצריך לחיות את חיינו כאן על האדמה הזאת, הסביר לנו מישהו מוותיקי כנרת. לו בוחלט אפשר היה להאמין. פחות ממנו למחזה.

השחקנים יצרו דמויות פחות או יותר אמינות. רות לנדאו, בתפקיד תנצ'ה אשת האיכר, רוני בליין, שהצליח להכניס קצת המור לדמותו של אברום הפועל ויהודה פרלמן כאחיו יהודה. לימור רוזנר־מוגה'ה היא מורה חיוורת, שמוליק וולנברג, כבעלה מאיר, מעניק לעתים אמינות, אך לא עומק לדמות בעלת הנפש הפיוטית, דוד בקילוף מגלם בצורה הולמת את האינג'ינר (כמובן לא מובדם חלילה), בעיקר בשל תלבושתו.

ראיתי כבר הצגות הרבה יותר טובות ב„תיאטרון הספריה". כנראה שעתה החליטו מנהליו לתת הזדמנות לא רק לשחקנים מתחילים אלא גם למחזאים מתחילים, וזה לא תמיד משרת את האינטרס של פרחי השחקנות העושים כאן צעדים ראשונים על במה מקצועית.

חוה נובק

אשת האיכר והמורה: (מימין) רותי לנדאו ולימור רוזנר מוג'ה

קונצרט

המקהלה האיסלנדית, הופעה במוזיאון ת"א

המקהלה האיסלנדית, שהחלה בשבוע בעבר את סדרת הופעותיה בארץ, כבר ביקרה אצלנו, בהרכבים שונים. בכל שנה מתחלפים רבים מחברי המקהלה מפני שהיא מורכבת מתלמידים ובוגרים של קולג' בריייקיביק, בירת איסלנד. משום כך מפליא שבעצים, שרמת המקהלה גבוהה מאוד. ההישג הזה צריך לזכותה של המנצחת והמדריכה תורגדור אינגולפ־דוטיר, שיסדה את המקהלה בשנת 1967. הופעתה צנועה, תוך הפגנת אישיות אמנותית והיא גם מקדימה בחן רב דברי הסבר באנגלית לכל שיר.

תכנית המקהלה כוללת, בצד יצירות מן הרפרטואר העולמי מכל התקופות, מוסיקה איסלנדית מסורתית ומודרנית, לרבות יצירות שהולחנו עבור המקהלה וגם עבור הגיטוין הטוב שמוד יונמן, שמלווה מספר שירים ומגיש גם קטעי סולו מעטים. בשירים האיסלנדיים המסורתיים בולטים פשטות הנעימות ושינויי מקצב ומשקל רבים מן השירים מנוסחים באורחות כנסייתיות שונות.

יהודה כהן

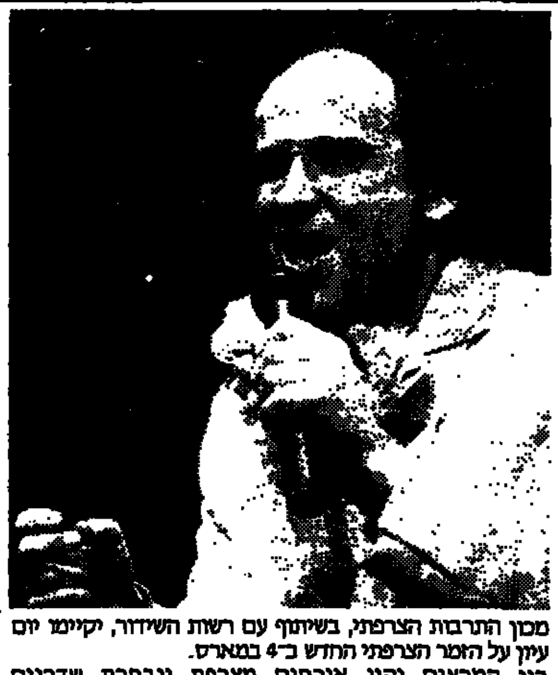

מכון התרבות הצרפתי, בשיתוף עם רשות השידור, יקיימו יום עיון על הזמר הצרפתי החדש ב־4 במארס.
בין המרצים יהיו אורחים מצרפת ונבחרת שדרנים פרנקופיליים מקומיים. החלק הראשון יוקדש למה שמוגדר בתוכניה כ„פנתיאון": מונטאן, בקו, אזנבור, ברברה, רג'יאני, מוסטקי, מושקורי, ליאו פרה. אחריו ידונו בדור יוצרי הלהיטים של שנות ה־60 – הולידיי, סנסון, גאן, ורטן, אדאמו ועוד – וה־70 – זיונאס, סושון, שאטאל. **מישל ז'ונאס** (בתמונה), מן היוצרים המקוריים ביותר בזמר הצרפתי החדש, יגיע במיוחד לישראל. לבד מן המפגש עמו ביום העיון ותוקרן גם הצגת המופע שלו בהיכל הספורט.
ז'ונאס בן ה־40, החל את דרכו בלהקת ג'אז ואחר כך כתב לזמרים שונים ביניהם אלן סושון. ב־1973 התחיל בקריירה של זמר סולו. הוא שר בקצב הבלוז ומערב בסגנונו סווינג ופופ אנגלי בצד זמר צרפתי. ב־1985 הוכתר בתואר זמר השנה הטוב ביותר.

מחול

המחשבות שיש לנזירים מתחת לגלימות

להקת המחול „בת שבע" בתכנית חדשה, יום ג', 17.2, תיאטרון הקאמרי

להקת מחול „בת שבע" העלתה השבוע שתי בכורות חדשות של יוצרים ישראליים המבקרים בארץ – אוהד נהרין ודניאל עזרלו. בפתיחה רקדה הלהקה את „סוויטה בכחול" של ג'ין היל סאגאן, לפי מוסיקה של באך, יצירה שטוב לראותה שוב למרות תלבושת בגדי הים המגוחכת של הגברים. יש בריקודים של סאגאן מין יצר ריקודי, כמו השלכה מעצמו של כרקן. ריקודיו מלאים יופי וכאב המחול ברצע היטב.

„סבולא רסה" של אוהד נהרין, לפי מוסיקה של ארוון פארס, היה הריקוד המעניין ביותר בערב זה. חברי הלהקה בתלבושות יומיומיות, המזכירות דימוי פשטני של „גבר" במכנסים ארוכים וכותונת ו„נערה" בשמלה פשוטה, קצרה, מתפקדים כקבוצה בתוכה מתחוללות דרמות קטנות של שייכות, אהבה וחיזור. הם קבוצה יותר מתמיד, משום שהפעם, שלא כהרגלם, יש להם תפקיד של מתבוננים, של מסתכלים במה שמתרחש לידם ובינידם. לראות את חברי הלהקה בעלי נטיות המחול הפעלתניות מאד, עומדים על הבמה ללא ניע ורק מתבוננים, כעדים, זו חוויה. הריקוד כולו הוא מין שחזור חלומי של חוויות, אולי מהקיבוץ, אולי מילדות אחרת כקבוצה סגורה. יש מתח בין הקבוצה והפרטים, והמתחים הללו נבנים ונפתרים בצורות ריקודיות מעניינות. נהרין הגיע אל הזרם בתנועה המתעסק במפורש במשקל, בנפילות ובמצבים של אי־שיווי משקל גבוליים כבתכנים ריקודיים (קיי טאקי, טווילה טארפ), וזו הרפתקה לכשעצמה. גם תיאטרון המחול משפיע כאן, מבחינה זו שהתנועות עצמן פחות ראוותניות, אין הפגנת יכולת לשמה, ויש דגש על תנועות קטנות, ומרווחות של כף יד סביב פנים, תנועות שכאילו חוזרות על עצמן כמו בטקס. קטע יפה במיוחד היה כאשר נכנסה הקבוצה כולה בשורה, פניה לקהל, נעים מצד לצד כמו בובות, כאשר רק מקף ומדי כל קטע לפתע מישהו את הרצף הכבד החולה דרומה. והשא זה ריקוד מלא כח ושלווה הנסיון לתום, עם המכות תנועה נקיות ויפות להפליא, המעניקות לחברי הלהקה מימד חדש ומעניין.

„המתחזה הגדול" היה חגיגה מסוג אחר לגמרי. עזרלו, שאוהב להיות פרא אדם ומשתמש בבמה כבמגרש משחקים גדול, מנסה, בעזרתו הסבלנית של יוהן סבסטיאן באך והמיסה המפוארת בסי מינור לגלות את ערוות הנצרות. המסך נפתח על ידי הרקדנים האוחזים בד כמו מלאכים מושחתים בזרועות עירומות, כשישו עצמו שוכב על המזבח מול שבעה קנים והמקוננות עוכרות את תולדות האמונה הנוצרית (הפיאטה, ישו יורד מן הצלב, סאן סבסטיאן המעונה, הסעודה האחרונה ועוד) בדייקנות ובמהירות עליזים. שתי הזרועות העירומות, כמו בהצגה של קוסם, חוזרות ועולות בהמשך הריקוד כשבדרך כלל הן זרועותיו של השך אור, בלתי נראה, ולכן בעלת גודל ופרופורציות על טבעיים. הפנטים הללו מפתיעים ומצחיקים, אבל השנינות הדתית היא לא חדשה, והבדיחה לא מספיק מצחיקה כדי להחזיק מחול שלם. עזרלו חושף מירכו גם כמה ישבנים מקסימים ומיד אחר כך מעלה על הבמה נזירים בתלבושות ומות ארוכות, כדי שנדע בדיוק מה מסתתר מתחת לגלימות. בסוף נמאס לו פתאום מהמשחק והרקדנים משליכים את הגלימות ומוללים פתאום בעליצות ושמחת תנועה. עזרלו, עם כל כשרונו הפרוע, מתמסר יותר מדי בקלות להיענות של עצמו. לעיתים נראה שחסר הגרעין הקשה הממשי שהוא ביסוד יצירה אמיתית. אבל מה לנו כי נלין: בסך הכל, יופי של ערב.

גבי אלדור

ביום העצמאות תשדר הטלוויזיה שידורים רצופים במשך 35 שעות מאולפן מרכזי ממנו יוחדרו כל השידורים. שניים משידורי התעודה הכלולים באותו יום יהיו סרטם של חיים גיל ורינה אגוזי „שמונה ועוד אחד" המבוסס על סיפורה של האנה „שבתאי ליזנסקי, שהביאה לחופי הארץ מעפילים משארית הפליטה באירופה וכן סרטם של מיכאל לבי־טוב (אמנה כהן) „ילדים יוצרים". במסגרת שידורי יום העצמאות ברדיו ישודר ברשת ב' משדר חוקרה בן 5 שעות ליוסי בנאי, בהנחיה של רבקה מיכאלי.

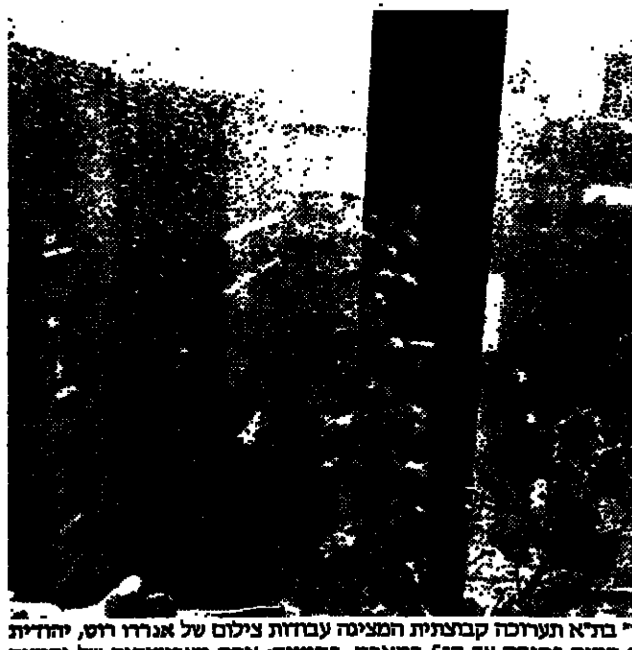

בימים אלה נערכת בגלריה „מימדי" בת"א תערוכה קבוצתית המציגה עבודות צילום של אנדרו רוס, יהודית שרייבר ויאיר שימרון. התערוכה תהיה פתוחה עד ה־5 במארס. בתמונה: אחת מעבודותיה של יהודית שרייבר.

בעריכת זאב פרי

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 תלמוד: שניים אוחזין.
08.40 מסך לספרות (יסודי): משל ושיר.
09.00 אנגלית ו'.
09.20 השעה שלנו: משירי ע. הלל (כ).
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 פרפר נחמד: גם אני יכול.
11.00 חשבון ה': כפל בשברים.
11.15 צרפתית.
11.30 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, שלוש גבעות (כ).
12.00 ספרות (חט"ב): עץ הדובדבן השבור.
12.25 אנגלית ה'.
01.00 אנגלית י'.
01.30 מוסיקה: ניגריה, ב'.
02.00 טלטקסט: עד כאן.
02.03 שעת כושר.
02.15 בלי סודות: סוזא 2.
02.45 הלו ישראל.
02.55 האוניברסיטה הפתוחה: התנא: פסיכולוגיה בחינוך: אמנות בעידן הטכנולוגי, התקופה הקוביסטית ב': קארל אפל.
04.00 רחוב סומסום: איפה המספריים.
04.30 השבוי מונרה: סדרה עלילתית חדשה בת 6 פרקים. פרק ראשון.
05.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

ראיתי. המלצתי

„שושלת". לא מחמיצה אף פרק. רואה בכל יום ראשון. אוהבת אותה, בלי לנתח מדוע.

גלי עטרי, זמרת

לקראת שידור

„כניסה חופשית", 10.20. התכנית תעסוק הפעם בעבריינות הצווארון הלבן. במחלכה ומבחן הסוגיה שאין לה פתרונות קלים: מה מניע מצליחנים כמו הדסה מוגנט, מיכאל צור, אשר ידלין ואחרים לחצות את הקווים, להשתמש בכוחם ובהשפעתם ולהפוך לעבריינים. כן יעסוק המשדר בשאלה האם המשטרה, הפרקליטות ומבקר המדינה ערוכים לטפל בנושאי הצווארון הלבן והאם קשורה עבריינות מסוג זה לגורמים התורמה של נושאי משרות בכירות. במשדר ישתתפו נציגי הרשויות המטפלות בנושא, תישמענה עדויות והציבור יוכל להציג שאלות באמצעות הטלפון. עוד תעסוק „כניסה חופשית" באי־פרסום שמות החשודים ובסוגיה העקרונית האם יכול איש ציבור אשר הוכח מחשד לחזור ולשמש בתפקיד ציבורי. התכנית תשודר בשידור ישיר. מפיקה: אביבה מילגלשר, מנחה: משה רז.

יעל ארנוני

כללית

5.30 „שיישאר בינינו" – על ניסוסים הדרך ארץ.
6.00 „לאקי ביימולי" – שם הפרק: „ד"ר דיקס".
6.30 קיצור החדשות (תרגום לעברית).
6.32 הרצה מתורח (ערבית).
6.45 חידושים והמצאות – בישראל: מלחמה בגניף קטלני; מגוף מים ממוחשב (תרגום לעברית).
7.00 יומן השבוע (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „להיים בראשי" – להיטים עבריים, על פי המצעדים של רשת ג' וגלי צה"ל, בשילוב להיטי חוץ־לארץ. מצולם בהשתתפות קהל. מנחים: משה מורד ושרי צוריאל.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „שושלת" – פרק 32: בדיקות דם מגלות, כי קרינגטון הוא אביה של פאלון על אף הכול. קלאודיה בלייק מתוודה לפני קרינגטון על סילוק המסמכים. כשהוא למד על סיבת הדבר, הוא מבקש כי תמשיך לעבוד בחברה. לקרינגטון נודע, כי הנוכל מלאס וגאס, שלדעתו גרם לעיוורונו, קנה אחוז נכבד ממניות החברה. בידיעה שאין לו סיכוי להביסו הוא מציע שיצטרף לחברה. סטיבן יוצא לחפש את אשתו סמי ג'ו ומוצא אותה בהוליווד, כדוגמנית צילום בעירום. הוא מפציר בה לשוב אליו, אך היא מסרבת. אל קלאודיה מגיעה ידיעה, שיש חשש שבעלה ובתה נשרפו למוות בג'יפ בג'ונגל בפרו. היא מוליכה ליזות בססיל קולבי על שהוליכה שולל. קריסטל מופיעה בדירתה כדי להביאה מן המעשה. לשם כך מגיע גם ניק טוסקני. הוא שומע ידיה, מציץ פנימה ונוכח ממה שעיניו רואות.
10.20 כניסה חופשית – „עבריינות הצווארון הלבן". מנחה משה רז (ראה מסגרת).
11.30 חדשות.

הסדרה **„ציפורים מתות בסתר"** על פי ספרה של קולין מקלוג, תוקרן בכר להזיה החל מסוף החודש הבא. הסדרה, בת 13 פרקים, מתארת את ספרה של משפחה מגזע אירלנדי שהיגרה לאוסטרליה גב־בוה התפזרו על פני העולם. גיבורת העלילה היא מגי, הבת היחידה במשפחה ועתונאתכת מאשת בראלף, כומר אמביציוזי, שנדר נדר פרישות. שחקנים: **ריצ'ארד צ'מברליין, ברברה סטנוויק, ג'ין סימונס, כריסטופר פלמר** ועוד.
לאחר „ציפורים מתות בסתר" תוקרן הסדרה **„קוץ ארוך ולוהט"** על־פי ויליאם פוקנר. הסדרה מתארת את קורותיה של משפחה מעיירה דרומית בארה"ב. בתפקידים הראשיים: **ג'ייסון רובארדס, אווה גארדנר ודון ג'ונסון.**

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – לדך: פנטסיה קונצרטית בסול מינור לנבל, פסנתר ותז. (תזמורתו הקמרית של דאקיפרנאקה פיאר עם לילי לסקין בנבל, והבר חזרו־לקואה, פסנתר); גליאר: קונצ'רטו לנבל ולתז. אופוס 74 (אוסיין אליס, נבל/עם התז. [illegible]); [illegible] סוויטה קטנה (תז. רדיו שבדיה/[illegible]); [illegible] ולפסנתר אופוס 167 (ג'נט הילטון, קלרנית/+ קים סואלון פסנתר); אמברואז טומה: המוסיקה לבלט מתוך האופרה „המלט" (התז. הפילה. הלאומית/ר. בוניגנ).
09.00 קונצרט בוקר – מנדלסון: השמיניה במי־במול מג'ור לכלי קשת אופוס 20 (האנסמבל הכלי של צרפת בהדרכת פיליפ בריה, כנור); צ'ייקובסקי: שלישייה בלה מינור לפסנתר, כנור וצ'לו (ו. ברגברים/פ. צוקרמן/ר. דיפרזה); מוצרט: סונטה בפה מג'ור לחליל ולפסנתר ק. 376 (סברינו גצלוני/ברונו קנינו); ויואלדי: קונצ'רטו בסול מינור לכנור ולתזמורת (י. פרלמן/התז. הפילה. הישראלית); היידן: סימפוניה מס' 101 ברה מג'ור „השעון" (התז. הפילה. מנדיוויק/ל. ברנשטיין).
12.00 אמנים באולפן – ארנון ארז, פסנתר – באך: טוקטה בכ' 3 ברה מינור; בדציון אודבה: 2 פרלודים ברוח אימפרסיוניסטית; י. רדזנסקי: קאנטה בסהוכן; שונבה בכ' 15 ברה מג'ור, אופוס 28.
13.05 בהאזנה נינוחה – באך: פרטיטה כס' 1, בסי במול מג'ור; [illegible] סימפוניה לפסנתר ולכלי־נשיפה; נוגה סימפוניה קטנה לכלי־נשיפה; דבוראק: מחולות סלאביים, אופוס 46.
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו – עם עיניו: „קוברא" בסבבורפוזה סימפונית (הפילה. הישראלית. א. עגבלג בדציון אודבה: „יסודי גאולה" (ר. [illegible]); [illegible] ריבת ה. פאבלו איסקידרוזו: ג'ון ביטוף „מפגשים" (נגנה סיראני, פסנתר וכלים אלקטרוניים).
16.00 מוסיקה ליום ראשון – הנדל: הפסיון של ברוקס הלקים 78 – 1 (סולנים מקה. האלה קאפלה מאורדיה ג. בקקננא; [illegible] „הבו לעולם". „הה אביר בקרב" ובקה. כנס ג'ון קולג' מקיימבריג' ג. גבסג.
18.00 לפי בירורה – לה פה סול וש.ש.ג.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינבולור – רגף מוסיקלי.
20.30 באולמי הקונצרטים שלנו – דיוקנו של באך באוזר וצליל (ראה מסגרת).
22.30 מן המקורות – הפירל במוסיקה העממית של אמריקה.

יומן חדשות יומי בענייני תרבות ואמנות ישודר החל מהחודש הבא ברשת ב' בין השעות 14.30־14.00. היומן, שייקרא **„לראות או לא לראות"** יכלול כתבות, מידע על המתרחש, שיחות באולפן, ביקורות ועוד.
צוות של למעלה מ־20 כתבים, עורכים ומגישים יעסקו בהכנת התכנית. עורך ראשי: אפרים סטן. עורכים: [illegible] דינה [illegible] בל מוסיקה: [illegible] איריס לבוא.

23.00 מחזורי יצירות – מחזורי השירים של שוברט (עם דיטריך פישר דיסקאו).

רשת א'

11.30 שירי עמים.
12.05 מעורב ירושלמי – עם חופני.
15.30 השכלה ודעת לכל – „צרפתית לכתחילה" הפעם: שעור מס' 8.
16.05 רדיו־עשרה – מגזין נוער – כתבי נוער מדווחים על המתרחש בחיי הנוער.
17.20 האוניברסיטה המשודרת – „בעבר מהרומן של הבאה ה־19 לרומן של הבאה ה־20" הפעם „ההוא ושבתאי".
19.05 מהכנסת ישראל.
22.05 תפוח ועץ – תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם הפעם: „בודדים ופצעים חברתיים".

רשת ב'

18.06 מסיבת שעונים.
19.35 עם ישראל – עניינים יהודיים בעולם.
20.05 שלום לבן דודי – פיוט ותרבה בשידור זה.
22.05 צבעים ושקים – מבחר שירים ביידיש הפעם: „תקליטים חדשים".
23.05 צלצול שלישי – שבועון לאומנויות בשידור זה.

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים.
21.05 ארזים קדיק.
23.05 הלילה הזה שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 רדיו ספורט.
19.05 רדיו רדיו F.M.
20.05 שישים מדינה (ש.ת).
20.05 סבבבבבבים F.M.
21.30 אוניברסיטה משודרת – פסיכולוגיה של הקריאה והבנת הנקרא. הפעם: הדיבור על הקריאה.
23.05 קול הג'ז הזה F.M.
23.55 שיחת חצות – עם כתבי גלי צה"ל עודד המסנה של עיתון הארץ.

קול המוסיקה

פישר דיסקאו שר שוברט

מחזורי השירים של שוברט. „קול המוסיקה", 23.00. מדי ערב השבוע (בימים א'־ד') ב־23.00 יושמעו ב„קול המוסיקה" מחזורי השירים של שוברט בפרשנות המושלמת של הבריטון **דיטריך פישר דיסקאו**, הנחשב למבצע הראשון במעלה בזמננו של שירי שוברט. הוא הקליט רבים מהשירים כמה פעמים ועם מלווים שונים. ממולץ לא להחמיץ.

★

דיוקנו של באך. „קול המוסיקה", 20.30 הקלטה ממופע מוסיקלי שהתקיים במוזיאון ישראל ושהוקדש לשלוש תקופות בחייו וביצירתו של באך בשילוב פרקי קריאה של מכתבים, יומנים ומסמכים רשמיים (ממועצת העיר ארנשטאדט) וכן יצירות נעורים מוכרות פחות: פרלודים כורליים מתקופת ארנשטאדט בביצוע נגנית העוגב המצויינת אליזבט רולוף, ילידת גרמניה המתגוררת בקביעות בארץ.
שמינייה כלית (חליל, אבוב, בסון, כינור, ויולה, צ'לו, קונטרבס וצ'מבלו) תבצע את „המנחה המוסיקלית" בעיבודו של יואב תלמי.
הסופראן הירושלמית **צילה גרוסמאייר** תשיר רצ'יטאטיב ואריה.

ישראל דליות

סרטים

תל־אביב

אסתר: הזוכה 9.40, 7.15, 5
אורלי: סגור לרגל שיפוצים
בית ליסין: מלחמה ואהבה 11.15
בן־יהודה: הרמון הנשים
4.30, 7.15, 9.30
גורדון: הבובה 9.30, 7.15, 4.30
גת: ג'ק פלאש המקפץ 9.40, 7.15, 5.00
דיזנגוף 1: המשימה
11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2: שיחות מלוכלכות
11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3: זכרונות אהבה מפירנצה
11.00, 1.30, 4.45
מתנה לירה 9.40, 7.15
הוד: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
ויוביאק: מסרה מגה 9.30–7.15 / חצות – סקס
חוד: שוק אותה 9.30, 7.15, 4.30
הקלנוע (בית ציוני אמריקה): ג'ינג'ר ופרד 9.30, 7.15, 4.30

חן 1: המקצוע – לחם 9.40, 7.00, 4.30
חן 2: בלשון אתמול והיום 9.45, 7.25, 5
חן 3: מלקולם 9.40, 7.30, 5
חן 4: קטיפה כחולה
11, 2, 4.30, 7.15, 9.40
חן 5: הסיפה נעימה
11, 2, 5, 7.30, 9.45
לב 1: מסרין מוסקיטו 9.40, 7.15, 5, 2
לב 2: קין 9.40, 7.15, 5, 2
לב 3: כתר בי 9.40, 7.40, 5, 2
לב 4: הקשר הנורבגי 9.40, 7.40, 5, 2
לימור: להתחתן שבית 9.30, 7.15
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: הורה לנערים 9.30, 7.15, 4.30
פאר (לשעבר אלנבי): הבעיה השלישית של 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: הג'נג'ה האמריקאי II
4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: אהבה כשחקים
4.30, 7.15, 9.30
11.30 בלילה מציגים
סמדר: סגור לרגל שיפוצים

פאר: אקין מארק 9.30, 7.15, 4.30
פריז: כם הדמים 9.30, 7.15, 4, 2, 12
צפון: סגור לרגל שיפוצים
סרט הפתיחה: שם הורד
שחף: חנה והאחיות 9.30, 7.00, 4.30
תמנון – רמת־אביב: סוסבוראס
7.30, 9.40
תכלת: סגור לרגל שיפוצים.
תל־אביב: הג'נג'ה האמריקאי II
4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון: שוק אותה 9.00, 7.00, 4.30
אורנע: המקצוע־לחם 9.15, 6.45, 4.00
אורין 1: קרוקודיל דנדי
4.30, 7.00, 9.00
אור 2: בלקן מאורגן 9, 7, 4.30
אור 4: האישה העירונית... לעזאזל?
4.30, 7.00, 9.00
אור 5: קומנדו ליאופולד 6.45, 4.30 /
הצבע ארגמן 8.30
אור גיל: קטיפה כחולה 9.15, 6.45, 4.30
בית אגרון: הלף עם הרוח 4.00 / כוחו הגוף 7.30 / מונטי פייתון – ברזיל 9.30

האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: עשרת אחרו 9.15, 7.15, 5.15
כנדה: בובה 9.00, 7.00, 4.30
מיטשלה: הדמן שלי עם אבני 9.00, 7.00
מקורה: המכבה היוחפיה שלי 9.15, 7
עדן: חיה הדעם 9, 7, 4.30
רון: המסע אל האוצר 9.00, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: ג'ינג'ר ופרד
7.00, 9.00

חיפה

אורה: בובה 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: חיזוק הנדי 7 / כולם נפלו על הראש 9
אמפיתיאטרון: חנה והאחיות
4.30, 7.00, 9.15
ארמון: הזוכב 9, 6.45, 4.30
חן: סגור לרגל שיפוצים
עצמון 1: הזיו הדעם 9.15, 7.00
עצמון 2: הורה לנערים 9.15, 7.00
פאר: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.00
קריאורה: צעירים וקטנים 9.15, 7, 4.30
רון: הג'נג'ה האמריקאי II 9.15, 7
ריב בת 1: ג'ק פלאש המקפץ 9.15, 7.00

האחרון שראיתי

ראיתי את „איש הפיל" (אני אוהב חיות). זהו פשוט סרט טוב ומרתק, שהשאיר עלי רושם וחומר למחשבה. עד היום אני ממשיך לחשוב.

אלדד שרים, מוסיקאי

ריב גת 2: להתחתן סבית 9.15, 7.00

קריות חיפה

ספרי: בעקבות הכרך 9.15, 7.00
כבינון: קטיפה כחולה 9.15, 7
אורות: הג'נג'ה האמריקאי II 9.15, 7.00
בית העם: אותנטי מפולו 9.15, 7.00
היובלה: ב"ס לבלשים
ריבקה: שבט רב הנערות 9.15, 7.00

אשדוד

אסתר: ב"ס לבלשים אחבלים
7.30, 9.30
אשדודה: הרומן של אתמול בלילה
7.00, 9.30

אשקלון

אסתר: ב"ס לבלשים אחבלים
7.30, 9.30
מאורה: המקצוע לחם 9.30, 7.30
רוזה: בעקבות הכרך 9.30, 7.30

באר־שבע

חן: פלטוניייטס II 9.30, 7.30, 4.30

הרצליה ורמת השרון

תיפה: הג'נג'ה האמריקאי II
4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל: הורה לנערים 9.30, 7.15
כרמבו: גלקס אותה 7

הצבע ארגמן 9.30

עפולה

מוסתויחק: הכינו את הבהמה 8.30

חולון, בת ים

ארמון: אהבה נרדה 9.30, 7.15
אורנע: הסיפה נעימה 9.30, 7.15
מגדלה: הפיראטים 9.30, 7.00
כבית: הרמון הנשים 9.30, 7.15, 4.30
ריביירה: הכוכב 9.30, 7.15, 5
עצמאות: ב"ס לבלשים אחבלים
4.30, 7.15, 9.30

כפר־סבא, רעננה

עמיה: משפט הנבחרים 9.15, 7
חן: הסיפה נעימה 9.15, 7
אורות: ב"ס לבלשים אחבלים
4.30, 7.00, 9.00

לוד, רמלה

אורלה: שוטר ללא חוק 9.15, 7.15

בית העם: סודו של הכוסע הפטיני
7.15, 9.15
אורה: שבט רב הנערות 9.30, 7.15

נהריה, עכו

הוד: אהבה בטוקיו 9.30, 7.15
חן: אותנטי מפולו 9.30, 7.15
אמפיתיאטרון: שוטר ללא חוק 9.00, 7.00

נתניה

מגדליה: בלשון אתמול והיום 9.15, 7, 5
אסתר: בובה 9.15, 7.00
שרון: מפרין מוסקיטו 9.30, 7.00, 5.00

פתח־תקוה

שלום: שפט כהיר 9.30, 7.15
היכל 1: הג'נג'ה האמריקאי II
4.30, 7.15, 9.30
היכל 2: שחק אותה 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30
4.30, 6.50

ראשון־לציון ורחובות

מקסים: חנה והאחיות 9.15, 7.00
ראשון: המקצוע לחם 9.15, 7.00
ג.ג. רון 1: המתיחה בקרוב
ג.ג. רון 2: המתיחה בקרוב
בית העם: קוד הדעם 9.15, 7.00
הוד: הסיפה נעימה 9.15, 7.00
חן: המקצוע לחם 9.15, 7.00

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: שפט כהיר 9.40, 7.15
ארמון: המקצוע–לחם 9.40, 7.00, 4.30
ליליה: הורה לנערים 9.30, 7.15
הוד: נשיקה נעימה 9.30, 7.15, 4.30
ריב גן 1: ג'ק פלאש המקפץ
5.00, 7.25, 9.45
ריב גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה
4.45, 7.00, 9.40
ריב גן 3: מלקולם 9.40, 7.20, 5.00
ריב גן 4: בלשון אתמול והיום
5.00, 7.10, 9.40
שביט: חנה והאחיות 9.30, 7.15